

جامع ۲ (ویژه کنکور تیر)

آزمون ۳۰ خرداد - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمدابراهیم توزنده جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن زاده فرد، رضا خانباثانی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، محسن اصغری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، حسین سهرابی، عادلہ علیرضایی مقدم
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، محمدرضا سوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیرودی، محمد کرمی نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی، حبیبہ محبی، سید آرش مرتضائی فر، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	جواد پاکدل، حسین آخوندی راهنماچی، عرفان دهدشनिया، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، محمد کرمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه گاهی، ایمان کلاته عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

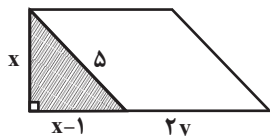
۱- در شکل زیر، پنج برابر مساحت مثلث هاشورخورده از مساحت متوازی الاضلاع سفید ۲ واحد کم تر است، مقدار y کدام است؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۶

۲- مجموع طول نقاط برخورد نمودار سهمی $f(x) = (-a+1)x^2 + 4ax - 9$ با محور طول ها برابر ۶ است. در این صورت عرض رأس این سهمی

با حاصلضرب ریشه های کدام معادله برابر است؟

(۲) $-x^2 + 4x - 9 = 0$

(۱) $-x^2 + 9x + 4 = 0$

(۴) $-2x^2 + 12x + 18 = 0$

(۳) $2x^2 + 13x + 18 = 0$

۳- حاصل عبارت $(\frac{2n\sqrt{6^4n\sqrt{4}}}{4n\sqrt{6^2n\sqrt{4}}}) \times (2^{\frac{n-1}{n}})$ کدام است؟ $(n \geq 2, n \in \mathbb{N})$

(۲) ۱

(۱) $\frac{1}{2}$

(۴) صفر

(۳) ۲

۴- در تابع خطی f ، اگر $f(4) - f(1) = 12$ و $f(7) = 6 - f(3)$ باشد. مقدار $f(\frac{1}{4})$ کدام است؟

(۲) -۱۶

(۱) -۱۷

(۴) ۱۶

(۳) ۱۷

۵- تابع $f(x) = (a+2)x + b$ یک تابع ثابت و تابع $g(x) = (c-1)x + b + 3$ همانی است. حاصل $(\frac{f \times g}{g - f})(3)$ کدام است؟

(۴) صفر

(۳) ۱

(۲) $\frac{3}{2}$

(۱) $-\frac{3}{2}$

۶- تابع درآمد از فروش x عدد از کالایی به صورت $R(x) = -\frac{1}{8}x^2 + 50x$ و تابع هزینه آن $C(x) = kx + 100$ می باشد، اگر به ازای 80 واحد از این کالا، مقدار سود ماکزیمم باشد، k کدام است ؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۳۰ (۳) ۲۰ (۴) ۵۰

۷- اگر $f(x) = \begin{cases} [x] - 2m & , x \geq 1 \\ -2\text{sign}(x-2) + m^2 & , x \leq 1 \end{cases}$ تابع باشد، حاصل $f(\pi) + f(\sqrt{2})$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

- (۱) ۸ (۲) ۵

- (۳) ۴ (۴) ۷

۸- اگر $f = \{(a, a^2), (b, b-1), (a-2, b), (b, a-2b), (3b-3, a-1)\}$ تابع باشد و $g = \{(1, 1), (0, 0), (2, 2), (4, 1)\}$ حاصل جمع

عضوهای مجموعه برد تابع $\frac{f-g}{g^2}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$

- (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $-\frac{3}{2}$

۹- ارزش گزاره $(p \vee q) \wedge p \Rightarrow q$ با ارزش کدام گزاره برابر است؟

- (۱) $\sim p \wedge q$ (۲) $\sim p \vee q$

- (۳) p (۴) q

۱۰- اگر گزاره $p: \sqrt{3} - 2$ عددی مثبت است.، $q: \{(\sqrt{2}, 1), (\sqrt{4}, 3), (2, 5) \}$ تابع است. « r : تابعی که برد آن تک عضوی باشد،

تابع ثابت است.» باشند، چند تا از گزاره های زیر ارزش درست دارند؟

- (الف) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow \sim r$ (ب) $(\sim q \Leftrightarrow p) \vee \sim r$

- (ج) $(p \wedge q) \wedge r$ (د) $(p \vee q) \Leftrightarrow r$

- (۱) ۱ (۲) ۲

- (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱- در یک نمودار جعبه‌ای انحراف معیار داده‌های داخل و روی جعبه ۷ داده آماری برابر با صفر است و اختلاف سبیل‌ها از میانه نیز برابر ۷ است.

اگر تمام داده‌ها را ۲ برابر کرده و سپس ۵ واحد به آن‌ها اضافه کنیم. اختلاف انحراف معیار جدید با دامنه میان چارکی جدید آن‌ها کدام

است؟

$$۵ + \sqrt{۱۴} \quad (۲)$$

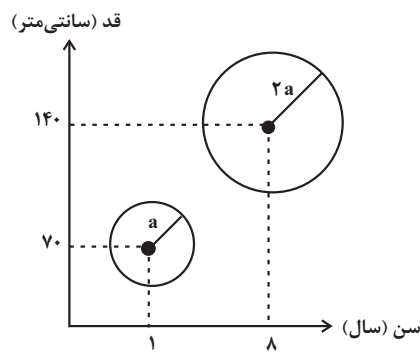
$$\sqrt{۱۴} \quad (۱)$$

$$\sqrt{۵۶} \quad (۴)$$

$$۴\sqrt{۷} \quad (۳)$$

۱۲- اگر نمودار حبابی زیر، بیانگر میزان، قد و وزن و سن دو فرزند دختر و پسر یک خانواده (هلم‌ا و هوراد) باشد، در صورتی که وزن آقا هوراد ۸

کیلوگرم باشد، وزن هلم‌ا خانم چند کیلوگرم خواهد بود؟ (هلم‌ا از هوراد بزرگتر است).

$$۶۴ \quad (۱)$$

$$۱۶ \quad (۲)$$

$$۳۲ \quad (۳)$$

(۴) به مقدار a وابسته است.

۱۳- در شاخص‌های کالا و خدمات، اگر واحد اندازه‌گیری ۴ برابر شود، آنگاه تغییرات این شاخص به چه صورت خواهد بود؟

(۲) ۴ برابر می‌شود.

(۱) تغییر نمی‌کند.

(۴) قابل پیش‌بینی نیست.

(۳) ۲ برابر می‌شود.

۱۴- به چند طریق می‌توان ۵ کتاب ریاضی و ۲ کتاب عربی را در یک ردیف کنار هم قرار داد به طوری که دقیقاً یک کتاب ریاضی بین دو کتاب

عربی قرار گیرد؟

$$۲۴۰۰ \quad (۴)$$

$$۱۲۰۰ \quad (۳)$$

$$۲۴۰ \quad (۲)$$

$$۱۲۰ \quad (۱)$$

۱۵- متمم مجموعه $[(A' - B)' \cap (B - A)] \cup A$ همواره کدام است؟

$$A' \cap B' \quad (۴)$$

$$A' \quad (۳)$$

$$A \cup B \quad (۲)$$

$$\emptyset \quad (۱)$$

۱۶- از بین ۵ مهره قرمز، ۳ مهره آبی و ۱ مهره سبز، به تصادف ۲ مهره خارج می‌کنیم. احتمال آنکه ۲ مهره هم‌رنگ نباشند، چه قدر است؟

$$\frac{19}{36} \quad (۴)$$

$$\frac{17}{36} \quad (۳)$$

$$\frac{13}{36} \quad (۲)$$

$$\frac{23}{36} \quad (۱)$$

۱۷- اگر دنباله‌های $a_n = \begin{cases} 3n-2 & , \text{ زوج } n \\ 2n^2+4n & , \text{ فرد } n \end{cases}$ و $b_n = \frac{6n+2}{n+1}$ باشند، حاصل $\frac{a_5 - 2b_3}{a_4}$ کدام است؟

$$۸ \quad (۴)$$

$$۶ \quad (۳)$$

$$۴ \quad (۲)$$

$$۲ \quad (۱)$$

۱۸- در یک دنباله حسابی $a_8 - a_5 = 12$ و $2a_3 + a_6 = 45$ است. مجموع چند جمله اول این دنباله برابر ۲۱۰ است؟

$$۱۱ \quad (۴)$$

$$۱۰ \quad (۳)$$

$$۹ \quad (۲)$$

$$۸ \quad (۱)$$

۱۹- جمله عمومی یک دنباله هندسی به صورت $a_n = 2^{n-1}$ است، چند جمله از این دنباله را با هم جمع کنیم تا مجموع آن ۵۱۱ باشد؟

$$۱۱ \quad (۴)$$

$$۱۰ \quad (۳)$$

$$۹ \quad (۲)$$

$$۸ \quad (۱)$$

۲۰- تابع نمایی $f(x) = 2^{x+a} - b$ از نقاط $(1, 5), (-a, 2)$ می‌گذرد. حاصل $a + b$ کدام است؟

$$۵ \quad (۴)$$

$$\text{صفر} \quad (۳)$$

$$۲ \quad (۲)$$

$$۱ \quad (۱)$$

۲۱- به ترتیب عنوان‌های مرتبط با «شیوه نگهداری آثار فرهنگی ادبی در ایران پیش از اسلام - زبان رسمی زمان ساسانیان - از قطعات شعری زبان

پهلوی - منطقه ابتدایی رواج فارسی دری» کدام گزینه است؟

(۱) نگارش شده - فارسی باستان - کلیله و دمنه - مرکز و مشرق (۲) مکتوب - دری - هزار و یک شب - مغرب و جنوب غربی

(۳) شفاهی - پهلوی - درخت آسوریک - مشرق و شمال شرق (۴) سینه به سینه - پارتی - یادگار زریران - شمال و شمال شرق

۲۲- هریک از عبارات زیر به ترتیب معرف چه کسی است؟

(الف) در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای قصایدی نیز در سبک عراقی است.

(ب) مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سروده است.

(ج) از مورخان مشهور قرن هشتم است.

(د) برخی از تکبیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند که به صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.

(۱) سلمان ساوجی - خواجهی کرمانی - دولتشاه سمرقندی - صائب تبریزی

(۲) عبید زاکانی - جامی - خواجه رشیدالدین - کلیم کاشانی

(۳) سلمان ساوجی - جامی - حمدالله مستوفی - صائب تبریزی

(۴) عبید زاکانی - خواجهی کرمانی - عطاملک جوینی - کلیم کاشانی

۲۳- کدام گزینه را نمی‌توان ویژگی زبانی یا ادبی شعر «قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم» دانست؟

(۱) لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان در این دوره به حوزه شعر و ادب وارد شد.

(۲) قالب مسلط در این دوره به ظاهر غزل است؛ اما غزلی که گاهی به چهل بیت هم می‌رسد و تکرار قافیه در آن امری طبیعی است.

(۳) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان یا به سبب قرینه‌پردازی و موازنه.

(۴) دایره واژگان شعر گسترش یافت و بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر رخت بربست.

۲۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر چند خطا وجود دارد؟

«در قرن دهم، دو جریان شعری بیشتر رونق داشت: یکی شعری که به طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود و

باباغانی از نمایندگان آن است. دیگری مکتب بازگشت که برای رهایی از گرفتاری تقلید و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم بود که

توانست تغییرات زیادی ایجاد کند. محتشم کاشانی و باباغانی شیرازی از شاعران این دوره هستند.»

۲۵- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است، به جز:

- (۱) شهریار در غزل طبعی لطیف و احساسی رقیق داشت و از غزل‌سرایان نامی ایران، به‌ویژه حافظ، تأثیر پذیرفته است.
- (۲) علی اسفندیاری را به دلیل نوآوری در اصول و ضوابط شعر سنتی و تکامل تجددی که از مشروطه آغاز شده بود، «پدر شعر نو» دانسته‌اند.
- (۳) اوج سخن‌پروین در قطعات اوست که در آنها به شیوه انوری و سنایی توجه دارد و برخی اشعار او به‌صورت مناظره است.
- (۴) آنچه شعر پروین را از دیگران متمایز می‌کند بابرنامه‌بودن است. پروین در قصیده به سبک ناصرخسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سرود.

۲۶- هریک از پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب، خالق کدام آثارند؟

«ظهور، جای پای خون، راه‌آب‌نامه، شهری چون بهشت»

- (۱) سفر ششم - کشتی پهلوگرفته - از آسمان سبز - سووشون
- (۲) ملاقات در شب آفتابی - مهاجر کوچک - اگه بابا بمیره - آتش خاموش
- (۳) دلاویزتر از سبز - ضیافت - تلخ و شیرین - آتش خاموش
- (۴) مهاجر کوچک - دهکده پرملال - یکی بود، یکی نبود - بی‌بال پریدن

۲۷- کدام موارد بیانگر ویژگی‌های «فکری» شعر و نثر در دوره معاصر است؟

الف) توصیف پدیده‌ها به‌صورت عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص

ب) رد پای آشکار اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری

ج) تأثیرپذیری از گفتار و محاوره اقشار اجتماعی ایران

د) عدم محدودیت موضوعات و آزادبودن در انتخاب موضوع‌های مختلف

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ج» و «د»

۲۸- با توجه به ویژگی‌های فکری، سبک کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) وان قطره باران ز بر سوسن کوهی
گویی که ثریاست برین گنبد دوار
- (۲) بی تو ای سرو روان با گل و گلشن چه کنم
زلف سنبل چه کشم عارض سوسن چه کنم
- (۳) از زبان سوسن آزاده‌ام آمد به گوش
کاندرین دیر کهن کار سبک‌باران خوش است
- (۴) این مدت عمر ما چو گل ده روز است
خندان لب و تازه‌روی می‌باید بود

۲۹- کدام بیت به آرایه‌های «ایهام، تشبیه و ایهام تناسب» آراسته شده است؟

- (۱) چشم آن دم که ز شوق تو نهد سر به لحد
تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود
- (۲) از حیای لب شیرین تو ای چشمه نوش
غرق آب و عرق اکنون شکری نیست که نیست
- (۳) سرش مدام ز شور شراب عشق خراب
چو مست دائم از آن گرد شور و شر می‌گشت
- (۴) من همی در هند معنی راست هم‌چون آدمم
وین خران در چین صورت کوژ چون مردم‌گیا (= نام گیاهی شبیه آدم)

۳۰- در کدام بیت «تشبیه» کمتری یافت می‌شود؟

- (۱) گشادند از درون جان در تحقیق سعدی را
چو اندر قفل گردون زد کلید صبح دندانه
- (۲) جامی چه بقا دارد، در رهگذر سنگی؟
دور فلک آن سنگ است، ای خواجه تو آن جامی
- (۳) ای بر عذار مهوشت آن زلف پر شکست
چون زنگی گرفته به شب مشعلی به دست
- (۴) خون جگر که بر رخ خواجه چکیده است
یاقوت پاره‌ای ست که در زر نشانده‌اند

۳۱- تعداد استعاره‌های کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- (۱) پرده‌داری بر آستانه عشق
می‌کند عقل و گریه پرده‌داری (مکنیه ۳ تا)
- (۲) هر دم از شاخ زبانم میوه‌ای تر می‌رسد
بوستان‌ها رُست از آن تخم که در دل کاشتی (مصرحه ۲ تا)
- (۳) زلف و رخسارت شبستان است و شمع
شکر و بادام تو نعل و شراب (مصرحه ۲ تا)
- (۴) هنوزت شکر اندر پر طوطی است
هنوزت بر قمر پر غراب است (مصرحه ۴ تا)

۳۲- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

- «مهر رویش که آب آتش برد
خاک بر دست آب و آتش کرد»
- (۱) تشبیه - جناس ناقص - حسن تعلیل - تضاد
(۲) حسن تعلیل - ایهام - مجاز - تضاد
- (۳) کنایه - تشبیه - پارادوکس - حس آمیزی
(۴) استعاره - ایهام - تشبیه - جناس تام

۳۳- در کدام بیت آرایه‌های «تشبیه، ایهام تناسب، موازنه و کنایه» یافت می‌شود؟

- (۱) چو چشم خفته بگشودی بستی خواب بیداران
چو تاب طره بنمودی بریدی آب طراران
- (۲) دیوانه آن غمزه عاشق کش مستیم
آشفته آن سلسله غالیه‌باریم
- (۳) بهار روی تو بازار مشتری بشکست
فریب چشم تو ناموس سامری بشکست
- (۴) کمند عنبری از چین زلف دل‌بند است
فروغ مشتری از عکس روی دلدار است

۳۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است، به جز:

- (۱) حریف عهد مودت شکست و من نشکستم
خلیل بیخ ارادت برید و من نبریدم (موازنه - دو اشتقاق)
- (۲) به خود چون مار می‌پیچد، سخن چون در میان آید
اگر دارد خجل طاووس از رفتار طوطی را (تلمیح - استعاره)
- (۳) گرد اندوه پذیرد ز طرب، سینه ما
سبزی بخت شود زنگ بر آینه ما (تشبیه - دو تناقض)
- (۴) می‌کرد در کرشمه به ابرو اشارتی
یعنی گمان مبر که کشد کس کمان ما (لفظ و نشر - ایهام)

۳۵- آرایه‌های «اسلوب معادله، مجاز، تشبیه و کنایه» تماماً در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) می‌کند حسن ز خط، صورت دیگر پیدا
 قلم موی نماید هنر مانی را
- (۲) خصم انگشت چرا بر سخن من ننهد؟
 بر سر چوب بود حس بصر اعمی را
- (۳) آشنایی ز نگاهش چه توقع دارید؟
 نور اسلام نباشد ز فرنگ آمده را
- (۴) می‌زند شورش ما هر دو جهان را بر هم
 نشود کوه غم یار اگر لنگر ما

۳۶- به‌ترتیب، آرایه‌های «استعاره، حسن تعلیل، تلمیح، تمثیل و ایهام» در کدام ابیات آمده است؟

- الف) ای دمت عیسی، دم از دوری مزن
 من غلام آن‌که دوراندیش نیست
- ب) چشمه حیوان به تاریکی در است
 لؤلؤ اندر بحر و گنج اندر خراب
- ج) تا خود نشوی شانه به زلفش نزن چنگ
 انگشت کسی کارگشای دگری نیست
- د) بوی عشرت در بهار از لاله می‌آید که اوست
 در دلش سودای عشق و در سرش جام شراب
- ه) به چشم گوهرافشان همچو شبنم از وطن رفتم
 به بوی صبحدم گریان به گلگشت چمن رفتم

(۱) «ه» - «ج» - «ب» - «د» - «الف» - «ه»

(۲) «ب» - «ج» - «الف» - «د» - «ه» - «الف»

۳۷- قاعده قافیه درونی در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) ای غم از این جا برو ورنه سرت شد گرو
 رنگ شب تیره را تاب مه یار نیست
- (۲) آن شکرهاست او، مستی سرهاست او
 ره نبرد با وی آنک مرغ شکرخوار نیست
- (۳) غیر بهار جهان هست بهاری نهان
 ماه رخ و خوش‌دهان باده بده ساقیا
- (۴) ای دوست چند گویی که از چه زرد رویی
 صفراییم برآرم در شور خویش زرده

۳۸- به‌ترتیب، در چند بیت الگوی حروف اصلی قافیه مشابه بیت زیر و قاعده قافیه «۱» است؟

- «جمله بر فهرست قانع گشته‌ایم»
 زانک در حرص و هوا آغشته‌ایم»
- الف) لعل که او دیر زاد دیر بقاست
 لاله کامد سبک سبک برخاست
- ب) این چه رنگست برین گونه که آمیخته‌ای
 این چه شورست که ناگاه برانگیخته‌ای
- ج) و ای بسا دردها که بر مردست
 همه جاندارویی دران دردست
- د) جان ز ریش و سبلی تن فارغست
 لیک تن بی‌جان بود مردار و پست
- ه) اگر تو جلوه دهی قامت چو طوبی را
 ز خلد باز ندانند دار دنیی را

(۱) دو - یک (۲) دو - دو (۳) یک - یک (۴) سه - دو

۳۹- وزن عروضی کدام سروده با ترانه زیر یکسان است؟

- «تا که بماند درون حافظه آب نقش کنید ای خطوط موج به دریا»
- (۱) برگ هزار لاله خونین به خاک ریخت
- (۲) در وزش وحشت و تلاطم پاییز
- (۳) وین جمله مرا به خامشی می گفتند
- (۴) رود با هلهله‌ای گرم و روان می گذرد
- وز سینه شفق نفسی سرد برنخاست
- نسترن از شاخ و برگ خویش پلی ساخت
- کاین لحظه ناب زندگی را دریاب
- بر فراز پل در خواب گران

۴۰- در کدام گزینه اختیار «بلند بودن هجای پایانی» و «بدال» وجود دارد؟

- (الف) تا پای تو از دایره عهد برون شد
- (ب) در وصل هم ز عشق تو ای گل در آتشم
- (ج) کسی چنو به جهان دیگری نداد نشان
- (د) تو را که می شنوی طاقت شنیدن نیست
- (ه) کوری کنیم و باده خوریم و بویم شاد
- خود او نبرد راهی چون راهبری نیست
- عاشق نمی شوی که ببینی چه می کشم
- همی به سندان اندر نشاند پیکان را
- مرا که می طلبم خود چگونه باشد حال؟
- بوسه دهیم بر دو لبان پریشان
- (۱) الف - ب (۲) ج - ه (۳) الف - د (۴) د - ه

۴۱- نام بحر عروضی چند مصراع در مقابل آن درست ذکر نشده است؟

- از آن چشم خوش خفته اش باز پرس (مقارب مثنی محذوف)
- شهر دل باشد چو بی یاد تو هامون کردنی است (رمل مثنی محذوف)
- خط تو بنفشه ای نباتی (رمل مسدس محذوف)
- از خزان هجر گل ای بلبل شیدا چه نالی (رمل مثنی سالم)
- ای دل از منزلش صبا بویی (رمل مسدس محذوف)
- نه وصلت دیده بودم کاشکی ای گل نه هجرانت (هزج مثنی سالم)
- ای از پی آشوب ما از رخ نقاب انداخته (رجز مثنی سالم)
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۴۲- در کدام بیت، اختیار شاعری «حذف همزه، قلب، تغییر کمیت مصوت کوتاه و بلند» دیده می شود؟

- (۱) آهوکا! سگ توام می خور و گرگ مست شو
- (۲) گفتم وانما که چون زنده کنی تو مرده را
- (۳) خاطر خاقانی از آن کعبه شناس شد که او
- (۴) ساقی اگر نه سیب تر بر سر آتش افکند
- خواب پلنگ نه ز سر گرچه پلنگ گوهری
- زنده کن این تن مرا از پی اعتبار من
- در حرم خدایگان کرده به جان مجاوری
- این همه بوی چون دهد می به هوای صبح دم؟

۴۳- کدام مصراع فاقد اختیار شاعری «ابدال» است؟

- (۱) دستوری ده وصال خود را
(۲) تا نفریید زمان زمانم
(۳) تن خرسند است اینکه گه گه
(۴) گرد غم از آب می‌نشانم

۴۴- توضیح بیان‌شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) شکست روزم در شب چه روز امید است
(۲) بوس وداعی از لب او چون طلب کنم
(۳) رسول من سوی تو باد صبحدم باشد
(۴) شهریارا دل از این سلسله‌مویان برگیر
- گذشت آب من از سرچه جای دامن است (ابدال ۳ تا ۲ نوع اختیار وزنی)
کز دور یک سلام هم از من دریغ داشت (۲ نوع تغییر کمیت مصوت‌ها)
ازین قَبَل نفس باد صبحدم سرد است (قلب - تغییر کمیت مصوت‌ها)
که چنانم من از این جمع پریشان که می‌پرس (فاعلاتن به جای فاعلاتن - ابدال)

۴۵- کدام توضیح درباره ابیات زیر نادرست است؟

- «باز شاهین امیدم اوج پروازی کند»
«راز عشق است این تراوش می‌کند از کس مرنج»
«بیک شوقم در هوای وصل شهبازی کند»
«گر بود روح‌الامین محرم، که غمازی کند؟»

- (۱) ابیات در بحر «رمل مثنی محذوف» سروده شده‌اند و زیر مجموعه اوزان همسان تک‌پایه‌ای هستند.
(۲) قافیه دارای تبصره و حرف روی در قافیه «ز» است و در مجموع «۳» حذف همزه مشاهده می‌شود.
(۳) اشعار دارای تغییر کمیت مصوت کوتاه هستند و آرایه‌های «تشبیه، ایهام و ایهام تناسب» یافت می‌شود.
(۴) ابیات با بیت «روی اگر پنهان کند سنگین دل سیمین بدن مشک غمازست نتواند نهفتن بوی را» تناسب معنایی دارند.

۴۶- تصویری که از کشور چین در بیت زیر ارائه شده، با کدام گزینه یکسان است؟

- «همه عالم صنم چین به حکایت گویند»
(۱) هست علم آن مرد پاک راستگوی
«صنم آن است که در هر خم زلفش چین است»
(۲) بر گل تر عندلیب گنج فریدون زده‌ست
«گر به چین باید شدن او را بجوی»
(۳) بر جمال تو چنان صورت چین حیران شد
«لشکر چین در بهار خیمه به هامون زده‌ست»
(۴) گر گدا پیشرو لشکر اسلام بود
«که حدیثش همه جا در درودیوار بماند»
«کافر از بیم توقع برود تا در چین»

۴۷- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

- «قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن»
(۱) سعدی دل روشنت صدف‌وار
«از کنار ابر تا دریا تنزل بایدهش»
(۲) طریقت جز این نیست درویش را
«هر قطره که خورد گوهر آورد»
(۳) ای دل اندر بند زلفش از پریشانی منال
«که افکنده دارد تن خویش را»
(۴) ز کوه و کاه گران‌سنگی و سبک‌باری
«مرغ زیرک چون به دام افتد تحمل بایدهش»
«ز خاک صبر و تواضع ز باد رقصیدن»

۴۸- مفاهیم «وفاداری عاشق - خوشایندبودن درد عشق - درمان ناپذیری درد عشق - کمال بخشی عشق» به ترتیب از کدام ابیات دریافت می شود؟

(الف) درد عشق از هر که می پرسیم جواب می دهد	از که می پرسی که من خود عاجزم در کار خویش
(ب) می کند داغ محبت ناتمامان را تمام	ماه نو از مهر عالم تاب افزون می شود
(ج) هر کجا پای محبت در میان باشد خوش است	حلقه زنجیر لیلی را کم از خلخال نیست
(د) من چو به آخرت روم رفته به داغ دوستی	داروی دوستی بود هر چه بروید از گلم
- (۱) د - ج - الف - ب (۲) د - الف - ج - ب (۳) ب - د - الف - ج (۴) د - ب - الف - ج

۴۹- مفهوم کدام ابیات دقیقاً «فرارسیدن پیری» را بیان می کند؟

(الف) جوانی تن زدای غافل، کنون صبری که پیری هم	به گوش نقش پا ریزد نواهای خم چنگش
(ب) تا نفس را راست کردم ریخت اوراق حواس	دست تا بر دست سودم نوبهار از دست رفت
(ج) سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم	وز این درخت همین میوه غم است برم
(د) هر کاو شراب عشق نخورده است و درد درد	آن است کز حیات جهانش نصیب نیست
(ه) جوانی دامن افشان رفت و پیری هم به دنبالش	گذشت از قامت خم گوش بر آواز خلخالش
- (۱) الف، ب، د (۲) ه، د (۳) ب، ج، الف (۴) ه، ج، ب

۵۰- مفهوم کدام ابیات دوبه دو یکسان است؟

(الف) از جهان آب و گل امید آسایش خطاست	چاردیوار بدن مهمان سرای دردهاست
(ب) گر فلاطون به حکیمی مرض عشق ببوشد	عاقبت پرده برافتد ز سر راز نهانش
(ج) ز من رو می کند در پرده پنهان یار از این غافل	که من کیفیت دیدار می یابم ز حایل ها
(د) در سوخته پنهان نتوان داشتن آتش	ما هیچ نگفتیم و حکایت به در افتاد
(ه) از گردش فلک، شب کوتاه زندگی	زان سان به سر رسید که خوابی ندید کس

(۲) «ج، د» - «ب، ه»

(۱) «الف، د» - «ب، ج»

(۴) «الف، ج» - «ب، د»

(۳) «ه، الف» - «ب، د»

۵۱- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام مفهوم در ارتباط است؟

- مقابله با زلزله و خشکسالی

- هنر نقاشی استاد فرشچیان

- مطالعه جوامع ساده و ابتدایی

- جهان‌های اجتماعی غرب، اسلام، چین و هند

(۱) تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر لایه‌های سطحی بر لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - مردم‌شناسان - جهان‌های اجتماعی در عرض هم

(۲) تأثیرگذاری جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تناسب و هماهنگی میان لایه‌های جهان اجتماعی - جامعه‌شناسان - جهان‌های اجتماعی در طول هم

(۳) تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تناسب و هماهنگی میان لایه‌های جهان اجتماعی - مردم‌شناسان - جهان‌های اجتماعی در عرض هم

(۴) تأثیرگذاری جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر لایه‌های سطحی بر لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - جامعه‌شناسان - جهان‌های اجتماعی در طول هم

۵۲- کدام یک در رابطه با هویت فرهنگی جهان اجتماعی، درست است؟

(۱) پیدایش آن منوط به پذیرش عقاید و ارزش‌های مربوط به آن توسط اعضای جهان اجتماعی می‌باشد و هویت اجتماعی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است.

(۲) هویت فرهنگی افراد در پرتو هویت اجتماعی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد و دوام و مهم بودن آن تا زمانی است که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی باشد.

(۳) پیدایش آن منوط به پذیرش و به رسمیت شناختن نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد است و دوام آن زمانی با چالش مواجه می‌شود که عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند.

(۴) افرادی که مدت زیادی با هم زندگی کرده‌اند سرنوشت مشترکی پیدا می‌کنند که به صورت خاطره جمعی درمی‌آید. این خاطره در گذر زمان بعد جغرافیایی هویت جامعه را می‌سازد و هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی متناسب با خود را پدید می‌آورد.

۵۳- کدام گزینه به درستی فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی را نشان می‌دهد؟

(۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست می‌دهد ← هویت فرهنگی جهان اجتماعی مورد تردید قرار می‌گیرد ← تغییرات جهان اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌رود و به صورت تحولات فرهنگی در می‌آیند.

(۲) جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد ← هویت فرهنگ جهان اجتماعی مورد تردید قرار می‌گیرد ← جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارد ← تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند ← جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

(۳) جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد ← شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد ← تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌رود ← جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود را ندارد ← جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

(۴) شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد ← راه برای دگرگونی هویت فرهنگی جهان اجتماعی باز می‌شود ← جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود را ندارد ← ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

۵۴- کدام موارد به ترتیب در جایگاه‌های «الف» و «ب» قرار می‌گیرند؟

شویه حکومت	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و میل افراد
تعداد حاکمان		
فرد	الف	—
اقلیت	—	ب
اکثریت	—	—

(۱) تیرانی - استبدادی

(۲) موناشرشی - پولیتی

(۳) استبدادی - آریستوکراسی

(۴) موناشرشی - الیگارشی

۵۵- به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

- دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی است.

- این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند.

- از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

(۱) شریعت و طریقت - نسل اول روشنفکران - جنبش تنباکو

(۲) فقهات و عدالت - نسل اول روشنفکران - جنبش تنباکو

(۳) شریعت و طریقت - نسل دوم روشنفکران - جنبش عدالتخانه

(۴) فقهات و عدالت - نسل دوم روشنفکران - جنبش عدالتخانه

۵۶- بر اساس دیدگاه‌های مربوط به «تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی» کدام موارد نادرست است؟

الف) براساس دیدگاه اول، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است و ذهن افراد و فرهنگ نیز هویت طبیعی و مادی دارند.

ب) بر اساس دیدگاه دوم، جهان ذهنی و فردی افراد تابع جهان تکوینی آنهاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها در آن دخل و تصرف می‌کنند.

ج) از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

د) طرفداران دیدگاه دوم بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند و نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی سلب می‌کند.

(۴) «الف» و «ج»

(۳) «ب» و «د»

(۲) «د» و «الف»

(۱) «ج» و «ب»

۵۷- به ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

- لیبرالیسم اولیه

- جنگ‌های جهانی

- تقابل شمال و جنوب

(۱) باعث شکل‌گیری چالش فقر و غنا - نشان‌دهنده خطا بودن نظریه کنت - به کارگیری مفاهیم شمال و جنوب بعد از جنگ جهانی اول

(۲) باعث شکل‌گیری انقلاب صنعتی انگلستان - وقوع در نیمه اول قرن بیستم - فعال شدن چالش‌های درونی کشورهای غربی

(۳) تکیه بر شعار آزادی اقتصادی - به علت رقابت کشورهای اروپایی به وجود آمد - تقابل کشورهای فقیر و غنی

(۴) باعث نادیده گرفتن عدالت شد - رفتار خود را در قالب اندیشه‌های کمونیستی توجیه می‌کردند - چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب

نیست.

۵۸- صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

الف) در گذشته تاریخ، فرهنگهای سلطه و استکبار از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی توانستند امپراتوریهای بزرگ را به وجود آورند ولی لزوماً این غلبه نظامی، با غلبه فرهنگی همراه نبوده است.

ب) مطالعه شخصی در حضور شخص دیگر، نوعی کنش اجتماعی است که پای ارزشها و هنجارهای اجتماعی به میان می آید که او به منظور رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش)، با صدایی آرام مطالعه می کند. (پیدایش یک هنجار)

ج) غلبه قدرت هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله ای رفتار می کردند، مانع از آشکار شدن ظرفیت های فرهنگ اسلامی و ارزش های اجتماعی آن نشد.

د) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش های خود را با توجه به پیامدهای غیرارادی و ارادی آن انجام می دهند و از انجام برخی کنش ها فقط به دلیل پیامدهای غیر ارادی نامطلوبشان خودداری می کنند.

۱) غ - غ - ص - ص ۲) ص - ص - غ - غ ۳) غ - ص - ص - ص ۴) ص - غ - غ - ص

۵۹- هر یک از موارد زیر پیامد چه عاملی است؟

- طرح پیمان باسل توسط سازمان ملل

- تردید متفکران پسامدرن در مبانی فرهنگ غرب

- جهانی شدن پیامد بحران های منطقه ای

۱) در پی رونق صادرات زباله و بحران در کشورهای جهان سوم - ناکافی بودن ظرفیت اندیشه های پسامدرن برای دفاع از ابعاد اقتصادی و

سیاسی - جهانی شدن اقتصاد کشورهای غربی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و فرهنگی

۲) جلوگیری از دور زدن قوانین زیست محیطی و سوء استفاده از کشورهایی مثل مصر و هند - پیدایش ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و

فرهنگی جهان غرب با ظرفیت های علمی و معرفتی - کنترل نشدن بحران های اقتصادی و فروپاشی فرهنگ کشورهای غربی

۳) در پی انتقال زباله های کشورهای صنعتی به کشورهای جهان سوم - عدم ظرفیت اندیشه های پسامدرن برای طرح ریزی و استفاده از علمی

که حضور جهانی ابعاد اقتصادی و سیاسی فرهنگ غرب را توجیه کند - شکل گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی و

سیاسی

۴) در پی درخواست گروه های حامی محیط زیست و جلوگیری از زباله دان کردن کشورهای جهان سوم - از بین رفتن استقلال معرفت علمی -

تجربی و تردید در هویت روشنگرانه فرهنگ غرب - کنترل نشدن بحران های اقتصادی و افزایش اهمیت مرزهای جغرافیایی و سیاسی

۶۰- به ترتیب، کدام گزینه صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- پرسش‌نامه با پاسخ‌های چندگزینه‌ای از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کیفی است.

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی، از فواید علوم انسانی و اجتماعی است.

- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی در نهایت منجر به سرکوب روحیه خلاق انسان می‌شود.

- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مهاجمان را درون خود جذب کرد؛ مانند جنگ‌های صلیبی و یا به دفع آنان پرداخت؛ مانند حمله

مغولان.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - ص - ص - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۶۱- هر کدام از موارد زیر به کدام روش از روش‌های کیفی در رویکرد تفسیری اشاره دارد؟

- تحقیق گافمن در یک بیمارستان روانی

- محقق به دنبال پرده برداشتن از معنایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.

- بررسی جزئیات زندگی مردم یک ده

(۱) مشاهده مشارکتی - مطالعه موردی - قوم‌نگاری (۲) مشاهده مشارکتی - قوم‌نگاری - مطالعه موردی

(۳) قوم‌نگاری - مشاهده مشارکتی - مشاهده مشارکتی (۴) مطالعه موردی - قوم‌نگاری - قوم‌نگاری

۶۲- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با نقطه قوت جامعه‌شناسی انتقادی و رکود اراده‌ها، درست و نادرست است؟

(۱) ارائه معیارهای جهان شمول برای رفع منازعات هویتی - سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در عرصه هنر

(۲) فهم معنای زندگی - تربیت حیوانات در سیرک‌ها

(۳) مطالعه نابرابری اجتماعی - اندازه‌گیری اجزای بدن

(۴) مطالعه نابرابری اجتماعی - قفس آهنین

۶۳- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب»، «پ» و «ت» کدام است؟

ویژگی	رویکرد
اهمیت داشتن عدالت اقتصادی	«پ»
«ب»	مدل عدالت اجتماعی
نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.	«الف»
«ت»	مخالفان قشربندی

(۱) رویکرد موافقان قشربندی - عدالت با توزیع برابر ثروت برقرار

می‌شود - مدل کمونیستی - نقطه آغاز رقابت عادلانه نیست

(۲) رویکرد مخالفان قشربندی - عدم لغو مالکیت خصوصی -

طرفداران عدالت اجتماعی - نقطه پایان رقابت عادلانه نیست

(۳) مدل لیبرالی - عدم لغو مالکیت خصوصی - رویکرد مخالفان قشربندی - نقطه پایان رقابت عادلانه نیست

(۴) مدل کمونیستی - عدالت با توزیع برابر ثروت برقرار می‌شود - طرفداران عدالت اجتماعی - نقطه آغاز رقابت عادلانه نیست

۶۴- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) علت مواجهه جامعه جهانی با چالش‌های درون فرهنگی چیست؟

ب) شرکت‌های بین‌المللی از چه طریقی مدیریت و شناسایی تغییرات اقتصادی را در سطح جهانی انجام می‌دهند؟

ج) در جامعه‌شناسی تبیینی برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی از کدام نوع عقل استفاده می‌شود؟

(۱) عدم برخورداری فرهنگ‌های غالب از ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی - شبکه‌های عظیم اطلاعاتی - عقل ابزاری

(۲) تقسیم جهان به دو بخش مرکز و پیرامون - کانون‌های قدرت و ثروت صهیونیستی - عقل تجربی

(۳) شکل‌گیری فرهنگ سلطه در جامعه جهانی - شبکه‌های عظیم اطلاعاتی - عقل انتقادی

(۴) فرهنگ غالب ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشد - کانون‌های قدرت و ثروت صهیونیستی - عقل ابزاری

۶۵- موارد مشخص شده در متن زیر به ترتیب، مربوط به کدام رویکرد جامعه‌شناسی است؟

«مربی پرورشی پس از ورود به مدرسه و مشاهده نحوه برگزاری مراسم صبحگاهی دانش‌آموزان، شیوه برگزاری صف صبحگاهی در مدارس

مختلف را برای آنان بیان کرد. سپس شیوه صحیح آن را به دانش‌آموزان آموخت و از آنان خواست تا آن را اجرا کنند.»

(۲) تبیینی - تفسیری - انتقادی

(۱) تفسیری - تفسیری - انتقادی

(۴) تبیینی - تفسیری - تفسیری

(۳) تفسیری - انتقادی - تبیینی

۶۶- در کدام مورد، به ترتیب، به درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر اشاره شده است؟

- با تأیید تجربی فرضیه «گوش دادن به موسیقی آرام و بی‌کلام هنگام مطالعه، باعث کاهش استرس می‌شود.» این فرضیه به یک قانون

تبدیل می‌شود.

- مسلمانی نماز می‌خواند و در تأیید آرامش درونی آن، به پژوهش‌هایی که در زمینه تأثیرات مدیتیشن انجام شده، اشاره می‌کند. این فرد از

روش‌های مبتنی بر دریافت درونی استفاده کرده است.

- وقتی روان‌شناسان «شیوه حل مسئله میمون‌ها» را مطالعه می‌کنند، صرفاً به بررسی رفتار آن‌ها پرداخته‌اند.

- «عشق یک احساس عمیق و عاطفی نسبت به معشوق است» یک تعریف عملیاتی است.

- پزشکان از بیماران خود در ارتباط با بیماری، علائم و سابقه‌ای که دارند شرح حال می‌گیرند، بنابراین آن‌ها از روش مصاحبه بهره گرفته‌اند.

(۱) نادرست - درست - درست - نادرست - درست (۲) درست - نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست - نادرست

۶۷- هر یک از عبارت‌های زیر با چه مفهومی در روان‌شناسی رشد ارتباط دارد؟

- پژوهش‌ها نشان می‌دهند نوع واکنش کودک به محیط، تعیین‌کننده رفتار والدین با خلق و خوی او است.

- مینا می‌داند که پسرش در این سن اطاعت و حرف‌شنوی خیلی خوبی ندارد اما به تعلیم اعمال پسندیده به او ادامه می‌دهد.

- برای اینکه کودک بتواند از عملی که انجام داده پشیمان شود، لازم است از هیجان‌ها آگاهی کسب کند.

- کودک با آگاهی از حضور مادر در کنار خود، وقتی دیگران به او نزدیک می‌شوند هراسان می‌شود.

(۱) عامل وراثتی - آزادی و بازی - هیجان ساده - ۸ ماهگی

(۲) عامل محیطی - آقایی و سروری - هیجان ساده - ۲ تا ۳ ماهگی

(۳) عامل وراثتی - آقایی و سروری - هیجان مرکب - ۲ تا ۳ ماهگی

(۴) عامل محیطی - آزادی و بازی - هیجان مرکب - ۸ ماهگی

۶۸- کدام گزینه در مورد عبارت بیان شده نادرست است؟

«سارا دانش‌آموز کلاس دهم مدرسه است و با توجه به معدل بالا، می‌توان گفت دارای وضعیت درسی مناسبی است.»

(۱) ظرفیت شش، اندازه قلب و حجم کلی خون او نسبت به وقتی که کلاس چهارم بود بسیار تغییر کرده است.

(۲) سارا به دنبال این است که بداند چگونه می‌تواند فرمول‌های درس ریاضی را بهتر حفظ کند.

(۳) رشد شناختی او باعث شده است نسبت به مسائل ارزشی واکنش دقیق‌تری داشته باشد.

(۴) او نباید برای کم کردن فاصله خود واقعی (دانش‌آموز دهم انسانی بودن) و خود آرمانی (قبولی کنکور) رؤیاپردازی کند.

۶۹- کدام گزینه در خصوص «احساس، توجه و ادراک» نادرست است؟

(۱) پنگوئن‌ها برای در امان ماندن از سرما، به هم نزدیک می‌شوند تا گرم شوند. بنابراین می‌توان گفت از نظر تکاملی، احساس محرک‌های

بیرونی برای بقای موجود زنده حیاتی است.

(۲) درگیری حواس مختلف با یک محرک، به معنی دریافت چند حسی است که کارایی بیشتری در یادگیری دارد.

(۳) توجه یک طلافروش به زیورآلات افراد حاضر در یک مهمانی، نشانگر تأثیرپذیری توجه از اطلاعات موجود در حافظه اوست.

(۴) رنگی کردن متن کتاب و خط کشیدن زیر آن‌ها هنگام مطالعه کتاب درسی، موجب ایجاد تغییرات درونی بیشتر در موضوع مورد توجه

می‌شود.

۷۰- هر کدام از موقعیت‌های زیر، به‌ترتیب بیانگر کدام مفهوم روان‌شناسی است؟

الف) مادر امیرحسین او را در اتاق کناری خوابانده است و منتظر است هنگامی که صدای بچه‌اش را شنید، پیش او برود؛ اما وقتی بعد از چند

ساعت صدایی نمی‌شنود بی‌خیال می‌شود و به کارهای خود مشغول می‌شود.

ب) امین به کنسرت خواننده مورد علاقه‌اش رفته است و علی‌رغم اینکه روی صحنه چند نوازنده با سازهای متفاوت را در کنار هم می‌بیند،

آن‌ها را به صورت یک گروه موسیقی یکپارچه ادراک می‌کند.

ج) سمانه در عروسی دخترخاله‌اش دسته‌ای از افراد را با لباس‌هایی متفاوت به رنگ آبی در کنار هم می‌بیند و آن‌ها را به صورت یک گروه

همانگ و واحد ادراک می‌کند.

(۲) گوش به زنگی - اصل مجاورت - اصل مجاورت

(۱) جست‌وجو - اصل مشابهت - اصل مجاورت

(۴) گوش به زنگی - اصل مجاورت - اصل مشابهت

(۳) جست‌وجو - اصل مشابهت - اصل مشابهت

۷۱- هریک از عبارتهای زیر به کدام مفهوم در مورد «حافظه» اشاره می‌کند؟

- علی جواب پرسش معلم را می‌داند ولی نمی‌تواند آن را بیان کند.
- پاسخ به سؤال «نام پدر شما چیست؟» مستلزم استفاده از این نوع حافظه است.
- منیژه نمی‌داند اتوبوسی که هر روز با آن به مدرسه می‌رود، چند صندلی دارد.
- آرش قبل از خواندن درس، سعی می‌کند چند سؤال کلیدی در مورد متن آن داشته باشد.
- (۱) خطای در مرحله اول حافظه - کاری - عدم رمزگردانی - استفاده از چند روش حرکتی
- (۲) خطای در مرحله دوم حافظه - رویدادی - تداخل اطلاعات - استفاده از چند روش حرکتی
- (۳) پدیده نوک زبانی - معنایی - عدم رمزگردانی - روش پس‌خبا
- (۴) خطا در مرحله سوم حافظه - بلندمدت - تداخل اطلاعات - روش پس‌خبا

۷۲- درستی یا نادرستی هریک از عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- «چرخ بر هم زنم از غیر مرادم گردد» اشاره به فشار روانی منفی دارد.
- سردرد و حالت تهوع از علائم جسمانی فشار روانی است.
- هدف اصلی در مقابله، به حداقل رساندن فشار روانی و تحمل آن است.
- «انفعال» از نتایج احتمالی مقابله‌های ناسازگارانه است.

(۱) نادرست - درست - نادرست - درست (۲) درست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست (۴) درست - نادرست - نادرست - درست

۷۳- کدام عبارت در مورد «حل مسئله» درست است؟

- (۱) اگر قرار باشد به رتبه مطلوبی برسید، شناخت تراز و رتبه مورد نظرتان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به‌خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید.

(۲) معلمان باید برای تعمیم‌پذیر شدن یادگیری، از یادگیری‌های عمیق و مفهومی استفاده کنند.

(۳) مسئله «آیا فعل {پژدهب} یک فعل مضارع است؟» یک مسئله خوب تعریف‌شده است.

(۴) وقتی گفته می‌شود «بیا از زاویه دیگری به این مسئله نگاه کنیم.» در واقع می‌خواهیم از تجربه گذشته به نحو احسن استفاده کنیم.

۷۴- با توجه به عبارت زیر کدام گزینه درست است؟

«سارا برای کاهش وزن خود بارها از پکیج‌های لاغری استفاده کرده اما به نتیجه‌ای نرسیده و در این فکر است با محاسبه وزن فعلی و با برنامه‌ریزی اصولی و گام‌به‌گام به وزن ایده آل خود برسد.»

(۱) حل این مسئله از اعتبار عمومی بیشتری برخوردار است و در حداقل زمان می‌توان به آن دست یافت.

(۲) بروز احساس ناکامی در بسیاری از افراد، ناشی از عدم آگاهی آنان از مهارت‌های حل مسئله است.

(۳) گرایش افراد به استفاده از این روش کمتر از سایر روش‌ها است.

(۴) روشی که در این مسئله به کار گرفته شده با روش به کار رفته در برج هانوی، یکسان است.

۷۵- در جدول زیر، که در مورد «تصمیم‌گیری» است؛ کدام یک از ردیف‌ها به درستی تکمیل نشده است؟

ردیف	موقعیت تصمیم‌گیری	نوع	ملاک
الف	تهمینه به دلیل ترس از دست دادن موقعیت، با اولین خواستگار ازدواج می‌کند.	مهم پیچیده فردی	هزینه
ب	بهرام به دلیل علاقه خود، بین موسیقی پاپ و سنتی، دومی را برمی‌گزیند.	معمولی ساده فردی	مزیت
پ	آرزو رشته پزشکی را به دلیل مدت تحصیل بالا انتخاب نمی‌کند.	مهم پیچیده فردی	هزینه
ت	آقای «X» از بین دو کاندیدا، با رأی مردم، به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شد.	مهم ساده گروهی	خطر

(۱) هیچ کدام از ردیف‌ها به درستی تکمیل نشده‌اند. (۲) همه ردیف‌ها به درستی تکمیل شده‌اند.

(۳) «ب» و «پ» (۴) «الف» و «ت»

۷۶- هر عبارت زیر به چه مفهومی در خصوص شناخت انسان و تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- پارسا درحالی که وضع مالی خوبی ندارد، با دیدن چند پوستر مرتبط با بازی‌های مورد علاقه‌اش، اقدام به خرید آن‌ها می‌کند و بلافاصله پشیمان می‌شود.

- پیشنهاد مشاوره تحصیلی دانش‌آموزان یک مدرسه به آقای جباری داده می‌شود اما او از ترس ناتوانی و دادن مشورت‌های غلط، این کار را نمی‌پذیرد.

- یکی از موقعیت‌های پرخطر تصمیم‌گیری است.

- در بازی دو نفره، یکی از طرفین در موقعیتی قرار می‌گیرد که می‌تواند یا مهره خودش را نجات بدهد یا مهره مقابل را بزند.

(۱) تصمیم تکانشی - کنترل نکردن هیجانات - صحبت کردن با همکلاسی - تعارض گرایش اجتناب

(۲) تصمیم احساسی - کوچک شمردن خود - مخفی کردن چیزی از والدین - تعارض گرایش اجتناب

(۳) تصمیم تکانشی - کوچک شمردن خود - اذیت و آزار دیگران - تعارض گرایش گرایش

(۴) تصمیم احساسی - کنترل نکردن هیجانات - راه دادن افراد به منزل - تعارض گرایش گرایش

۷۷- درستی و نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- «تدریس برای کسب درآمد» و «مسافرت برای رسیدن به آرامش» به ترتیب به انگیزه درونی و بیرونی اشاره می‌کند.

- مینا و مبینا هر دو کتاب شعر می‌خوانند، مینا برای کسب مقام در مسابقات شعرخوانی و مبینا به دلیل علاقه‌ای که به ادبیات دارد این کار را انجام می‌دهند، اما رفتار مبینا با ماندگاری بیشتری همراه است.

- ترجیح دادن خواسته جمعی بر خواسته فردی بر اساس اراده، نشان‌دهنده این است که انگیزه‌ها از نظر جهت در افراد متفاوت است.

- محرک رفتار و شناخت انسان، مجموعه عوامل فراایستی به نام نگرش است که توانمندتر از عوامل انگیزشی و زیستی است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست (۲) درست - درست - نادرست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست (۴) درست - نادرست - درست - نادرست

۷۸- هریک از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام مورد همخوانی بیشتری دارد؟

الف) این آیه از قرآن کریم که می‌فرماید: «لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ (چرا چیزی را می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟)» اشاره به این عامل نگرشی دارد.

ب) عبارت «بردیا دیر رسیدن به کلاس را نتیجه گیر افتادن در ترافیک می‌داند» مربوط به این روش اسناددهی است.

ج) ناکامی‌های مکرر در انجام کار مشخصی، احتمال بروز این عامل نگرشی را افزایش می‌دهد.

د) موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی

(۱) اراده - درونی - هدفمندی - انگیزه و نگرش

(۲) ناهماهنگی شناختی - بیرونی - هدفمندی - انگیزه و نگرش

(۳) اراده - درونی - درماندگی آموخته شده - باورها و نظام ارزشی فرد

(۴) ناهماهنگی شناختی - بیرونی - درماندگی آموخته شده - باورها و نظام ارزشی فرد

۷۹- کدام گزینه با توجه به طیف مرگ تا سلامتی نادرست است؟

(۱) فردی که پس از عمل جراحی، وضعیت جسمانی خوبی ندارد و در کما فرو رفته، ناتوانی کامل و شدید دارد.

(۲) فردی که به سلامتی نسبتاً خوبی دست پیدا کرده، تنها باید تلاش کند تا موقعیت فعلی را حفظ کند.

(۳) فردی که با اتخاذ سبک زندگی سالم از بروز بیماری پیشگیری می‌کند، در قسمت زندگی بسیار سالم قرار دارد.

(۴) می‌توان استنباط کرد که بیماری و سلامت نه دو مسئله مجزا بلکه مسئله‌ای پیوسته است.

۸۰- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- عبارت «تربیت نادرست از عوامل استرس و اضطراب در بزرگسالی است.» به «تبیین» که یکی از اهداف علم روانشناسی است، اشاره می‌کند.

- بیشترین تغییرات رشدی در دوره «طفولیت» خود را نشان می‌دهد.

- «صداهایی به گوشم می‌رسید که در واقع وجود خارجی نداشتند.» اشاره به «خطای ادراکی» دارد.

- زمان ذخیره‌سازی اطلاعات در سؤالات «نام معلم کلاس اول ابتدایی شما چیست؟» و «امروز ساعت چند بیدار شدید؟» که از یک نوجوان پرسیده شده‌اند، متفاوت است.

(۱) نادرست - درست - نادرست - درست (۲) درست - درست - نادرست - درست

(۳) درست - نادرست - نادرست - درست (۴) درست - درست - درست - نادرست

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

جامع ۲ (ویژه کنکور تیر)

آزمون ۳۰ خرداد - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمدابراهیم توزنده جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن زاده فرد، رضا خانباثانی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، محسن اصغری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، حسین سهرابی، عادلہ علیرضایی مقدم
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، محمدرضا سوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیرودی، محمد کرمی نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی، حبیبہ محبی، سید آرش مرتضائی فر، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	جواد پاکدل، حسین آخوندی راهنماچی، عرفان دهدشनिया، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، محمد کرمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه گاهی، ایمان کلاته عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩)

۸۱- ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ۖ ﴾:

(۱) پروردگارا! من از برپاکنندگان نماز هستم، و (نیز) فرزندانم. پروردگارا، دعای ما را بپذیر!

(۲) پروردگارا! من را و فرزندان مرا برپای دارنده نماز گردان. پروردگارا، دعای من را قبول کن!

(۳) ای پروردگار من، مرا و فرزندان مرا برپای دارندگان نماز گردان. پروردگارا، دعای ما را بپذیر!

(۴) ای پروردگار من، مرا از نمازگزاران قرار ده، و (نیز) فرزندانم را. ای پروردگار ما، دعای مرا قبول کن!

۸۲- « عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ الْحِفَافَ عَلَى الْمِرَافِقِ الْعَامَّةِ فِي الْمَدِينَةِ لَيْسَ وَاجِبُ الدَّوْلَةِ فَقَطْ بَلْ هُوَ مِنْ وَاجِبَاتِ الدَّوْلَةِ وَ

الْمُوَاطِنِينَ الْمُشْتَرَكَةَ!»: ما باید بدانیم که

(۱) نگهداری از تأسیسات عمومی در شهر تنها وظیفه دولت نیست بلکه آن از وظایفی است که بین دولت و شهروندان،

مشترک است!

(۲) وظیفه دولت فقط حفاظت از تأسیسات عمومی در شهر نیست بلکه دولت و هموطنان در برابر هم وظایف مشترکی

دارند!

(۳) حفاظت از تأسیسات عمومی وظیفه دولت نیست بلکه آن فقط از وظایف مشترک دولت‌ها و شهروندان در شهر است!

(۴) نگهداری از تأسیسات عمومی در شهر فقط وظیفه دولت نیست بلکه آن از وظایف مشترک دولت و شهروندان است!

۸۳- « إِذَا أَرَادَ السَّمَكُ الطَّائِرَ الطَّيْرَانَ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ اسْتَعَانَ بِزَعَانِفٍ كَبِيرَةٍ تَعْمَلُ كَجَنَاحِينَ. فَتَكُونُ الزَّعَانِفُ

مُسَاعِدَتَهُ فِي الْفِرَارِ مِنْ أَعْدَائِهِ!»:

(۱) اگر ماهی پرنده اراده کند از سطح آب بپرد، از بال‌های بزرگ کمک می‌خواهد که همچون بال‌ها کار می‌کنند. پس

این بال‌ها در گریختن از دشمنانش، یاورش هستند!

(۲) هرگاه ماهی پرنده خواست بر فراز سطح آب بپرد، از بال‌هایی بزرگ یاری جست که مانند دو باله عمل می‌کردند.

پس آن بال‌ها در فرار کردن از دشمنانش، کمک‌کننده‌اش بود!

(۳) اگر ماهی پرنده بخواهد بر روی سطح آب پرواز کند، بال‌های بزرگ به او کمک می‌کنند که مانند دو بال کار

می‌کنند. پس این بال‌ها یاور او در گریختن از دشمنان می‌باشند!

(۴) هرگاه ماهی پرنده بخواهد بر فراز سطح آب پرواز کند، از بال‌های بزرگی یاری می‌جوید که همچون دو بال عمل

می‌کنند. پس آن بال‌ها در فرار کردن از دشمنانش یاورش هستند!

۸۴- « مفردات نطقها العرب وفقاً لألسنتهم، قد أحدثت تغيرات في أصواتها و أوزانها؛ و من المؤكد أنهم تأثروا بها! »:

(۱) واژه‌هایی که عرب‌ها بر اساس زبان‌های خود آن را بیان کردند، دگرگونی‌هایی در صداها و وزن‌هایش ایجاد کرده است، و مسلماً تحت تأثیر آن قرار گرفتند!

(۲) واژگانی که اعراب موافق زبان‌های خود آن را تلفظ کردند، تغییراتی در صداها و وزن‌هایش ایجاد کرده‌اند، و قطعاً از آن، تأثیر زیادی پذیرفتند!

(۳) واژگانی که عرب‌ها بر اساس زبان‌های خود آن را بیان کردند، دگرگونی‌هایی در صداها و وزن‌هایش ایجاد شده است، و قطعاً از آن تأثیر پذیرفتند!

(۴) اعراب بر اساس زبان‌های خود واژه‌ها را جاری ساختند و تغییراتی در صداها و وزن‌هایش ایجاد شده است، و به طور مسلم بر آن تأثیر گذاشتند!

۸۵- « كاد الحزن يملأ قلبي و يُطفئ نورَ عيني حتّى أردتُ أن أبحثَ عن زاويةٍ أختفي فيها من وجعي العميق ولكنني واجهتُ الحياةَ بشجاعةٍ مرةً أخرى! »:

(۱) غم نزدیک بود قلبم را پر کند و نور چشمم را خاموش نماید تا اینکه خواستم دنبال گوشه‌ای بگردم که از درد عمیق خود در آن پنهان شوم ولی یک بار دیگر با شجاعت با زندگی روبه‌رو شدم!

(۲) نزدیک بود قلبم از اندوه پر شود و نور چشمم خاموش شود تا اینکه تصمیم گرفتم دنبال گوشه‌ای بگردم و از دردی عمیق در آن مخفی شوم ولی برای آخرین بار شجاعانه با زندگی مواجه شدم!

(۳) چیزی نمانده بود که اندوه قلب مرا پر کند و نور چشمم را خاموش نماید تا جایی که خواستم گوشه‌ای پیدا کنم که بتوانم از درد عمیق در آن مخفی شوم اما بار دیگر برای مواجهه با زندگی شجاعت ورزیدم!

(۴) چیزی نمانده بود که قلبم از غم پر شود و نور چشمم خاموش شود تا اینکه حتّی خواستم گوشه‌ای پیدا کنم که از درد عمیق خود در آن پنهان شوم اما برای آخرین بار با شجاعت با زندگی روبه‌رو شدم!

۸۶- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) إعتبروا من أخطائكم الماضية تقدروا بناء المستقبل بأفضل شكل!: از اشتباهات گذشته خود عبرت بگیرید تا بتوانید آینده را به بهترین شکل بسازید!

(۲) يجب عليك أن تستمع إلى كلامي استماعاً دقيقاً قبل أن تُعارضني!: تو باید قبل از اینکه با من مخالفت کنی به حرفم به طور دقیق گوش بدهی!

(۳) مَنْ لا يتعلّم من خطأ الواحد و يُكرّره في الحياة يفشل في النهاية!: هرکس از یک اشتباه یاد نگیرد و آن را در زندگی تکرار کند، در نهایت شکست خواهد خورد!

(۴) إنّ الإنسان الذي يضع رأي الآخرين فوق رأيه لَن ينال السَّعادة أبداً!: بی شک انسانی که نظر دیگران را بالای نظر خود قرار می‌دهد، هرگز به خوشبختی نخواهد رسید!

۸۷- عَيْنُ الصَّحِيح:

(۱) ما أنفع تطويرِ المادّة الجديدة فسوف نعمل عليها دؤوبين!: کار بر روی بهینه‌سازی ماده جدید چه سودمند است. پس آن را با پشتکار انجام خواهیم داد!

(۲) ليخترع الفرد الديناميت واصل محاولاته و لم يُضعف عزمه!: برای اینکه آلفرد دینامیت را اختراع کند، تلاش‌هایش را ادامه داد و اراده‌اش ضعیف نشد!

(۳) لا يسعى في إنجاز جميع الأعمال إلّا من يحبّ الوصول إلى النّجاح!: تنها کسی که دوست دارد به موفقیت برسد، در انجام همه کارها تلاش نمی‌کند!

(۴) لَن تَبْقَى اللَّذَاتُ الدّنيوية فما للمؤمن و للذّاتِ لا تَعمر؟! لذت‌های دنیا باقی نخواهد ماند. پس مؤمن را چه کار با نعمت‌هایی که عمری ندارند؟!

۸۸- « گاهی این مردم چشمه حیات را در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌کنند. » عَيْنُ الصَّحِيح:

(۱) قد يُفْتَسُّ هؤلاء النّاسُ عَيْنَ الحیاةِ في الظّلماتِ.

(۲) هذا النّاسُ قد يُفْتَسُّونَ عَيْنَ الحیاةِ في الظّلماتِ.

(۳) هؤلاء النّاسُ قد فَتَسُّوا عَيْنَ الحیاةِ في الظّلماتِ.

(۴) قد يُفْتَسُّ عَيْنُ الحیاةِ بواسطة هذا النّاسِ في الظّلماتِ.

۸۹- « الصَّبْر مفتاح الفرج! » عَيْنَ الأنسَب لمفهوم العبارة:

(۱) شکیبایی و صبر کاری نکوست	کسی را که تنها بماند ز دوست
(۲) گویند صبر کن که تو را صبر بر دهد	آری دهد ولیک به عمر دگر دهد
(۳) صبر کن بر تلخ کامی ها که آخر روزگار	چشمه سار نوش سازد بوسه گاه نیش را
(۴) شدم چون مهر و مه عمری به گرد مرکز عالم	ندیدم جز گیاه صبر، داغ عشق را مرهم

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يُناسب النص:

يجب على الوالدين أن يجتهدا في تربية أولادهما إجتهداً كثيراً كما يؤكد الإسلام على تربية الأولاد فإن تربيتهم الصحيحة تضمن سلامة المجتمع و تقدمه. إن التربية عمل شاق و جهد يحتاج إلى الوقت و هذا العمل من خير الأعمال التي يقوم الوالدان به. التربية تهَيِّ الولد للقيام بدوره لنفعه و نفع مجتمعه و أمته و لا شك أن قيام كل امرء بدوره يسبب تقدمه و تقدم مجتمعه خلقاً، إيماناً و بناءً. و من لا يؤدّ دوره في الأسرة و المجتمع فالنتيجة هي الفشل و الخسران. إن التربية تُحقّق الأمن الفكري للولد و تُبعده عن الأخطاء و الذنوب و تحميه في مواجهة الأفكار السلبية، كما تُزيّنه بالأخلاق العليا كالإيثار و الصبر و الإنفاق و حب الخير للآخرين. التربية ليست قاصرة على الوالدين بل إلى جانب الأسرة هي مسؤولية المدرسة و المساجد و الأصدقاء و وسائل الإعلام كالتلفاز و الصحف.

٩٠- عَيْنَ الصَّحِيح: التربية الصحيحة تُسبّب . . .

(١) أن يُهيِّ الولد نفسه للتربية.	(٢) ألا يُحبّ الأولاد الخير إلا لأنفسهم.
(٣) أن يقوم الولد بدوره لنفعه و المجتمع.	(٤) أن يقبل الأولاد أي عملٍ شاقٍ يحتاج إلى وقت طويل.

٩١- عَيْنَ الخطأ:

(١) تفضيل الآخرين على النفس من الأخلاق الحميدة التي تعكس التربية الصالحة.
(٢) يواجه الولد صعوباتٍ و لا تزيد من قدرته على مواجهتها إلا التربية الصحيحة.
(٣) إنّ الأبناء هم شباب المستقبل للأمة فلنهتم بتربيتهم لبناء مجتمع ناجح.
(٤) دور الأسرة كبير في تشكيل سلوك الأطفال منذ أن يكونوا صغاراً.

٩٢- عَيْنَ مَا لَمْ يَأْتِ فِي النَّصِّ عَنِ التَّرْبِيَةِ:

- (١) حَصَرَ الوَالِدِينَ عَلَى تَرْبِيَةِ الْأَوْلَادِ.
 (٢) الْإِنْفَاقُ وَالْإِثَارُ مِنْ آثَارِ التَّرْبِيَةِ.
 (٣) مَسْئُولِيَّةُ الْمَدَارِسِ فِي تَرْبِيَةِ الْأَوْلَادِ.
 (٤) تَأْكِيدُ دِينِنَا عَلَى تَرْبِيَةِ الْأَوْلَادِ السَّلِيمَةِ.

■ عَيْنَ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣- « إَجْتِهَادًا - يُوَكِّد - شَاقٌّ - خَيْرٌ »:

- (١) إَجْتِهَادًا: مصدر للمزيد الثلاثي، من باب افتعال - نكرة - معرب مفعول مطلق لبيان النوع و منصوب
 (٢) يُوَكِّد: فعل مضارع - للمذكر - مزيد من مصدر «تأکید» - مبني للمجهول نائب فاعله: الإسلام، و الجملة فعلية
 (٣) شَاقٌّ: مفرد مذكر - اسم فاعل، من مصدر مجرّد ثلاثي - معرب صفة أو نعت و مرفوع بالتبعية من موصوفها أو منعوتها

- (٤) خَيْرٌ: مفرد - اسم تفضيل (بمعنى «ترين» في الفارسية) - معرب مجرور بحرف الجرّ؛ من خير: جارّ و مجرور
 (٥) شَاقٌّ: مفرد مذكر - اسم فاعل، من مصدر مجرّد ثلاثي - معرب صفة أو نعت و مرفوع بالتبعية من موصوفها أو منعوتها

٩٤- « الْوَالِدَانِ - تُحَقِّقُ - تُبْعِدُ - الْآخِرِينَ »:

- (١) الْوَالِدَانِ: مثني للمذكر - اسم فاعل من مجرّد ثلاثي - معرفة بأل - معرب فاعل و مرفوع بالـ«ألف»
 (٢) تُحَقِّقُ: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - من مصدر «تَحْقِيقُ» - مبني للمعلوم فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
 (٣) تُبْعِدُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب «إفعال»، و له حرف زائد واحد - متعدّ فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «هـ»

- (٤) الْآخِرِينَ: جمع - مفرد «الآخر»، اسم تفضيل (من وزن: أفعل) - معرفة - معرب مجرور باللام الجارة
 (٥) تُبْعِدُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب «إفعال»، و له حرف زائد واحد - متعدّ فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «هـ»

- (٦) الْآخِرِينَ: جمع - مفرد «الآخر»، اسم تفضيل (من وزن: أفعل) - معرفة - معرب مجرور باللام الجارة
 (٧) تُبْعِدُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب «إفعال»، و له حرف زائد واحد - متعدّ فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «هـ»

بعلامة الكسرة

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عین الخطأ في ضبط حركات حروف الكلمات:

- (١) إجتماعُ المُسلمينَ في مكانٍ واحدٍ يتَجَلَّى اتِّحادُ الأُمَّةِ الإسلاميَّةِ.
- (٢) إنَّه جاهِلٌ أو عالمٌ يُحاولُ إيجادَ التَّفَرُّقَةِ بينَ صُفوفِ المُسلمينَ.
- (٣) يُؤكِّدُ القرآنُ على حُرِّيَّةِ العقيدةِ و يقولُ: لا إكراهَ في الدينِ.
- (٤) على كُلِّ النَّاسِ أن يتعايشوا مع بعضهم تعايشاً سَلَمياً.

٩٦- عین ما فيه «نون الوقاية» أكثر:

- (١) أقولُ لأختي دائماً: أحسني إلى الضَّعفاءِ و أخبريني به.
- (٢) ليتني أشاهد المباراة في الملعب لأنَّ هذا اللَّاعِبُ يُعجبني.
- (٣) أتمنَّى أن يُعينني ربِّي في أصعبِ الأوقاتِ طوال حياتي.
- (٤) إنَّني أحبُّ أن أُنبي مستقبل بلادي فلهذا أعمل بكلِّ جهدي.

٩٧- عین الخبر الذي له صفة:

- (١) رجال يفقهون الأحمق من النَّاجحين في اكتساب رضا الله.
- (٢) أحبَّتي الحميمون صابرون عند المصيبة و ناهون عن السيئات.
- (٣) زملاء يهتمون بالدراسة طُلاب محبوبون عند أساتذتهم في الجامعة.
- (٤) بيت صديقي العزيز جميل فأذهب إليه للتَّكَلُّم معه حول موضوع.

٩٨- عین حرف «اللام» للأمر:

- (١) ليبتعد المسلم عن بعض الأخطاء.
- (٢) أرسل الله الأنبياء ليهدوا.
- (٣) رجعنا لنرى آثاركم الجميلة.
- (٤) جئت إليك للذهاب إلى المكتبة.

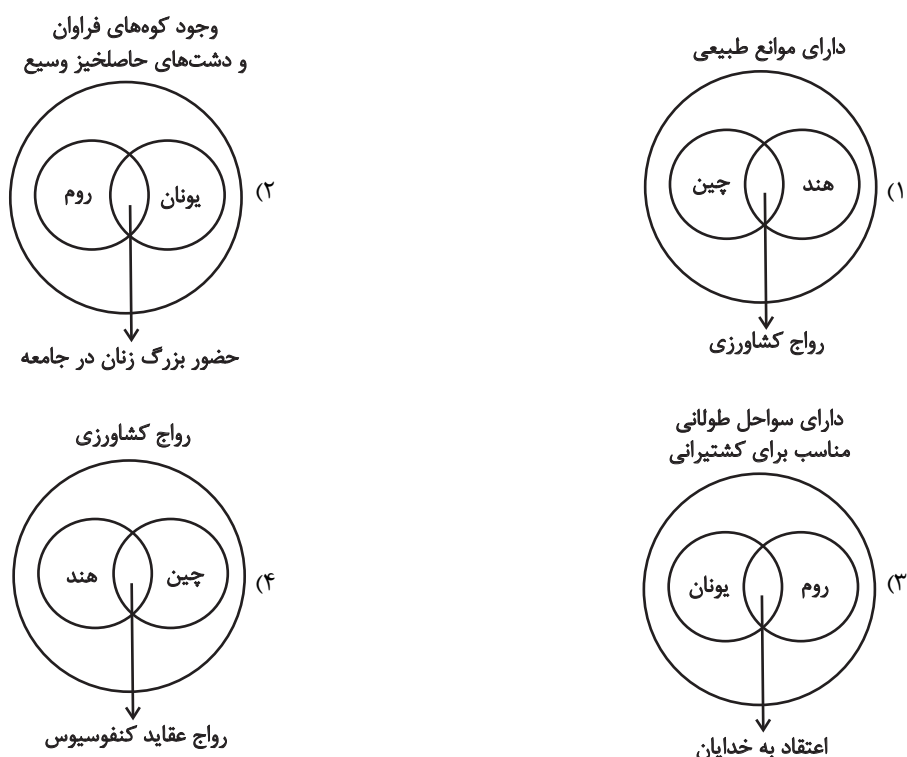
٩٩- عین «لا» نافية للجنس:

- (١) إختاروا من كلِّ ابتكار في العالم وجهه النافع لا مُضرَّه.
- (٢) ﴿أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَ لَا خُلَّةٌ﴾
- (٣) عليك أن تتعلَّم العلوم النافعة و أن لا تُعلِّمَ ولذلك ما لن يَنْفَعه في حياته.
- (٤) كنتُ أنظر إلى أطفال لا تظاهرُ بينهم و لم تكن تجري على ألسنتهم إلا الصداقة.

١٠٠- عین الصَّحيح عن اسلوب الحال:

- (١) قد أخبرنا بأنَّ النَّاس كانوا أُمَّةً واحدةً فَبَعَثَ اللهُ الكريمَ نَبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ.
- (٢) كان هؤلاء الآباء قد امتنعوا عن الموادِّ السَّكرية لِيَكُونُوا بَعِيدِينَ مِنَ الأمراضِ.
- (٣) كان أولئك المسافرون قد وصلوا إلى المطار و هم متأخِّرين ولكنَّهم رَكِبُوا الطَّائِرَةَ.
- (٤) إنَّ ذلك العالم الشهير قد عَمِلَ على تطوير أحدث التَّقْنِيَّاتِ مُجَدِّداً عندما كان يافعاً.

۱۰۱- با توجه به دوره تمدن‌های باستانی کدام تصویر به‌درستی ترسیم شده است؟

۱۰۲- کدام گزینه در مقایسه بین «سلسله‌های اشکانیان و ساسانیان» نادرست است؟

- (۱) در یکی از جنگ‌های بین اشکانیان و روم، کراسوس کشته شد و در یکی از جنگ‌های بین ساسانیان و روم، گردیانوس به اسارت درآمد.
- (۲) نظام حکومتی اشکانیان به صورت مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل بود؛ اما در دوره ساسانیان حکومتی متمرکز و مستقل تشکیل شد.

(۳) آخرین پایتخت اشکانیان با اولین پایتخت ساسانیان، هر دو یک شهر واحد در نزدیکی بغداد امروزی بودند.

(۴) هر دو سلسله، بر سر تسلط بر منطقه مرزی ارمنستان، با روم اختلاف و درگیری داشتند.

۱۰۳- با توجه به گزاره‌های زیر کدام گزینه درست است؟

(الف) ارائه شیوه فرمانروایی جدید برای اداره قلمرو پهناور

(ب) دستیابی به حکومت به فرمان اهوره‌مزدا

(ج) استفاده از نیروی دریایی برای تحکیم سلطه بر خلیج فارس و دریای عمان

(د) تأسیس پایگاه دریایی خلیج فارس

(۱) «الف» و «ب» مربوط به داریوش یکم و «ج» و «د» مربوط به اردشیر بابکان می‌باشد.

(۲) «الف» مربوط به نخستین شاه هخامنشی و «ج» مربوط به نخستین شاه ساسانی می‌باشد.

(۳) «ب» درباره داریوش یکم و اردشیر بابکان درست است و «د» مربوط به خسرو انوشیروان می‌باشد.

(۴) «ج» و «د» مربوط به دوره ساسانی و «الف» و «ب» مربوط به دوره هخامنشی می‌باشد.

۱۰۴- با توجه به وضعیت ادیان در تاریخ ایران باستان، «درآمیختگی دین و سیاست در دوران ساسانیان» و «نفوذ آیین بودایی به ایران» به ترتیب، متأثر از کدام یک از موارد زیر بوده است؟

- (۱) اعلام دین زرتشتی به عنوان دین رسمی ایران - آزادی ادیان در قلمرو هخامنشیان
- (۲) رواج ادیان مختلف و مباحثات اعتقادی میان پیروان آن‌ها - آزادی ادیان در قلمرو اشکانیان
- (۳) رواج ادیان مختلف و مباحثات اعتقادی میان پیروان آن‌ها - آزادی ادیان در قلمرو هخامنشیان
- (۴) اعلام دین زرتشتی به عنوان دین رسمی ایران - آزادی ادیان در قلمرو اشکانیان

۱۰۵- کدام موارد درباره «تاریخ اسلام در فاصله سال‌های ۱۱ تا ۴۱ هجری قمری» درست هستند؟

- (الف) خلیفه سوم علاوه بر آنکه حکم‌بن‌ابی‌العاص را از طائف به مدینه بازگرداند، شماری از افراد خاندان اموی را بر سر کار آورد.
- (ب) ابوبکر و عمر در دوران زمامداری خویش هیچ‌گونه توجهی به رعایت عدالت میان گروه‌های مختلف مسلمان نداشتند.
- (ج) با فتح مصر، زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا شد.
- (د) هنگام حمله اعراب مسلمان، تعدادی از قبیله‌های عرب در شام حضور داشتند و بسیاری از آن‌ها پیرو آیین مسیحیت بودند.
- (ه) خلفای اول و دوم هر دو پیش از مرگ فردی را به جانشینی خود معرفی کردند.

(۱) «الف» - «ه» (۲) «ب» - «ج» - «د»

(۳) «الف» - «ج» - «د» (۴) «ب» - «ه»

۱۰۶- کدام گزینه درباره «عصر مغول - تیموری» نادرست است؟

- (۱) غافل ماندن سلطان محمد خوارزمشاه از تهدیدات قدرت نوظهور مغول‌ها، در نتیجه اختلافات سیاسی و درگیری وی با خلافت عباسی بود که موجب تفرقه و تضعیف جهان اسلام نیز شده بود.
- (۲) ایران که با سقوط خلافت عباسی و تشکیل حکومت ایلخانی، به لحاظ جغرافیایی و سیاسی، وضعیت منسجم‌تری یافته بود، در عهد سلطنت غازان‌خان به استقلال و اقتدار بیشتری رسید.
- (۳) در زمان رقابت و ستیز شاهزادگان تیموری با یکدیگر، دو اتحادیه قبیله‌ای متشکل از ترکمانان به نام‌های قراقویونلو و آق‌قویونلو به ترتیب با پی‌افکندن حکومت‌هایی، نواحی غربی و مرکزی ایران را تصرف کردند.
- (۴) بخش عمده‌ای از اصلاحات خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری، اصلاح نظام زمین‌داری به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۱۰۷- کدام یک از عبارات زیر درست است؟

- (الف) هنرمندان عصر رنسانس با محور قراردادن طبیعت و انسان، آثار بی نظیری به وجود آوردند و بر خصلت‌های درونی شخصیت‌های مورد نظر تأکید می‌کردند.
- (ب) پیشرفت‌های علمی مسلمانان و اشاعه اندیشه اومانیستی باعث تغییر نگرش علمی اروپاییان در قرون وسطی و رنسانس شد و روش‌های علمی مبتنی بر تجربه در کانون توجه قرار گرفت.
- (ج) رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی، در نتیجه ذخیره فلزات قیمتی از اکتشافات جغرافیایی بود و گسترش قلمرو اروپاییان باعث تشدید رقابت دولت‌های اروپایی در سرزمین اصلی و مستعمرات آن‌ها شد.
- (د) بهره‌گیری وسیع از اسب در امور زراعی، استفاده درست از کود حیوانی و اختراع خیش آهنی موجب افزایش محصول در اروپای قرون وسطی شد؛ اما همچنان در برخی زمان‌ها قحطی و گرسنگی رخ می‌داد.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

۱۰۸- محققى به پژوهش درباره «سلسله صفاریان» پرداخته است. کدام یک از نتایج پژوهش وی درست و قابل تأیید است؟

(۱) یعقوب لیث صفاری در ابتدای فعالیت خود در سیستان، به عنوان خوارج آن منطقه شناخته می شد.

(۲) با وجود فراز و نشیب زیاد، یعقوب با تأیید و اجازه خلیفه عباسی قدرت را به دست گرفت.

(۳) علی رغم تبعیت عمرو لیث از خلیفه عباسی، در زمان جنگ با سامانیان خلیفه از سامانیان حمایت کرد.

(۴) هم زمان با به قدرت رسیدن عمرو لیث، دشمنی و درگیری میان صفاریان و خلافت عباسی افزایش یافت.

۱۰۹- مولفین کتاب درسی تاریخ (۱) برای وقوع کدام یک از موقعیت های زیر «احتمال زیاد» قائل شده اند؟

(الف) کشت دانه در دوره تولید خوراک توسط زنان شروع شده است.

(ب) تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

(ج) اقوام هند و اروپایی نخست در علفزارهای واقع در شمال شرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریاچه آرال می زیسته اند.

(د) برخی داستان های شاهنامه مثل داستان «بیژن و منیژه» اصل و ریشه اشکانی دارند.

(۱) «ب» و «ج» (۲) «الف» و «ب» و «ج»

(۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د» و «ب»

۱۱۰- کدام عبارت های در ارتباط با وقایع دوران قاجار نادرست هستند؟

(الف) آقا محمدخان هنگامی که به دنبال غنایم نادرشاه به خراسان رفته بود، به دست چند تن از همراهانش کشته شد.

(ب) در دوران صدارت وزیری که بعد از قائم مقام فراهانی به مقام وزارت رسیده بود، نفوذهای روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

(ج) اداره ایالتی که مرکز آن شهر تبریز بود، همواره به عهده ولیعهد بود.

(د) برنامه های اولین صدر اعظم ناصرالدین شاه برای دادن امتیازات به انگلستان و روسیه به دلیل مخالفت های داخلی به نتیجه نرسید.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د»

(۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۱۱- از میان عبارت‌های زیر، کدام موارد درباره «ایران در دوره حکومت رضاشاه» نادرست هستند؟

- الف) طرح ماده واحده خلع قاجاریه از سلطنت پس از تشکیل مجلس مؤسسان بود.
- ب) احداث مسیر راه آهن از شمال به جنوب، به انگلیسی‌ها کمک می‌کرد مانع نفوذ روس‌ها در ایران شوند.
- ج) یکی از دلایل اینکه رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود، ترس انگلیسی‌ها از به دام افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم بود.
- د) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که اندیشه‌های کمونیستی به راحتی در ایران انتشار نمی‌یابند.
- ه) رضاشاه ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام جمهوری در کشور برقرار شود؛ اما افرادی نظیر آیت‌الله مدرس با آن به مخالفت پرداختند.

(۲) «ب» - «د»

(۱) «الف» - «ب» - «ج»

(۴) «الف» - «د»

(۳) «ب» - «ج» - «ه»

۱۱۲- کدام یک از عبارت‌های زیر پیرامون «دفاع مقدس» درست است؟

- الف) دریادلان نیروی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.
- ب) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات «فتح المبین» و با آزادی خرمشهر از اسارت دشمن بعثی رقم خورد و برگ زرینی در دفاع از ایران در تاریخ معاصر ثبت شد.
- ج) شورای امنیت سازمان ملل متحد علی‌رغم محکوم کردن تجاوز نیروهای بعثی به خاک ایران، از دو کشور ایران و عراق خواست تا از ادامه جنگ خودداری کنند.
- د) در نتیجه مقاومت شجاعانه و دلاورمردانه نیروهای مسلح و مردم ایران، رؤیای صدام برای فتح سریع خوزستان و دیگر استان‌های مرزی به باد رفت و صرفاً موفق به اشغال بخش‌هایی از مناطق مرزی شد.

(۴) «ب» و «الف»

(۳) «د» و «ج»

(۲) «ج» و «ب»

(۱) «الف» و «د»

۱۱۳- چند مورد از عبارت‌های زیر درباره «علم تاریخ» درست است؟

- الف) باستان‌شناسان براساس محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت جمشید متوجه شدند که گاه‌شماری در دوران هخامنشیان، خورشیدی - قمری بابلی بوده است.
- ب) مسعودی در «کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر» به روش موضوع محوری کتاب خود را نگارش کرده است.
- ج) امروزه پیشرفت علوم تجربی، نقش بسزایی در تعیین اصالت و اعتبار اسناد و اخبار تاریخی ایفا می‌کنند.
- د) در دوران محمدحسن خان اعتمادالسلطنه در دارالترجمه همایونی نوشته‌های قابل توجهی از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی ترجمه شد.

(۲) سه

(۱) یک

(۴) دو

(۳) چهار

۱۱۴- با توجه به موارد زیر کدام گزینه درست است؟

الف) سهند

ب) ماهی دشت

ج) هزارمسجد

د) دماوند

ه) دشت ارژن

۱) «الف» و «ج» و «د» در یک منطقه کوهستانی قرار گرفته‌اند و «ه» در استان کرمانشاه و «ب» در استان فارس قرار گرفته‌اند.

۲) «ج» در شرق و «الف» در شمال غربی ایران قرار گرفته‌اند و «ب» برخلاف «ه» بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

۳) فعالیت‌های آتشفشانی سبب شکل‌گیری «الف» و «د» و انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها سبب شکل‌گیری «ب» و «ه» شده‌اند.

۴) «د» برخلاف «ج» در زمره منطقه کوهستانی است که از تنگه منجیل شروع شده و تا کوه‌های شاه‌کوه ادامه دارند و «ه» در نتیجه گسل خوردگی و فرونشست بخشی از پوسته زمین شکل گرفته است.

۱۱۵- در کشوری فرضی در سال ۲۰۲۵ میلادی با ۵۰ میلیون نفر جمعیت، اگر تعداد موالید و مرگ و میر در آن به ترتیب ۲۴۲۰۰۰۰ و

۳۷۰۰۰۰ نفر و رشد مطلق آن ۶ ۳ باشد، به ترتیب تعداد مهاجرت کنندگان به داخل و خارج از این کشور کدام است؟

۲) ۷۲۴,۰۰۰ - ۹۷۴,۰۰۰

۱) ۶۷۵,۰۰۰ - ۴۲۵,۰۰۰

۴) ۵۹۰,۰۰۰ - ۸۳۷,۰۰۰

۳) ۵۴۰,۰۰۰ - ۲۲۰,۰۰۰

۱۱۶- به ترتیب هر عبارت زیر مربوط به کدام بخش از صنعت ایران می باشد؟

- بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور را این بخش صنعتی تشکیل می‌دهد.

- بعد از نفت و گاز، بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور به شمار می‌رود.

- از جمله صنایعی است که در سند چشم‌انداز به آن توجه خاصی شده است.

۱) صنایع پتروشیمی - صنایع فلزات اساسی - صنایع خودروسازی

۲) صنایع پتروشیمی - صنایع فلزات اساسی - صنایع دفاعی

۳) صنایع فلزات اساسی - صنایع پتروشیمی - صنایع دفاعی

۴) صنایع فلزات اساسی - صنایع پتروشیمی - صنایع خودروسازی

۱۱۷- باتوجه به مایل بودن محور زمین، پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه، مساحتی ...

- (۱) دو برابر ناحیه استوایی را در بر می گیرند؛ پس مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر متر مربع از زمین در این ناحیه تقریباً نصف استوا است؛ در نتیجه با حرکت از استوا به سمت عرض های بالاتر دمای هوا کاهش می یابد.
- (۲) برابر نصف ناحیه استوایی را در بر می گیرند؛ در نتیجه مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی مترمربع از زمین در استوا دریافت می کند، تقریباً دو برابر این مدار است؛ بنابراین با حرکت از عرض های بالاتر به سمت استوا دمای هوا افزایش می یابد.
- (۳) دو برابر ناحیه استوایی را در بر می گیرند؛ در نتیجه مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی مترمربع از زمین در مناطق استوایی دریافت می کند، تقریباً نصف این مدار است؛ بنابراین با حرکت از استوا به سمت عرض های بالاتر دمای هوا کاهش می یابد.
- (۴) برابر نصف ناحیه استوایی را در بر می گیرند، پس مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر متر مربع از زمین در این ناحیه تقریباً نصف استوا است؛ در نتیجه با حرکت از عرض های بالاتر به سمت استوا دمای هوا افزایش می یابد.

۱۱۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«مرزهای سیاسی مهم ترین عامل تشخیص و جدایی کشورها از یکدیگرند و از این نظر اهمیت دارند که ...»

- (۱) خطوط مرزی حد اعمال اراده سیاسی یک نظام مدیریت در کانون های نواحی سیاسی هستند.
- (۲) حدود نواحی سیاسی ملی، فراملی و ویژه باید روی زمین مشخص شود.
- (۳) همواره با توافق در کشور همجوار بر روی زمین تعیین و علامت گذاری می شود.
- (۴) علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، قلمرو رسمی و غیررسمی اعمال مدیریت سیاسی هر کشورند.

۱۱۹- هریک از عبارت های زیر به کدام یک از روابط انسان و محیط اشاره دارد؟ (به ترتیب)

الف) خاک کرایوزول، خاک یخ بسته نواحی توندرا از نواحی خاک کاناداست.

ب) یکی از نواحی مهم صنعتی در اروپا ناحیه رور آلمان است.

ج) اجلاس گفت وگوهای فرهنگی ایران و جهان عرب برگزار شد.

- (۱) انسان برای بهره برداری از محیط طبیعی از شیوه ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می کند. - انسان با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط طبیعی غلبه کرده است. - امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده ترین آن ها به ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند.
- (۲) انسان با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط طبیعی غلبه کرده است. - تصمیم گیری یک دولت می تواند موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود. - امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده ترین آن ها به ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند.
- (۳) انسان با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط طبیعی غلبه کرده است. - انسان برای بهره برداری از محیط طبیعی از شیوه ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می کند. - امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده ترین آن ها به ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند.
- (۴) انسان برای بهره برداری از محیط طبیعی از شیوه ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می کند. - تصمیم گیری یک دولت می تواند موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود. - محدودیت ها و موانع محیطی موجب می شوند تا انسان ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره اندیشی کنند.

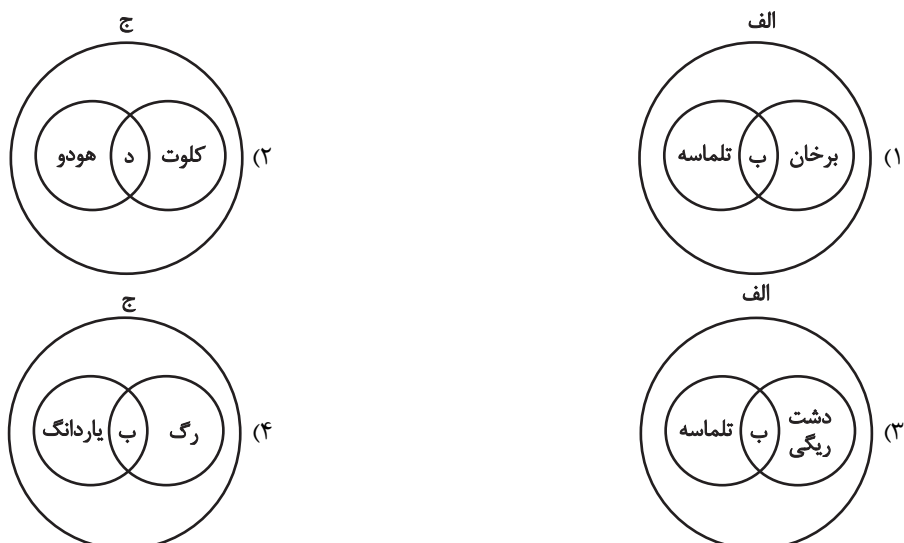
۱۲۰- با توجه به موارد زیر، کدام شکل اشتباه ترسیم شده است؟

(الف) حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد

(ب) جابه‌جا شدن بخش نرم توسط باد

(ج) حاصل کنده‌شدن ذرات از یک مکان

(د) باقی‌ماندن بخش سخت و مقاوم

۱۲۱- کدام گزینه به‌ترتیب کشور درستی برای توضیحات زیر ذکر کرده است؟

- بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه را بازی می‌کند و ساختار اجتماعی و اقتصادی آن دچار تغییر و تحول فراوانی شده است.

- کمبود نیروی کار ماهر و متخصص و زیرساخت و تجهیزات لازم برای توسعه صنعتی در این کشور مشهود است.

- با سرمایه‌گذاری از طریق شرکت‌های چند ملیتی از نیروی کار ارزان قیمت سایر کشورها استفاده می‌کند.

- (۱) ژاپن - پرو - روسیه
(۲) سنگاپور - استرالیا - کانادا
(۳) کره جنوبی - بنگلادش - آمریکا
(۴) مراکش - افغانستان - آلمان

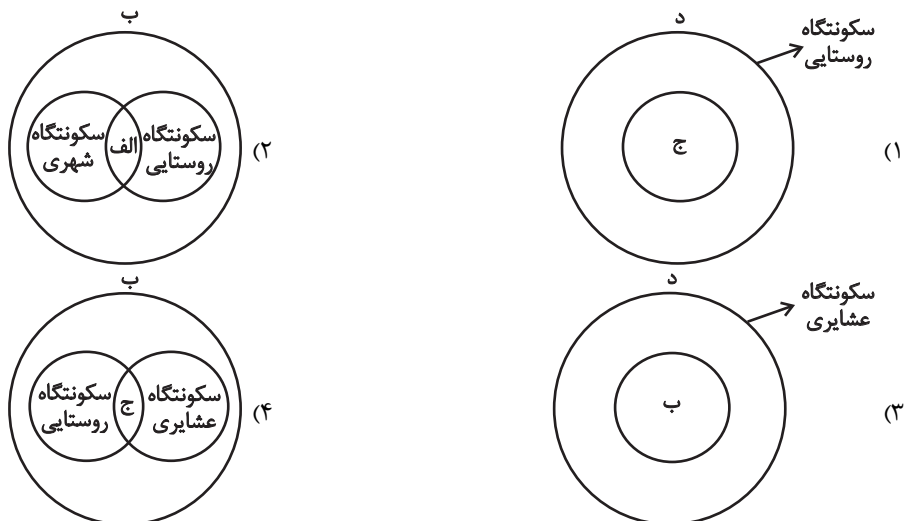
۱۲۲- با توجه به موارد زیر کدام تصویر به‌درستی ترسیم شده است؟

(الف) روابط خویشاوندی، وابستگی اجتماعی و همکاری بیشتر

(ب) استفاده از منابع طبیعی به‌طور مستقیم

(ج) پایبندی به آداب و رسوم محل زندگی خود

(د) قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه در ایران

۱۲۳- با توجه به ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمین، کدام گزینه بیشترین انطباق را با گزاره‌های زیر دارد؟

الف) ظرفیت‌ها و تأثیر هر منطقه در پیشرفت و توسعه عمومی کشور شناسایی می‌شود؛ برای مثال اینکه در کدام مناطق کشور باید کشاورزی توسعه یابد.

ب) برقراری تعادل بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع

ج) تمرکز به بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از منابع

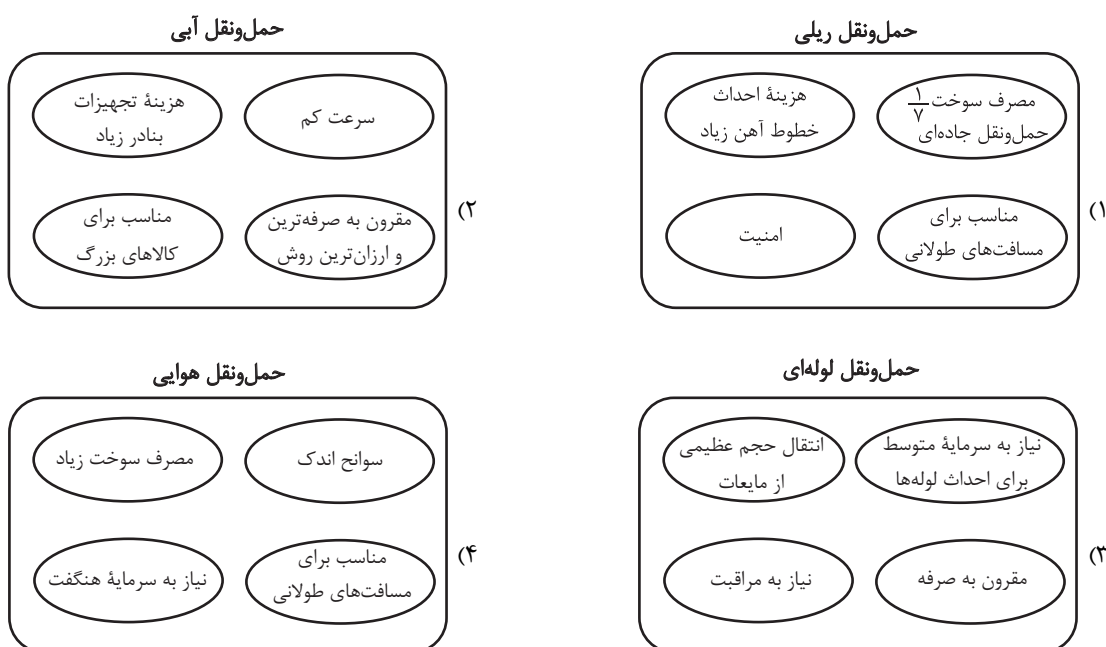
۱) «الف» به اشتغال شهری و «ب» مانند «ج» به محیط‌زیست شهری اشاره دارد.

۲) «الف» برخلاف «ج» که به محیط زیست شهری مربوط است، به کاربری زمین اشاره دارد و «ب» بیشتر با تجهیزات و خدمات عمومی مرتبط است.

۳) «الف» به کاربری زمین و «ج» به تجهیزات و خدمات عمومی و «ب» به اشتغال شهری اشاره دارد.

۴) «ج» برخلاف «ب» به کاربری زمین و «الف» به تجهیزات و خدمات عمومی اشاره دارد.

۱۲۴- کدام گزینه با توجه به خصوصیات انواع حمل‌ونقل، درست تدوین شده است؟

۱۲۵- مطابق شکل زیر، دو شهر «الف» و «ب» در مجاورت هم قرار دارند. می‌توان گفت

۱) به دلیل ساعت استاندارد متفاوت، اذان صبح در شهر «الف»، زودتر از شهر «ب» است.

۲) به دلیل ساعت واقعی متفاوت، اذان صبح در شهر «ب»، زودتر از شهر «الف» است.

۳) به دلیل ساعت محلی متفاوت، اذان صبح در شهر «الف»، زودتر از شهر «ب» است.

۴) به دلیل ساعت رسمی متفاوت، اذان صبح در شهر «ب»، زودتر از شهر «الف» است.

۱۲۶- در تعریف مفهوم «فعل» به «کلمه‌ای که انجام کاری را می‌رساند» و در تعریف «تصدیق» به «نوعی از آگاهی‌های انسان» نسبت میان مفهوم

تعریف‌شده با تعریف به‌ترتیب کدام است؟

(۱) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه (۲) عموم و خصوص من‌وجه - عموم و خصوص مطلق

(۳) تباین - عموم و خصوص مطلق (۴) تباین - عموم و خصوص من‌وجه

۱۲۷- در کدام گزینه استقرای تمثیلی مشاهده می‌شود؟

(۱) چون دانش‌آموزان پایه یازدهم دیپلم نگرفته‌اند، پس دانش‌آموزان پایه دهم دیپلم ندارند.

(۲) بی‌نظم‌ترین دانش‌آموز این مدرسه کلاس یازدهمی است؛ پس این دانش‌آموز دوازدهم بی‌نظم‌ترین دانش‌آموز مدرسه نیست.

(۳) دانش‌آموزان دوازدهم این مدرسه موفق هستند؛ پس دانش‌آموزان دهم این مدرسه هم موفق هستند.

(۴) اکثر دانش‌آموزان این دبیرستان روستایی هستند؛ پس پویا هم روستایی است.

۱۲۸- در چه صورتی می‌توان به متداخل قضیه‌ای دست یافت و اگر قضیه مطرح‌شده به گونه‌ای باشد که همه مصادیق موضوع مدنظر گوینده باشند

و قضیه مدنظر صادق باشد، حکم متداخل آن چیست؟

(۱) با تغییر کیفیت و ثابت نگه‌داشتن کمیت - صادق (۲) با تغییر سور و ثابت نگه‌داشتن نسبت - صادق

(۳) با تغییر کیفیت و ثابت نگه‌داشتن کمیت - نامعلوم (۴) با تغییر سور و ثابت نگه‌داشتن نسبت - نامعلوم

۱۲۹- در کدام استدلال قانون نتیجه قیاس رعایت نشده است؟

(۱) هر الف ب است هر الف ج است؛ پس: هر ب ج است. (۲) هر الف ب است هر ج ب است؛ پس: هر الف ج است.

(۳) هیچ الف ب نیست هر ب ج است؛ پس: هر الف ج است. (۴) هیچ ب الف نیست هر ج ب است؛ پس: برخی الف ج نیست.

۱۳۰- کدام عبارت صحیح نمی‌باشد؟

(۱) آنچه یک قضیه شرطی را از قضیه حملی جدا می‌سازد مشروط‌بودن حکم است.

(۲) در قضایای شرطی گاهی دو طرف این قضایا با هم عناد دارند.

(۳) در دو قضیه «هیچ ایده‌ای کامل نیست» و «صدای سوت که آمد، می‌توانید بروید» قضیه اول حملی («ایده» موضوع است) و قضیه دوم

شرطی است («صدای سوت که آمد» مقدم است).

(۴) اگر دو بخش قضیه منفصل، قابل جمع در صدق باشند، قضیه از نوع مانع‌الرفع خواهد بود؛ یعنی اجتماع دو طرف محال است.

۱۳۱- کدام یک از گزاره‌های زیر دارای مغالطه تله‌گذاری است؟

- (۱) هر کسی اندکی فهم داشته باشد، می‌داند که معلمی از همه مشاغل بهتر است.
- (۲) شما یکی از قشنگ‌ترین انسان‌هایی هستی که من تا به الان دیده‌ام.
- (۳) هر کس درک عمیقی داشته باشد، می‌فهمد که سریال از فیلم سینمایی بهتر است.
- (۴) کانت به جرئت یکی از خلاق‌ترین و قوی‌ترین فیلسوفان همه دوران‌ها است.

۱۳۲- در منظومه فکری سوفسطائیان علم و شناخت واقعی

- (۱) نیازی به هم‌خوانی با واقعیت ندارد.
- (۲) چیزی جز مهارت در جدل و فن بیان و سخنوری ماهرانه نیست.
- (۳) با هیچ روشی به دست نمی‌آید.
- (۴) محصول و نتیجه تفکرات فیلسوفان است.

۱۳۳- کدام گزینه درباره «ابزارهای شناخت» در فلسفه صحیح نیست؟

- (۱) تلاش فیلسوفان در رابطه با ابزارهای شناخت شامل تعیین قلمرو کاربرد آن ابزارها و میزان توانایی آن‌ها در کسب معرفت بوده است.
- (۲) انسان بدون واسطه معلومات قبلی خود را درک و در ذهن خود از آن‌ها استفاده می‌کند و از این راه به کمک عقل به قوه حافظه در وجود خود پی می‌برد.
- (۳) قدرت و توانایی حس به انسان امکان می‌دهد تا یافته‌هایی سودمند درباره کل هستی، که امکان درک عقلی آن هیچ‌گاه وجود ندارد، به دست بیاورد.
- (۴) عقل همچنان که با تفکر در جهان هستی و پدیده‌های آن به شناخت‌هایی می‌رسد، می‌تواند با تدبیر در کتاب الهی نیز با برخی از حقایق جهان آشنا شود.

۱۳۴- گزاره مطرح‌شده در کدام گزینه با مکتب معرفت‌شناسانه مقابل آن همخوانی ندارد؟

- (۱) عقل اعتباری بالاتر از حس دارد و گزاره‌ای مانند «خدا وجود دارد» محصول انحصاری عقل است. (عقل‌گرایان)
- (۲) گزاره‌ای مانند «فلز در اثر حرارت منبسط می‌شود» به ترتیب ابتدا تجربی و درست و سپس بامعناست. (پوزیتیویسم)
- (۳) معرفت نسبت به هر کس و برای افراد مختلف متفاوت است؛ بنابراین شناخت با گزاره‌های شخصیه شکل می‌گیرد. (نسبی‌گرایی)
- (۴) گزاره‌ای مانند «جن وجود ندارد» اگر تأثیرگذار بر روح و روان آدمی باشد، ابتدا مفید و سپس درست خواهد بود. (پراگماتیسم)

۱۳۵- کدام گزینه درباره پیروان مکتب فلسفی پراگماتیسم درست است؟

- (۱) معتقدند امکان ندارد انسان‌ها درباره یک امر به شناخت مشترک دست یابند.
- (۲) به شهود عرفانی و تجربه‌های دینی باور دارند و بعد معنوی انسان را مهم می‌دانند.
- (۳) به روش‌های عقلی محض بیش از روش‌های تجربی و حسی اهمیت می‌دهند.
- (۴) نزاع معرفت‌شناختی زمان خود را به نفع اصل کارآمدی باورها کنار گذاشتند.

۱۳۶- تعیین معیار تشخیص فعل اخلاقی از طبیعی در حوزه کدامیک از دانش‌های زیر است؟

- (۱) دانش اخلاق (۲) فلسفه محض (۳) فلسفه اخلاق (۴) معرفت‌شناسی

۱۳۷- کدام عبارت به نظریه افلاطون درباره معیار فضیلت مربوط می‌شود؟

- (۱) فضیلت مساوی با سعادت است. (۲) آنچه باعث سعادت آدمی می‌شود، فضیلت است.
(۳) فعل اخلاقی نتیجه سعادت‌مندی انسان است. (۴) سعادت همان اعتدال قواست.

۱۳۸- کدامیک از عبارات زیر صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) حالت امکانی داشتن در وجود یک چیز مطرح نمی‌شود.
(۲) ماهیتی که موجود شده ذاتاً همچنان ممکن‌الوجود است.
(۳) مفهوم ممتنع‌الوجود یعنی آنچه که حمل هستی بر آن ممکن نیست.
(۴) با توجه به بحث رابطه میان موضوع و محمول در قضایا، رابطه انسان و ده متر قد داشتن یک رابطه امتناعی است.

۱۳۹- کدام عبارت درباره نظر فیلسوفان مسلمان نسبت به درک اصل علیت صحیح است؟

- (۱) ادراک علیت را مقدم بر هر نوع ادراک ذهنی می‌دانند.
(۲) کشف علت وقوع حوادث طبیعی از طریق عقل صورت می‌گیرد و نه حس و تجربه.
(۳) همچون دکارت معتقدند که درک رابطه علیت، مقدمه و پایه هر تجربه و آموزشی است.
(۴) نقش مشاهده توالی پدیده‌ها در درک علیت را مهم دانسته‌اند و فهم علیت را وابسته به آن می‌دانند.

۱۴۰- کاربرد اتفاق در کدام گزینه از نگاه فلسفی کاملاً صحیح است؟

- (۱) اتفاقی زیر سقف کارگاهی ایستاده بودم که باران به آن می‌خورد و صدای قطره‌ها به گوش می‌رسید.
(۲) اینکه در شهرستان رفسنجان فقط آب‌وهوای گرم و خشک وجود دارد و در شمال کشور میزان بارندگی فوق‌العاده زیاد است، امری اتفاقی است.
(۳) شاید باور نکنی! همه چیز اتفاقی و تصادفی است، ممکن است کسی درخت هلو بکارد اما از آن پرتقال برداشت کند.
(۴) تابه‌حال چندین بار در باغچه کوچک خانه‌ام هندوانه کاشته‌ام؛ با اینکه همیشه همه چیز مهیا بود، فقط یک بار اتفاقی یکی از دانه‌ها به ثمر نشست.

۱۴۱- کدام عبارت نمی‌تواند صحیح باشد؟

- (۱) استدلال ابن‌سینا در اثبات وجود خداوند بیشتر ناظر بر اصل ضرورت است.
- (۲) بیت «بود نامحرمان را چشم و دل کور *** وگر نه هیچ ذره نیست بی‌نور» قرابت معنایی با امکان فقری دارد.
- (۳) تبیین نیازمندی باطنی مخلوقات به جای توجه به زنجیره علل وجه اشتراک برهان ابن‌سینا و ملاصدرا است و وجه افتراق آنها با فارابی در اثبات وجود خداست.
- (۴) به عقیده ابن‌سینا «شوق به کمالات» و «اشتیاق به خیرات» در ممکنات برخاسته از جنبه امکانی آنهاست و سبب بقای آنها همان عشق است.

۱۴۲- «مدنی» بالطبع بودن انسان» از نظر فارابی با همه موارد زیر مرتبط است؛ به جز:

- (۱) فطری بودن گرایش به اجتماع
- (۲) اکتسابی نبودن میل به هم‌زیستی
- (۳) تحقق غیرارادی جوامع بشری
- (۴) ارتباط سعادت بشر با زندگی جمعی

۱۴۳- با توجه به دسته‌بندی شیخ اشراق از جویندگان معرفت کدام مورد به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) جهان هیچ‌گاه از تدبیر حکیم متاله خالی نیست.
- (۲) مقام کسانی که در استدلال به کمال رسیده‌اند از کسانی که فقط تصفیه نفس نموده‌اند بالاتر است.
- (۳) اولین گروه کسانی هستند که شوق معرفت دارند و به استدلال عقلی توجه کرده‌اند.
- (۴) جانشین خداوند بر روی زمین کسی است که هم در برهان به کمال رسیده است و هم در عرفان.

۱۴۴- همه گزینه‌ها با اعتقادات و تألیفات صاحب حکمت متعالیه و سفرهای چهارگانه عرفا ناسازگار هستند؛ به جز ...

- (۱) در سفر «در خلق با حق» سالک عوالم گوناگون را به اذن پروردگار پشت سر می‌گذارد و به ذات باری تعالی می‌رسد.
- (۲) صاحب حکمت متعالیه متناسب با سفر سوم عرفا به مباحث مربوط به صفات الهی توجه دارد.
- (۳) بخش سوم «سفر» ضمن هم‌سویی با مصراع «به صحرا بنگرم صحرا ته وینم» با مباحث مربوط به افعال، حکمت و ربوبیت پروردگار در ارتباط است.
- (۴) صدرالمتألهین در کتاب اسفار خود برای تأکید بر شیوه ابتکاری‌اش در نگارش نظام فلسفی، سفرهای چهارگانه عرفانی را مورد بررسی قرار داده است.

۱۴۵- کدام عبارت درباره علامه طباطبایی، درست است؟

- (۱) یکی از ویژگی‌های کتاب‌هایشان، نگاه تطبیقی به مسائل است که تا آن زمان در ایران سابقه نداشت.
- (۲) جلسات تدریستان که در قم آغاز شد، از ابتدا بسیار پررونق و از مهم‌ترین جریان‌های فکری آن زمان بود.
- (۳) روش تفسیری خود را که روش قرآن به قرآن و در نوع خود بدیع است، از امام خمینی (ره) آموخته بودند.
- (۴) دیدارهایشان با فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران می‌آمدند، موجب آشنایی جهان با تفکر شیعی گردید.

۱۴۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام کسب و کار مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارد؟

ب) نحوه اداره تعاونی‌ها چگونه است؟

ج) توزیع سود احتمالی در تعاونی‌ها در پایان هر دوره، چگونه است؟

د) کدام یک از موارد زیر در اساسنامه شرکت ذکر نمی‌شود؟

(۱) الف) تعاونی‌ها، ب) هر نفر یک رأی، ج) به نسبت سرمایه هر عضو، د) چگونگی تقسیم و فروختن سهام

(۲) الف) مؤسسات غیرانتفاعی، ب) به نسبت سهام هر عضو، ج) متناسب با میزان سهام هر عضو، د) مشخص کردن همه مدیران و مسئولان شرکت

(۳) الف) مؤسسات غیرانتفاعی، ب) به نسبت سهام هر عضو، ج) به طور مساوی، د) چگونگی تأمین سرمایه اولیه

(۴) الف) تعاونی‌ها، ب) هر نفر یک رأی، ج) به نسبت سرمایه هر عضو، د) میزان دستمزد ماهانه کارگران

۱۴۷- نمودار زیر، منحنی مرز امکانات تولید شرکتی را نشان می‌دهد هر کدام از شرایط زیر به کدام یک از موارد «انتقال مرز امکانات تولید، جابه‌جا شدن روی منحنی مرز امکانات تولید یا بدون تغییر» اشاره می‌کند؟

- بخشی از کارگران خط تولید پوشاک به تولید ماشین‌آلات منتقل شده‌اند و ماشین‌آلات بیشتری در شرکت تولید می‌شود.

- برخی از کارگران خط تولید پوشاک، در حال حاضر بیکارند.

- افزایش تقاضای پوشاک سبب شده است تعداد کارگران تولیدکننده پوشاک از طریق

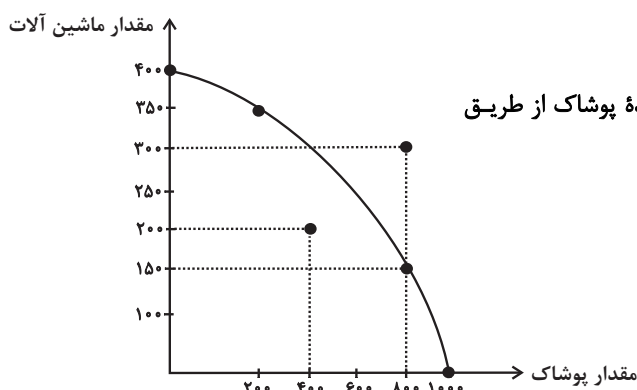
استخدام از بیرون شرکت افزایش یابد.

(۱) جابه‌جا شدن - انتقال - جابه‌جا شدن

(۲) جابه‌جا شدن - بدون تغییر - انتقال

(۳) بدون تغییر - جابه‌جا شدن - انتقال

(۴) بدون تغییر - بدون تغییر - جابه‌جا شدن

۱۴۸- علی، ۲ میلیارد تومان سرمایه دارد، بین راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی، سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار و بانک، می‌خواهد

تصمیم‌گیری کند. اگر در سال، ۲۵۰ مشتری درخواست خدمات بکنند، (با فرض ثبات هزینه‌ها) هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در سازمان

بورس اوراق بهادار برای علی چند میلیون تومان است؟

- سود سالانه بانک ۲۰ درصد
- متوسط سود سهام اوراق بهادار ۱۵ درصد
- سود معاملاتی سهام به‌طور متوسط ۱۰ درصد
- قیمت خدمات ساختمانی در هر بار مراجعه مشتری، ۹۰۰ هزار تومان است.

۶۲۵ (۴)

۵۰۰ (۳)

۴۰۰ (۲)

۲۲۵ (۱)

۱۴۹- با توجه به اطلاعات زیر درباره تولید خرما و گندم در دو کشور A و B، کدام مورد با توجه به مفاهیم مزیت مطلق و نسبی درست است؟

- قیمت تمام شده هر واحد خرما و گندم در کشور A، به ترتیب، ۵۵۰ و ۴۷۰ واحد است.

- هر دو کشور به یک اندازه از نیروی کار، دانش فنی و سرمایه برخوردارند.

- قیمت تمام شده هر واحد خرما و گندم در کشور B، به ترتیب، ۶۸۰ و ۵۲۰ واحد است.

(۱) کشور A، باید هر دو محصول را در کشور خود تولید کند.

(۲) کشور A، خرما را در کشور خود تولید کند و گندم را از کشور B خریداری کند.

(۳) کشور B، گندم را در کشور خود تولید کند و خرما را از کشور A خریداری کند.

(۴) کشور B، باید در تولید خرما و گندم متمرکز شود و هر دو را در کشور خود تولید کند.

۱۵۰- جدول زیر تولید ناخالص داخلی در کشورهای A، B و C را در سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد. کدام گزینه در این رابطه صحیح است؟

کشورها	تولید ناخالص داخلی (هزار میلیارد دلار)
A	۲۸ ۷
B	۱۸ ۵
C	۲

(۱) میزان پیشرفت در کشور A از سایر کشورها بیشتر است.

(۲) رفاه اقتصادی مردم کشور B کمتر از رفاه اقتصادی مردم کشور A است.

(۳) کشور A در زمینه رشد ثروت، بهتر از سایر کشورها عمل کرده است.

(۴) ساکنان کشور C تولید ناخالص داخلی سرانه بیشتری نسبت به افراد کشور A داشته‌اند.

۱۵۱- تولید کننده‌ای در طول سال نصف تولیدات خود را به ارزش هر محصول چهل هزار تومان فروخته است. اگر تعداد محصول تولید شده ۱۶۰۰

واحد و هزینه تولید هر محصول بیست هزار تومان باشد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف) درآمد تولیدکننده، چند تومان است؟

ب) سود تولیدکننده، چقدر است؟

(۱) ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - سود نداشته است. (۲) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ - زیان کرده است.

(۳) ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان (۴) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۲- کدام گزینه، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) چه زمانی یک کشور تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کند؟
 ب) پیمان تجارت آزاد مشهور به ... در سال ... میان مکزیک، کانادا و آمریکا امضا شد.
 ج) ... نتیجه تشکیل کنفرانس «برتن وودز» بود.

د) چرا دولت‌ها در طول تاریخ و در شرایط گوناگون، برخوردهای گوناگون و گاه متعارضی با مسئله تجارت بین‌الملل دارند؟

- ۱) الف) برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، ب) پیمان نفتا - ۱۹۹۲، ج) تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه‌اش، مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد.
- ۲) الف) در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، ب) پیمان نفتا - ۱۹۴۷، ج) تشکیل توافق - نامه آسیا - پاسیفیک و سازمان تجارت جهانی، د) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه‌اش، مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد.
- ۳) الف) در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، ب) گات - ۱۹۹۲، ج) تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، د) یک کشور ممکن است به دلایل سیاسی و اجتماعی، تمایلی به ارتباط‌گیری با سایر کشورها نداشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی متفاوتی داشته باشند.
- ۴) الف) برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، ب) گات - ۱۹۴۷، ج) تشکیل توافق نامه آسیا - پاسیفیک و سازمان تجارت جهانی، د) یک کشور ممکن است به دلایل سیاسی و اجتماعی، تمایلی به ارتباط‌گیری با سایر کشورها نداشته باشد و یا آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی متفاوتی داشته باشند.

۱۵۳- در یک جامعه فرضی، چنانچه کشاورزان هر کیلوگرم پنبه تولیدی خود را به ارزش ۴۰۰۰ تومان به کارگاه ریسندگی بفروشند. کارگاه‌های ریسندگی این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۵۰۰۰ تومان به کارگاه‌های پارچه بافی بفروشند و در کارگاه‌های پارچه بافی نخ به پارچه تبدیل شده و به مبلغ ۸۰۰۰ تومان به کارگاه تولید پوشاک فروخته می‌شود و در این کارگاه‌ها پارچه به پوشاک تبدیل می‌شود و به مبلغ ۱۶۰۰۰ تومان به دست مصرف کنندگان می‌رسد. اگر نرخ VAT ده درصد باشد، مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط کارگاه‌های پارچه بافی به ترتیب چند تومان است؟

- ۱) ۳۰۰-۱۰۶۰ ۲) ۳۰۰-۱۶۰۰ ۳) ۸۰۰-۱۰۶۰ ۴) ۸۰۰-۱۶۰۰

۱۵۴- در انحصار در فروش کدام گروه قیمت‌گذار و کدام گروه قیمت‌پذیر هستند و هر یک از گروه‌های فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و

حراجی‌ها و خریداران عمده کالاها و خدمات (خریدهای دولتی) به ترتیب به کدام نوع از بازار اشاره دارند؟

- ۱) فروشنده قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیرند. - مزایده، مزایده
 ۲) فروشنده قیمت‌پذیر و خریداران قیمت‌گذارند. - مزایده، مناقصه
 ۳) فروشنده قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیرند. - مزایده، مناقصه
 ۴) فروشنده قیمت‌پذیر و خریداران قیمت‌گذارند. - مناقصه، مزایده

۱۵۵- با توجه به دیدگاه عیسوی در رابطه با مشخصات دوره قاجار در کتاب «تاریخ اقتصادی ایران» کدام مورد بیانگر دیدگاه او نیست و کدام

دوران تاریخی در ایران، مصادف با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره بود؟

(۱) افول نهادهای تربیتی و آموزشی - دوره پایانی حکومت صفویه (۲) کاهش نرخ رشد تجارت خارجی - دوره پایانی حکومت صفویه

(۳) نوسازی تشکیلات اداری - نیمه اول حکومت صفویه (۴) ضعف نیروهای نظامی - دوران حکومت پهلوی

۱۵۶- کشوری با ۸۰ میلیون نفر جمعیت و تعداد ۱۲ میلیون نفر بیکار با رکود اقتصادی مواجه است. در صورتی که جمعیت زیر ۱۵ سال آن ۲۰

میلیون نفر و افراد شاغل ۱۸ میلیون نفر باشد، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

(الف) این کشور دچار چه نوع بیکاری است؟

(ب) نرخ بیکاری در این کشور چند درصد است؟

(ج) جمعیت غیرفعال این کشور، چند میلیون نفر است؟

(۱) الف (دوره‌ای ب) ۴۰ درصد ج) ۲۵ میلیون نفر (الف) اصطلاحاً ب) ۳۰ درصد ج) ۳۰ میلیون نفر

(۳) الف (دوره‌ای ب) ۴۰ درصد ج) ۳۰ میلیون نفر (الف) اصطلاحاً ب) ۳۰ درصد ج) ۲۵ میلیون نفر

۱۵۷- موارد کدام گزینه به ترتیب نشان‌دهنده «رشد اقتصادی» و «پیشرفت اقتصادی» است؟

(۱) کاهش میزان مرگ و میر - افزایش درآمد کارگران

(۲) افزایش سطح سواد و آموزش در جامعه - کاهش نرخ بیکاری در کشور

(۳) افزایش صادرات محصولات کشاورزی - افزایش تولید ناخالص داخلی

(۴) افزایش سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها - کاهش فاصله دهک‌ها

۱۵۸- کدام یک از عبارات درخصوص حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت صحیح است؟

(الف) در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

(ب) در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد.

(ج) اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت در حد توافق شده باقی می‌ماند.

(د) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ج - د (۴) ب - ج

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با «خرید هوشمندانه و مقایسه‌ای» درست است؟

(۱) عبارت: «مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و

فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید.)» به مرحله دوم از خرید هوشمندانه اشاره دارد.

(۲) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز کمتری به خرید هوشمندانه وجود دارد و نیازی به مقایسه گزینه‌های مختلف قبل از انتخاب نیست.

(۳) با خرید مقایسه‌ای، درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

(۴) پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، حتی برای کالاهایی با قیمت پایین، همواره بیشتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب

اطلاعات است.

۱۶۰- فردی تعداد ۱۵۰۰ برگه سهام را از شرکتی با دارایی ۵۰۰۰ برگه سهم خریداری کرد و پس از یک سال برای هر برگه به میزان ۵۰ هزار

تومان سود کرد. اگر سرمایه اولیه این فرد ۵ ۲۵ میلیون تومان باشد، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) کل سود این فرد در طول یک سال چقدر بوده است؟

(ب) قیمت بازاری هر برگه سهام چقدر است؟

(ج) این فرد در سال جدید مالک چند درصد از سهام شرکت است؟

(۱) ۷۵ میلیون تومان - ۳۳ هزار تومان - ۳۰ درصد (۲) ۲۵ میلیون تومان - ۱۷ هزار تومان - ۱۵ درصد

(۳) ۷۵ میلیون تومان - ۶۷ هزار تومان - ۳۰ درصد (۴) ۲۵ میلیون تومان - ۶۷ هزار تومان - ۵۱ درصد

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۰ خرداد ماه ۱۴۰۴

(جامع ۲ – ویژه کنکور تیر)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمد ابراهیم توزنده جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن زاده فرد، رضا خان بابائی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، محسن اصغری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، حسین سهرابی، عادلہ علیرضایی مقدم
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، محمد رضا سوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیرودی، محمد کرمی نیا، روح‌الله گلشن، سید محمد علی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی، حبیبه محبی، سید آرش مرتضائی فر، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	جواد پاکدل، حسین آخوندی راهنماچی، عرفان دهدشनिया، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، محمد کرمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد ابراهیم توزنده جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری	محمد صدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمد علی مرتضوی	درویش علی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیر محمد قلعه گاهی، ایمان کلاته عربی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمد علی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(مفهرم بفرمایید)

رابطه فیثاغورس در مثلث قائم الزاویه

$$x^2 + (x-1)^2 = 5^2$$

$$x^2 + x^2 - 2x + 1 = 25$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 2x - 24 = 0 \Rightarrow x^2 - x - 12 = 0$$

$$\Rightarrow (x-4)(x+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=4 \text{ قق} \\ x=-3 \text{ غق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{4 \times 3}{2} = 6 \text{ مساحت مثلث}$$

$$2y \times 4 = 8y \text{ مساحت متوازی الاضلاع}$$

$$\Rightarrow 8y = 5 \times 6 + 2 \Rightarrow 8y = 32 \Rightarrow y = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۲ تا ۲۲)

۲- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

$$(-a+1)x^2 + fax - 9 = 0$$

$$6 = \text{مجموع ریشه‌ها} \Rightarrow \frac{-fa}{-a+1} = 6 \Rightarrow -4a = -6a + 6$$

$$\Rightarrow 2a = 6 \Rightarrow a = 3$$

تابع را بازنویسی می‌کنیم:

$$\Rightarrow -2x^2 + 12x - 9 = 0$$

$$\Rightarrow \text{عرض رأس سهمی} : \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-(144 - 4(18))}{-8} = \frac{144 - 72}{8} = \frac{72}{8} = 9$$

حاصل ضرب ریشه‌ها را در گزینه‌ها به ترتیب بررسی می‌کنیم.

$$(1) -4 \quad (2) 9 \quad (3) 9 \quad (4) -9 \text{ حاصل ضرب ریشه‌ها}$$

نکته مهم: قبل از استفاده از فرمول روابط بین ریشه‌ها باید Δ (دلته) چک شود.

به ظاهر گزینه‌های «۲» و «۳» یکسان است در حالی که گزینه «۲» دلتای

منفی دارد یعنی هیچ ریشه‌ای ندارد.

$$\Delta = b^2 - 4ac = 16 - 4(9) = 16 - 36 = -20$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم و تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۳۲ و ۶۳ تا ۷۰)

۳- گزینه «۳»

(مفهرم ابراهیم توزنده‌بانی)

با ساده کردن عبارت داده شده، داریم:

$$\frac{2n\sqrt{16\frac{4n}{4}}}{4n\sqrt{16\frac{4n}{4}}} = \frac{2n\sqrt{4n+1}}{4n\sqrt{4n+1}} = \frac{2n\sqrt{4n}}{4n\sqrt{4n}} = \frac{n}{2n} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2n} \times \frac{n-1}{2} = \frac{1}{2n} + 1 - \frac{1}{n} = 2^1 = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۴- گزینه «۲»

(رضا قانابانی)

با توجه به سؤال داریم:

$$f(x) = mx + h \text{ تابع خطی}$$

$$f(4) - f(1) = 12$$

$$4m + h - (m + h) = 12$$

$$4m + h - m - h = 3m = 12 \Rightarrow m = 4$$

$$f(7) = 6 - f(3)$$

همچنین:

$$7m + h = 6 - (3m + h) \xrightarrow{m=4} 28 + h = 6 - (12 + h)$$

$$28 + h = 6 - 12 - h$$

$$2h = -34 \Rightarrow h = -17$$

$$f(x) = mx + h$$

$$\Rightarrow f(x) = 4x - 17$$

خواسته سؤال برابر است با:

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = 4\left(\frac{1}{4}\right) - 17 = 1 - 17 = -16$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۵- گزینه «۱»

(مهرداد مهریان)

چون تابع $f(x)$ ثابت است، پس:

$$a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

و از طرفی تابع g همانی است، پس:

$$c - 1 = 1 \Rightarrow c = 2$$

$$b + 3 = 0 \Rightarrow b = -3$$

$$\pi = 3.14 \rightarrow f(\pi) = [\pi] + 2 \Rightarrow f(\pi) = 5$$

$$f(\sqrt{2}) = -2 \operatorname{sign}(\sqrt{2} - 2) + 1 \xrightarrow{\sqrt{2} - 1} 4$$

$$-2 \operatorname{sign}(-0.8) + 1 \rightarrow f(\sqrt{2}) = 3$$

$$f(\pi) + f(\sqrt{2}) = 5 + 3 = 8$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(معمداً ابراهیم توزنده‌فانی)

۸- گزینه «۲»

$$(b, b-1), (b, a-2b) \rightarrow b-1 = a-2b \rightarrow a = 3b-1$$

$$a = 3b-1 \xrightarrow{(a-2, b)} (3b-1-2, b), (3b-3, a-1)$$

$$\Rightarrow a = b+1$$

$$\begin{cases} a = 3b-1 \\ a = b+1 \end{cases} \Rightarrow b+1 = 3b-1 \Rightarrow b=1 \Rightarrow a=2$$

$$f = \{(2, 4), (1, 0), (0, 1)\}, g = \{(1, 1), (0, 0), (2, 2), (4, 1)\}$$

$$f - g = \{(2, 4-2), (1, 0-0), (0, 1-0)\}$$

$$= \{(2, 2), (1, -1), (0, 1)\}$$

$$g^2 = \{(1, 1), (0, 0), (2, 4), (4, 1)\}$$

$$\frac{f-g}{g^2} = \{(2, \frac{2}{4}), (1, \frac{-1}{1})\} = \{(2, \frac{1}{2}), (1, -1)\}$$

$$\frac{1}{2} + (-1) = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

(فرشید کریمی)

۹- گزینه «۲»

$$(p \vee q) \wedge p \equiv p \Rightarrow q$$

$$\equiv \sim p \vee q$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

پس $f(x) = -3$ و $g(x) = x$ می‌باشد در نتیجه خواسته مسئله

برابر است با:

$$\frac{f(3) \times g(3)}{g(3) - f(3)} = \frac{-3 \times 3}{3 - (-3)} = \frac{-9}{6} = -\frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۲ و ۳۵ تا ۵۴)

(احمد حسن زاده فرد)

۶- گزینه «۲»

هزینه - درآمد = $P(x)$ = تابع سود

$$= (-\frac{1}{8}x^2 + 50x) - (kx + 100) = -\frac{1}{8}x^2 + (50-k)x - 100$$

با فرم استاندارد مقایسه می‌کنیم:

$$y = ax^2 + bx + c \rightarrow x_s = \frac{-b}{2a}$$

طول رأس این سهمی، جایی است که مقدار سود ماکزیمم است.

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{(50-k)}{2(-\frac{1}{8})} = 80 \rightarrow \frac{50-k}{\frac{1}{4}} = 80$$

$$\Rightarrow 50-k = 80(\frac{1}{4}) = 20 \Rightarrow k = 50-20 = 30$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

(علی حسینی نوه)

۷- گزینه «۱»

از آنجایی که $x=1$ ، در هر دو محدوده است، پس برای تابع بودن:

$$= 1 \quad 5 \rightarrow 1 \quad 5 - 2 = -2 \quad 1 \quad 5 - 2 + 2$$

$$1-2m = 2+m^2 \Rightarrow m^2+2m+1=0 \Rightarrow (m+1)^2=0$$

$$\Rightarrow m = -1$$

ضابطه تابع $f(x)$ را بازنویسی می‌کنیم:

$$f(x) : \begin{cases} |x|+2 & x \geq 1 \quad 5 \\ -2 \operatorname{sing}(x-2) + 1 & x \leq 1 \quad 5 \end{cases}$$

و در آخر مقادیر تابع را به‌ازای $x = \sqrt{2}$ و $x = \pi$ محاسبه می‌کنیم و

جمع می‌کنیم.

۱۰- گزینه «۳»

(مفرد بگیری)

ابتدا ارزش گزاره‌های p, q, r را مشخص می‌کنیم:

$$p \equiv T, q \equiv F, r \equiv T$$

حال ارزش گزاره‌های (الف) تا (د) را مشخص می‌کنیم:

الف) $(T \Rightarrow F) \Rightarrow \sim T \equiv T$

ب) $(\sim F \Leftrightarrow T) \vee F \equiv T \vee F \equiv T$

ج) $(T \wedge F) \wedge T \equiv F$

د) $(T \vee F) \Leftrightarrow T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$

بنابراین ۳ مورد درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

طبق سؤال، ۵ داده وسط همه با هم برابر است و با داده اول و آخر ۷ واحد فاصله دارد، متوجه می‌شویم که میانه همان میانگین است و زمانی که داده‌ها دو برابر شوند اختلاف هم دو برابر شده اما اگر به داده‌ها مقدار ثابت ۵ اضافه شود اختلاف داده‌ها تفاوتی نمی‌کند، بنابراین:

$$\sigma^2 = \frac{(14)^2 + 0^2 + 0^2 + 0^2 + 0^2 + 0^2 + (14)^2}{7} = 56$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{56}$$

و دامنه میان چارکی نیز صفر است، بنابراین پاسخ سؤال $\sqrt{56}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۹۰، ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۲- گزینه «۳»

(احمد حسن زاده فرد)

دو متغیر قد و سن در نمودار مشخص است بنابراین مساحت دایره‌ها بیانگر متغیر سوم است.

$$\frac{\text{وزن هلم}}{\text{وزن هوراد}} = \frac{\pi(2a)^2}{\pi(a)^2} = \frac{4a^2}{a^2} = 4$$

$$\Rightarrow \text{کیلوگرم } 32 = 4 \times 8 = (\text{وزن هوراد}) = 4 = \text{وزن هلم}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۱۳- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

شاخص بهای کالا و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۹)

۱۴- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

$$A_1 \square A_2 \text{ ----}$$

$$5! \times 2! \times \binom{5}{1} = 120 \times 2 \times 5 = 1200$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۵- گزینه «۴»

(محمدابراهیم توزنده جانی)

با ساده‌سازی عبارت داده شده داریم:

$$(A' - B')' = (A' \cap B')' = A \cup B$$

$$\Rightarrow [(A \cup B) \cap (B - A)] = B - A$$

$$\Rightarrow (B - A) \cup A = A \cup B \xrightarrow{\text{متمم}} A' \cap B'$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۶- گزینه «۱»

(مفرد بگیری)

$$n(s) = \binom{9}{2} = \frac{9!}{2! \times 7!} = \frac{9 \times 8}{2 \times 1} = 36$$

حال احتمال متمم پیشامد خواسته شده را به دست می‌آوریم: (A') : دو مهره هم‌رنگ باشند.

$$n(A') = \binom{5}{2} + \binom{3}{2} = 10 + 3 = 13$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{13}{36} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{13}{36} = \frac{23}{36}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۷- گزینه «۳»

(شمیم پهلوان شریف)

برای محاسبه a_5 باید از ضابطه مربوط به جملات فرد دنباله a_n استفاده کنیم:

$$a_n = 2n^2 + 4n$$

$$a_5 = 2(5^2) + 4(5) = 2 \times 25 + 20 = 50 + 20 = 70$$

برای محاسبه a_4 باید از ضابطه مربوط به جملات زوج دنباله a_n استفاده کنیم:

$$a_n = 3n - 2$$

$$a_4 = 3(4) - 2 = 12 - 2 = 10$$

و با توجه به دنباله b_n مقدار b_3 برابر است با:

$$b_n = \frac{6n+2}{n+1} \xrightarrow{n=3} b_3 = \frac{6(3)+2}{3+1} = \frac{20}{4} = 5$$

بنابراین حاصل $\frac{a_5 - 2b_3}{a_4}$ برابر است با:

$$\frac{a_5 - 2b_3}{a_4} = \frac{70 - 2(5)}{10} = \frac{60}{10} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

۱۸- گزینه «۳»

(محمدرضا بهیرایی)

$$a_8 - a_5 = 12 \Rightarrow 3d = 12 \Rightarrow d = 4$$

$$2a_3 + a_6 = 45 \Rightarrow 2(a_1 + 2d) + (a_1 + 5d) = 45$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 16 = 45 \Rightarrow 3a_1 = 29 \Rightarrow a_1 = 9$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2 \times 9 + (n-1)4) = 210$$

$$\Rightarrow 3n + 2n^2 - 2n - 210 = 0 \Rightarrow \frac{n}{2}(4n+2) = 210$$

$$\Rightarrow 2n^2 + n - 210 = 0$$

$$\Delta = 1 + 4 \times 2(210) = 1681$$

$$n_1 = \frac{-1+41}{4} = 10 \quad \text{ق ق}$$

$$n_2 = \frac{-1-41}{4} = -\frac{42}{4} \quad \text{غ ق ق}$$

تذکر: با جای گذاری گزینه‌ها نیز می‌توان به $n=10$ رسید.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۹- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

$$a_n = 2^{n-1}$$

$$\begin{cases} n=1 \Rightarrow 2^{1-1} = 2^0 = 1 \\ n=2 \Rightarrow 2^{2-1} = 2^1 = 2 \\ n=3 \Rightarrow 2^{3-1} = 2^2 = 4 \end{cases} \Rightarrow 1, 2, 4, \dots \quad \text{دنباله هندسی:}$$

$$\begin{cases} a = 1 \\ r = \frac{2}{1} = 2 \\ S_n = 511 \\ n = ? \end{cases}$$

$$S_n = \frac{1 \times (1 - (2)^n)}{1 - 2} = -1 + 2^n = 511$$

$$2^n = 512 = 2^9 \rightarrow n = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۴)

۲۰- گزینه «۳»

(مهردار مهریان)

چون از نقاط $(-a, 2)$ و $(1, 5)$ می‌گذرد، پس مختصات آن‌ها در معادله صدق می‌کند.

$$2^{-a+a} - b = 2 \Rightarrow 1 - b = 2$$

$$\Rightarrow b = -1$$

$$\Rightarrow f(x) = 2^{x+a} + 1$$

$$\xrightarrow{(1,5)} 2^{1+a} + 1 = 5$$

$$\Rightarrow 2^{1+a} = 2^2 \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow a + b = 1 - 1 = 0$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

عبارت سینه به سینه و شفاهی هر دو به یک مفهوم هستند و در ایران باستان آثار فرهنگی - ادبی به صورت سینه به سینه یا شفاهی حفظ می‌شده است. زبان رسمی زمان ساسانیان فارسی پهلوی است. قطعات شعری «درخت آسوریک» و «یادگار زیربان» در میان اندرزنامه‌های منشور جای می‌گیرند و از آثار زبان پهلوی‌اند که اصل پارتی دارند. فارسی دری نخست در مشرق و شمال شرق و زبان پارتی در شمال و شمال شرق متداول بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه «۳»

(امیرحسین اشتی)

ویژگی‌های ذکرشده در صورت سؤال متعلق به ادیبان مذکور در گزینه ۳ است. توجه داشته باشید که مورد «ب» هم درمورد خواجهی کرمانی صادق است و هم درباره جامی.

نکته آموزشی:

درباره مورد «د» به این نکته دقت داشته باشید که در باب ارتباط «ضرب‌المثل» با اشعار شاعران سبک هندی دو گزاره در کتاب درسی هست که باید از هم تفکیک شوند:

۱) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره سخن کلیم را برجسته کرده‌اند. (یعنی کلیم در شعرش از ضرب‌المثل‌ها بهره می‌گیرد).

۲) برخی از تکبیت‌های صائب به‌صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند. (یعنی بعد از صائب یا هم‌زمان با او، ابیاتش آن‌قدر شهرت پیدا کرده بودند که مانند ضرب‌المثل در میان مردم به کار می‌رفتند).

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹ و ۶۱)

۲۳- گزینه «۳»

(مفسر اصغری)

گزینه‌های «۱» و «۴» مربوط به ویژگی‌های زبانی شعر سبک هندی و گزینه «۲» مربوط به ویژگی ادبی شعر این سبک است، اما گزینه «۳» ویژگی نثر سبک هندی محسوب می‌شود. دقت کنید که منظور از عبارت داخل گیومه در صورت سؤال همان دوره رواج سبک هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۵)

۲۴- گزینه «۲»

(الحام ممدی)

مکتب وقوع برای رهایی از گرفتاری تقلید به‌وجود آمده بود اما راه به جایی نبرد.

سبک بازگشت مربوط به قرن دوازدهم تا چهاردهم است که پس از سبک هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

آنچه شعر پروین را از دیگران متمایز می‌کند، شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آنهاست. بابرنامه‌بودن ویژگی نیما در کار سرایش شعر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۲۶- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

«ظهور، سفر ششم، ملاقات در شب آفتابی و دلاویزتر از سبز» از آثار علی مؤذنی‌اند.

«ضیافت، جای پای خون و کشتی پهلوگرفته» از آثار سید مهدی شجاعی هستند.

«راه‌آب‌نامه، تلخ و شیرین و یکی بود، یکی نبود» از آثار سید محمدعلی جمال‌زاده‌اند.

«آتش خاموش، شهری چون بهشت و سووشون» نیز از آثار سیمین دانشور هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۹ و ۸۰)

۲۷- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

دقت کنید که ترتیب ویژگی‌ها در این سؤال مهم نیست.

«الف»: سطح ادبی نثر دوره معاصر

«ب»: سطح فکری نثر دوره معاصر

«ج»: سطح زبانی نثر دوره معاصر

«د»: سطح فکری شعر دوره معاصر

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

۲۸- گزینه «۱»

(امیرحسین اشتی)

در این گزینه شاعر در حال وصف طبیعت و گل سوسن است که باران بر آن می‌بارد و این تصویر را به خوشه پروین تشبیه کرده است که در آسمان است. بنابراین این بیت از حیث فکری متعلق به سبک خراسانی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: غم ناشی از فراق در سراسر بیت پیچیده است و شاعر بیان می‌دارد که بدون معشوق، گل و گلستان هیچ زیبایی‌ای برای عاشق و شاعر ندارد. این بیت در سبک عراقی سروده شده است.

گزینه «۳»: شاعر بیان می‌کند که هرکسی سبک‌بارتر باشد و از تعلقات دنیوی و مادیات کمتر داشته باشد، موفق‌تر خواهد بود. پس این بیت حال و هوای عرفانی دارد که از شاخصه‌های فکری سبک عراقی است.

گزینه «۴»: شاعر می‌گوید که دنیا، مانند گل، عمری کوتاه دارد. پس در این بیت، بی‌اعتباری دنیا مورد توجه شاعر است که از درون‌مایه‌های سبک عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۴»

(الهام ممدری)

تشبیه: «هند معنی» و «چین صورت» اضافه تشبیهی و «... چون مردم‌گیا» ایهام: «راست» دو معنا دارد: ۱- کاملاً ۲- بدون انحراف (مقابل کج) اشاره به راست‌قامتی انسان

ایهام تناسب: «چین» دو معنا دارد: نام کشوری (معنای مورد نظر بیت) ۲- پیچ و تاب و شکن زلف (تناسب با صورت) «صورت» دو معنا دارد: ظاهر (مقابل باطن) (معنای مورد نظر بیت) ۲- چهره (تناسب با آدم و چین (پیچ و تاب زلف))

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ایهام: «نگران» دارای ایهام است: ۱- مضطرب و پریشان ۲- نگرنده و بیننده تشبیه و ایهام تناسب ندارد.

گزینه «۲»: تشبیه: «چشمه نوش» ایهام تناسب: «شیرین»: دو معنا دارد: ۱- نیکو (معنای مورد نظر بیت) ۲- بانوی ارمنی (تناسب با شکر نام همسر اصفهانی خسروپرویز که ذکر وی در خسرو و شیرین نظامی آمده است.) «شکر» دو معنا دارد: ۱- عصاره شیرینی که از چغندر قند یا نیشکر می‌گیرند.

(معنای مورد نظر بیت) ۲- نام همسر اصفهانی خسروپرویز (تناسب با شیرین) ← (ایهام تناسب مشابه کنکور ۱۴۰۳)

گزینه «۳»: ایهام تناسب: «مدام» دو معنا دارد: ۱- همیشه (معنای مورد نظر بیت) ۲- شراب (تناسب با خراب و مست) تشبیه: شراب عشق (اضافه تشبیهی) و «چو مست»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۰- گزینه «۴»

(رضا رنبری)

۱) قفل گردون (اضافه تشبیهی) - کلید صبح (اضافه تشبیهی) = ۲ تشبیه نکته: دقت کنید که «در تحقیق» اضافه استعاری است و آن را با اضافه تشبیهی اشتباه نگیرید. معنی بیت: وقتی که صبح همچون کلیدی، قفل آسمان را باز کرد و همه جا را فرا گرفت، در تحقیق و حقیقت‌جویی را از درون جان به روی سعدی باز کردند.

۲) دور فلک همچون سنگ است و خواجه مانند جام است. (۲ تشبیه) معنی بیت: ای خواجه جام (لیوان شیشه‌ای) چه بقا و پایداری می‌تواند داشته باشد وقتی در مسیر پرتاب سنگی قرار گرفته باشد؟ گردش روزگار همان سنگ است و تو آن جام نازک و شکستنی.

۳) عذار مهوش (تشبیه گسترده) - مصراع اول به مصراع دوم مانند شده است (تشبیه مرکب) = ۲ تشبیه

۴) مصراع اول به مصراع دوم مانند شده است (تشبیه مرکب) = ۱ تشبیه (علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۱- گزینه «۲»

(رضا رنبری)

۱) آستانه عشق (اضافه استعاری - مکنیه) رازداری کردن عقل از سر عشق (تشخیص و استعاره مکنیه) پرده‌دری و آشکار کردن راز توسط اشک (استعاره مکنیه و تشخیص) = ۳ استعاره از نوع مکنیه

۲) میوه تر (استعاره مصرحه از سخنان نیکو) بوستان‌ها (استعاره مصرحه از اشعار) تخم (استعاره مصرحه از عشق) = ۳ استعاره از نوع مصرحه

۳) شکر (استعاره مصرحه از لب) بادام (استعاره مصرحه از چشم) = ۲ استعاره از نوع مصرحه

۴) شکر (استعاره مصرحه از لب) پر طوطی (استعاره مصرحه از خط معشوق) قمر (استعاره مصرحه از چهره) پر غراب (استعاره مصرحه از زلف سیاه معشوق) = ۴ استعاره از نوع مصرحه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۲- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

استعاره: «آب آتش» و «دست آب و آتش»

ایهام: «مهر روی»: آفتاب چهره - محبت چهره

تشبیه: «مهر روی»: آفتاب چهره

جناس تام: «آب» در مصراع اول «آبرو» و مصراع دوم «مایع آب»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۳- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

(۳) بیت دارای موازنه است.

بهار	روی	تو	بازار	مشتري	شکست
فريب	چشم	تو	ناموس	سامري	شکست

ایهام تناسب: «مشتري»: ۱- سیاره (معنای مورد نظر) ۲- خریدار (معنای غ. ق. ق) متناسب با بازار تشبیه: روی معشوق (مشبه) مشتري (مشبهه) = تشبیه از نوع تفضیل «بهار روی» اضافه تشبیهی کنایه: بازار شکستن - ناموس شکستن

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۳۴- گزینه «۴»

(رضا رنبری)

(۱) بیت دارای موازنه است. اشتقاق: شکست و نشکستم - برید و نبریدم (۲) مورد)

حریف	عهد	مودت	شکست	و	من	نشکستم
خلیل	بیخ	ارادت	برید	و	من	نبریدم

(۲) استعاره: به ترتیب «طاووس» و «طوطی» استعاره از «معشوق» و «شاعر» تلمیح: اشاره دارد بر داستان هم‌دستی مار و طاووس برای ورود شیطان به بهشت.

(۳) تناقض: گرد اندوه پذیرفتن ز طرب - زنگ بر دل سبزی بخت شود (۲) مورد) تشبیه: گرد اندوه (اضافه تشبیهی)

(۴) «کمان کشیدن» دارای ایهام است: ۱- نقاشی کردن کمان ۲- کشیدن کمان و تیراندازی بیت فاقد لف و نشر است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۳۵- گزینه «۲»

(رضا رنبری)

اسلوب معادله: مصراع دوم مصادق و مثالی برای مصراع اول است. مجاز: «چوب» مجاز از عصا تشبیه ضمنی خصم به اعمی و انگشت به چوب (مشابه کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴) کنایه: «انگشت بر سخن کسی نهادن» کنایه از خرده‌گیری و عیب‌جویی

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۳۶- گزینه «۴»

(رضا رنبری)

در آرایه‌های گزینه «۱» حسن تعلیل و تمثیلی یافت نمی‌شود. (رد گزینه) در گزینه «۲ و ۳» استعاره به درستی بیان نشده است (رد گزینه) الف) تلمیح: اشاره به داستان حضرت عیسی (ع) و نفس جان‌بخش ایشان - ایهام: «دوراندیش» دارای ایهام است: ۱- کسی که به دوری و فراق می‌اندیشد ۲- کسی که آینده‌نگر است ب) تلمیح: اشاره به داستان حضرت خضر و چشمه حیوان- دقت کنید که در بیت استعاره‌ای مشاهده نمی‌شود و کلمات در معنای حقیقی خود به کار رفته‌اند. ج) مصراع دوم تمثیل است. د) حسن تعلیل: شاعر برای بویایی لاله علتی ادبی و شاعرانه بیان کرده است (عاشق بودن و مستی) - ایهام: «دل» دارای ایهام است: ۱- قلب ۲- میان، «سودا» دارای ایهام است: ۱- دیوانگی و جنون ۲- سیاهی ه) استعاره مصرحه: گوهر (اشک) - ایهام: «بو» دارای ایهام است: ۱- در آرزوی تو ۲- عطر و بوی تو

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۳۷- گزینه «۴»

(رضا رنبری)

(۱) واژگان قافیه: برو - گرو قاعده قافیه: ۲ (۲) واژگان قافیه: شرها - سرها ردیف: است او الحاقی: ها قاعده قافیه: ۲ (۳) واژگان قافیه: جهان - نهان - خوش‌دهان قاعده قافیه: ۲ (۴) واژگان قافیه: گویی - رویی حروف الحاقی: یی قاعده قافیه: ۱

(علوم و فنون ادبی (I)، قافیه)

۳۸- گزینه «۱»

(رضا رنبری)

بیت صورت سؤال: حروف قافیه: گشته‌ایم - آغشته‌ایم حرف روی: ت حروف الحاقی: - ایم الگوی حروف اصلی: مصوت کوتاه + صامت + صامت قاعده قافیه: دو باتوجه به وجود حرف الحاقی، تفاوت در مصوت کوتاه ایرادی ندارد و قافیه درست است.

الف) حروف قافیه: بقاست - برخاست حروف اصلی: است حرف روی: ت حروف الحاقی: ندارد الگوی حروف اصلی: مصوت بلند + صامت + صامت قاعده قافیه: دو («ست» در بقا مخفف «است» و در «برخاست» جزء اصل واژه است).

ب) حروف قافیه: آمیخته‌ای - برانگیخته‌ای حروف اصلی: یخت حروف الحاقی: - ای حرف روی: ت الگوی حروف اصلی: مصوت بلند + صامت + صامت قاعده قافیه: دو

(مفسن اصغری)

۴۱- گزینه ۲»

وزن مصراع‌ها و نام بحر عروضی آن‌ها:

- از آن چشم خوش خفته‌اش باز پرسى (فعولن فعولن فعولن فعولن =
مقارِب مَثَمَن سالم)

- شهر دل باشد چو بی یاد تو هامون کردنی است (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
فاعِلن= رمل مَثَمَن محذوف)

- خط تو بنفشه‌ای نباتی (مفعول مفاعِلن فعولن= هزج مسدس اُخرب
مقبوض محذوف)

- از خزان هجر گل ای بلبل شیدا چه نالی (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
فاعلاتن= رمل مَثَمَن سالم)

- ای دل از منزلش صبا بویی (فاعلاتن مفاعِلن فعِلن= خفیف مسدس
مخبون)

- نه وصلت دیده بودم کاشکی ای گل نه هجرانت (مفاعیلن مفاعیلن
مفاعیلن مفاعیلن= هزج مَثَمَن سالم)

- ای از پی آشوب ما از رخ نقاب انداخته (مستفعلن مستفعلن مستفعلن
مستفعلن= رجز مَثَمَن سالم)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

(رضا رنبری)

۴۲- گزینه ۳»

(۱) تغییر کمیت مصوت کوتاه (هجای ششم در مصراع اول)

آ	هـ	وَ	کَا	سَ	گِ	تُ	أَم
-	U	U	-	U	-	U	-
خَا	بِ	پَ	لَنگ	نَه	زِ	سِر	-
-	U	U	-	U	-	U	-

می	خُ	رُ	گُر	گِ	مَسْت	شو
-	U	U	-	U	-	U
گِر	چَ	پَ	لَنگ	گُو	هَد	رِی
-	U	U	-	U	-	U

(۲) ابدال (در رکن اول مصراع اول) - حذف همزه (هجای چهارم در مصراع

دوم) - تغییر کمیت مصوت کوتاه (هجای ششم در مصراع دوم)

گُف	تَم	وَ	ن	مَا	کِ	چُن
-	-	-	U	-	U	-
زِن	دِ	کُ	نِین	تَ	نِ	مَ
-	U	U	-	U	-	U

(ج) ردیف: است (ست) حروف قافیه: مَرَد - دَرَد حروف اصلی: _ رَد
حرف روی: د الگوی حروف اصلی: مصوَّت کوتاه + صامت + صامت قاعده
قافیه: دو (الگوی حروف اصلی مشابه بیت سؤال)

(د) حروف قافیه: فارغست - پست حروف اصلی: _ ست حروف الحاقی:
ندارد حرف روی: ت الگوی حروف اصلی: مصوَّت کوتاه + صامت + صامت
قاعده قافیه: دو («ست» در فارغست مخفف «است» و در «پست» جزء اصل
واژه است.) (الگوی حروف اصلی مشابه بیت سؤال)

(ه) ردیف: را حروف قافیه: طوبی - عقبی حروف اصلی: مصوَّت «ا» حروف
الحاقی: ندارد حرف روی: مصوَّت «ا» قاعده قافیه: یک

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

(رضا رنبری)

۳۹- گزینه ۲»

وزن سروده صورت سؤال و گزینه ۲: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع است.

تا	کِ	بِ	ما	نَد	دَ	رو	نِ
دَر	وَ	زِ	شِ	وَح	شَ	تَ	تَ
-	U	U	-	-	U	-	U
مفتعلن				فاعلات			

حَا	فِ	ظِ	ی	آب
لَا	طُ	مِ	پَا	یِیز
-	U	U	-	-
مفتعلن		فَع		

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» مفعول فاعلات مفاعیل فاعِلن مفعول فاعلات مفاعیل فاعِلن

گزینه ۲: «۲» مفعول مفاعیل مفاعیل فعل مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

گزینه ۴: «۴» فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

(هومن نمازی)

۴۰- گزینه ۳»

در مصراع دوم بیت «الف» در میان مصراع «مفعولن» به جای «مستفعل»
آمده است و در پایان مصراع دوم اختیار بلند بودن هجای پایان مصراع دیده
می‌شود. همچنین در بیت «د» در پایان دو مصراع اختیار بلند بودن هجای
پایان مصراع مشهود است و در پایان دو مصراع همین بیت «فعِلن» به جای
«فعِلن» آمده است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه ۳»

(رضا رنبری)

وزن بیت: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلن تغییر کمیت مصوّت کوتاه: هجای هفتم در مصراع اول و دوم بلند تلفظ می‌شود. تغییر کمیت مصوّت بلند: هجای پنجم در مصراع اول کوتاه تلفظ می‌شود. در بیت اختیار وزنی «قلب» مشاهده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) وزن بیت: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلن ابدال: رکن دوم در مصراع اول (فاعلاتن = مفعولن) - رکن پایانی در مصراع اول و دوم (فاعلن = فع لن) بلند بودن هجای پایانی در هر دو مصراع (در مجموع ۲ نوع اختیار وزنی وجود دارد)

۲) وزن بیت: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن تغییر کمیت مصوّت کوتاه: هجای دوم در مصراع اول (بوس) تغییر کمیت مصوّت بلند: هجای پنجم در مصراع اول (وداعی از)

۴) وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در مصراع اول (شه ر یا را) ابدال: رکن پایانی در مصراع اول (فاعلن = فع لن) (علوم و فنون ادبی (۱)، مفعول، صفحه ۹۸)

۴۵- گزینه ۴»

(رضا رنبری)

۱) وزن سروده: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنی محذوف - هسان تک‌پایه‌ای)

۲) حروف قافیه: پروازی - شهبازی - غمازی - حروف الحاقی: ی (تبصره) - حرف روی: صامت «ز» - قاعده قافیه: ۲ حذف همزه: عشق است - است این - روح‌الامین (۳ حذف همزه)

۳) تغییر کمیت مصوّت کوتاه: شاهین («ن» بلند تلفظ می‌شود) - هوای («ی» بلند تلفظ می‌شود) تشبیه: شاهین امید - کبک شوق (اضافه تشبیهی) - ایهام تناسب: «باز»: ۱- مجدد و دوباره (معنای مورد نظر) ۲- نوعی پرندۀ شکاری (معنای غ.ق.ق) متناسب با شاهین و پرواز ایهام: «هوای وصل»: ۱- آرزو و امید (در آرزوی وصال تو) ۲- فضا و آسمان (در فضا و آسمان وصال تو)

۴) مصراع اول بیت دوم اشاره دارد بر «آشکار شدن راز عشق و پنهان نماندن آن» ولی در بیت بیان شده شاعر زیبایی و جذابیت معشوق را توصیف می‌کند و می‌گوید: چنان‌که عطر دل‌انگیز مشک را نمی‌توان پنهان ساخت، زیبایی معشوق نیز اگرچه در پرده باشد، باز جلوه‌گر می‌شود و از چشم پنهان نمی‌ماند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفعول، ترکیبی)

زَن	دِ	کُ	نِی	تُ	مُر	دِ	رَا
-	U	U	-	U	-	U	-
اَز	پِ	یِ	اَع	تِ	بَا	رِ	مَن
-	U	U	-	U	-	U	-

۳) تغییر کمیت مصوّت کوتاه و بلند (هجای چهارم در مصراع دوم - هجای ششم در مصراع اول) - قلب (رکن دوم در مصراع اول) - حذف همزه (هجای هشتم در مصراع اول)

خَا	طِ	رِ	خَا	قَا	نِ	یِ	زَان
-	U	U	-	-	U	U	-
دَر	حَ	رَ	مِ	خُ	دَا	یِ	گَان
-	U	U	-	U	-	U	-

کَع	بِ	شِ	نَاس	شُد	کِ	اَو
-	U	U	-	U	-	U
کَر	دِ	بِ	جَان	مِ	جَا	وِ
-	U	U	-	U	-	U

۴) تغییر کمیت مصوّت بلند (هجای دوم در مصراع اول) - حذف همزه (هجای چهارم و چهاردهم در مصراع اول)

سَا	قِ	یِ	گَر	نِ	سِی	بِ	تَر
-	U	U	-	U	-	U	-
اِین	هَد	مِ	بوی	چُن	دِ	هَد	-
-	U	U	-	U	-	U	-

بَر	سَ	رِ	آ	تِ	شَف	کِ	نَد
-	U	U	-	U	-	U	-
مِی	بِ	هَد	وَا	یِ	صَبَح	دَم	-
-	U	U	-	U	-	U	-

(علوم و فنون ادبی، اقتیارات شاعری)

۴۳- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدری)

وزن هر چهار مصراع «مفعول مفاعیل فاعلن» است و در مصراع‌های گزینه‌های «۱» و «۲» و «۳» هجای سوم مشمول اختیار شاعری ابدال شده است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۶- گزینه «۳»

(امیر حسین اشتری)

در بیت صورت سؤال، شاعر کشور چین و مردمانش را نقاش و نگارگر و صورتگر و سازنده بت‌های زیبا معرفی می‌کند و به تصویر می‌کشد. در بیت گزینه «۳» هم همین تصویر وجود دارد و منظور از صورت چین، همان بت‌ها و نگارهای چین است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر کشور چین را به صورت کشوری دوردست به تصویر کشیده است.

گزینه «۲»: منظور شاعر از لشکر چین، گل‌ها و گیاهان فراوان موجود در دشت است. پس کشور چین را نماد زیادی و انبوهی در نظر گرفته است.

گزینه «۴»: در این بیت هم دوردست‌بودن کشور چین به تصویر کشیده شده است.

نکته آموزشی:

شاعران کشور چین را به صورت‌های مختلفی به تصویر می‌کشند و وصف می‌کنند. برخی از این اوصاف عبارت‌اند از:

۱) دوردست‌بودن

۲) زیاد بودن یک چیز (به خاطر جمعیتش)

۳) نگارگری و بت‌سازی و صورتگری

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۴۷- گزینه «۲»

(امیر حسین اشتری)

مفهوم بیت صورت سؤال: تواضع پیشه‌کن؛ زیرا باعث ارزش‌بخشی می‌شود، همانند قطره‌ای که تواضع پیشه می‌کند و در نهایت در دل دریا تبدیل به گوهر می‌شود.

در بیت گزینه «۲» هم شاعر می‌گوید طریقت درویشان این است که تن خود را افکنده (متواضع و افتاده) نگه دارند. توجه دارید که طریقت درویشان برای تعالی روح بوده است، پس در این بیت هم شاعر تواضع را راه رسیدن به تعالی و ارزش می‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سعدی در این بیت از این باور قدیمی که مروارید و گوهر درون صدف از قطرات آب تشکیل می‌شوند کمک گرفته است تا به سخنوری خود مفاخره کند. بیت تصویری مشابه بیت صورت سؤال را به کار گرفته است، اما مفهومش کاملاً متفاوت است و ربطی به تواضع و فروتنی ندارد.

گزینه «۳»: این بیت دعوت به تحمل و صبر می‌کند و می‌گوید که ای دل، وقتی که در دام زلف معشوق گیر افتادی، صبور باش و تحمل کن.

گزینه «۴»: این بیت دعوت به تواضع ندارد. شاعر صرفاً گفته است که کوه گران‌سنگ است، کاه سبک‌بار است، خاک صبر و تواضع می‌کند و باد هم می‌رقصد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

۴۸- گزینه «۱»

(مفسن اصغری)

مفاهیم ابیات:

د) داغ عشق را در آخرت نیز با خود خواهیم برد: وفاداری عاشق

ج) اگر عشق در میان باشد، حلقه زنجیر هم می‌تواند به جای دردناکی، زینت‌بخش باشد: خوشایندبودن درد عشق

الف) از هرکس در مورد درمان درد عشق می‌پرسم اظهار ناتوانی می‌کند: درمان‌ناپذیری درد عشق

ب) داغ عشق و محبت انسان‌های ناقص را به کمال می‌رساند: کمال‌بخشی عشق

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۴۹- گزینه «۳»

(الهام مومری)

صورت سؤال، ابیاتی را که مفهوم فرارسیدن پیری دارند، در نظر دارد. بیت‌های «الف، ب، ج» مفهوم رسیدن پیری را دارند، اما ابیات «د، ه» به فرارسیدن پیری دلالت نمی‌کنند.

بررسی ابیات:

ابیاتی که مفهوم فرارسیدن پیری را دارند:

بیت «الف»: معنای بیت: «جوانی هم روی‌گرداند (رفت) و اکنون صدای پای پیری می‌رسد.» مفهوم: فرارسیدن پیری

بیت «ب»: معنای بیت: «تا خواستم کمی آرام بگیرم و نفسی تازه کنم، هوش و حواس و قدرت خود را از دست دادم (قدرت جسم و حافظه) و در اندک فرصتی که داشتم، نوبهارم (جوانی) سپری شد.» مفهوم: فرارسیدن پیری

بیت «ج»: معنای بیت: «موهایم همانند درخت پرشکوفه سفید شد و از عمر همین میوه‌اندوه (پیری) نصیب من شد.» مفهوم: فرارسیدن پیری

ابیاتی که با سایر ابیات قرابت ندارند:

بیت «د»: هرکس عشق را تجربه نکرده است و سختی‌هایش را نچشیده است، از زندگی بهره‌ای ندارد. مفهوم: بی‌بهرگی زندگی بدون عشق

بیت «ه»: معنای بیت: «جوانی مرا ترک کرد و به دنبال آن پیری نیز سپری شد.» مفهوم: فرارسیدن مرگ

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۴)

۵۰- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «ه» و «الف»: آسایش و آرامشی در دنیا وجود ندارد. (زین چرخ دل‌سیه دم آبی ندید کس)

مفهوم مشترک ابیات «ب» و «د»: پنهان کردن راز عشق ممکن نیست. (پنهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل‌ها؟)

مفهوم بیت «ج»: عاشق فراق یار را هم خوش می‌دارد و می‌گوید لذت وصال و کیفیت دیدار ناشی از تحمل فراق و حایل‌هاست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۳۶ و ۵۱)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۳

(مریم فسروی دهنوی)

- مقابله با زلزله و خشکسالی: تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
- هنر نقاشی استاد فرشچیان: تناسب و هماهنگی میان لایه‌های جهان اجتماعی
- مطالعه جوامع ساده و ابتدایی: مردم شناسان
- جهان‌های اجتماعی غرب، اسلام، چین و هند: جهان‌های اجتماعی در عرض هم

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲، ۳۰، ۳۵ و ۳۹)

۵۲- گزینه ۳

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت اول اردیبهشت‌ماه)

هویت فرهنگی جهان اجتماعی هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید. هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.
نکته: هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.
گزینه ۲: هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
گزینه ۴: خاطره جمعی و سرنوشت مشترک انسان‌ها، بُعد تاریخی هویت جامعه را می‌سازد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ و ۱۰۶)

۵۳- گزینه ۲

(آزیتا بیرقی)

ترتیب صحیح تحولات هویتی جهان اجتماعی در گزینه ۲ آمده است.
(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۵۴- گزینه ۴

(رانیا امیری)

شیوه حکومت	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و تعداد حاکمان
فرد	مونارشی	تیرانی (استبدادی)
اقلیت	آریستوکراسی	الیگارشی
اکثریت	پولییتی (جمهوری)	دموکراسی

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۲)

۵۵- گزینه ۴

(یاسین ساعری)

- «فقاقت» و «عدالت» دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند.
- نخبگان غرب‌گرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند.
- جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد یک انقلاب اجتماعی بود.

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۱۲ و ۱۱۷)

۵۶- گزینه ۳

(مهم‌موری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) براساس دیدگاه دوم، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آنهاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
د) طرفداران دیدگاه اول بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۵۷- گزینه ۳

(رانیا امیری)

- لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بر این اساس چالش فقر و غنا در کشورهای غربی شکل گرفت.
- در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند.
- مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد.

(پایه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۸، ۸۴، ۸۵، ۸۸ و ۸۹)

۵۸- گزینه ۲

(مهم‌موری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

د) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند. (بدون قید ذکر شده است و شامل پیامدهای ارادی و غیر ارادی می‌شود).

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۱۳)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۹)

۵۹- گزینه «۳»

(فاطمه قریبیان)

در سال ۱۹۸۹م سازمان ملل با طرح پیمان باسل تلاش کرد تا از انتقال زباله‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند. اما برخی کشورهای غربی این پیمان را نپذیرفتند و برخی دیگر با دور زدن قوانین بین‌المللی، سوء استفاده از نیاز مالی و کم اطلاعی افراد یا دولت‌ها، همچنان به صدور زباله‌های خود به کشورهایی چون ساحل عاج، غنا، سومالی، نیجریه، مصر، هند، اندونزی و مغولستان مشغول‌اند.

- متفکران پسامدرن زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند اما اندیشه‌های پسامدرن این ظرفیت را نداشتند.

ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش، به این حضور نیاز دارد، بعد دیگری از بحران معرفتی - علمی است؛ یعنی ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن.

- بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود. بحران‌های اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آنها اثر می‌پذیرفتند، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، این بحران‌ها که منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۶ و ۱۰۰)

۶۰- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- پرسش‌نامه با پاسخ‌های چندگزینه‌ای از ابزار گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی است.

- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۵)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۵، ۲۵ و ۳۷)

۶۱- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

موارد به‌ترتیب مربوط به روش‌های «مشاهده مشارکتی، قوم‌نگاری و مطالعه موردی» هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۶۲- گزینه «۳»

(آریتا پیرقی)

تشریح موارد:

گزینه «۱»: نادرست (نقطه ضعف این رویکرد است) - درست

گزینه «۲»: نادرست (نقطه قوت رویکرد تفسیری است) - نادرست (مربوط به سقوط ارزش‌ها)

گزینه «۳»: درست - نادرست (مربوط به سقوط ارزش‌ها)

گزینه «۴»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی و نابرابری اجتماعی، ترکیبی)

۶۳- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

الف) طرفداران قشربندی اجتماعی یعنی مدل لیبرالی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند اما آن‌ها این واقعیت را نادیده می‌گیرند که نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه نابرابری‌های طبیعی نیستند.

ب) در رویکرد عادلانه مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. پ) در رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی (مدل کمونیستی) عدالت اقتصادی اهمیت دارد و معتقدند که با توزیع برابر ثروت عدالت برقرار خواهد شد.

ت) در رویکرد مخالفان قشربندی (مدل کمونیستی) نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۶)

۶۴- گزینه «۱»

(فاطمه رشائیان)

الف) اگر فرهنگ‌های غالب و اثرگذار فاقد ویژگی‌های مطلوب باشند؛ آنگاه جامعه جهانی با چالش‌ها و تضادهای درونی مواجه می‌شود.

ب) شرکت‌های بین‌المللی از طریق شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی را در سطح جهانی شناسایی و مدیریت می‌کنند.

ج) دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی از عقل ابزاری یا تجربی استفاده می‌کنند، از این نوع عقل در جامعه‌شناسی تبیینی استفاده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۵ و ۶۸)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۳)

۶۵- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

- مشاهده از بیرون اشاره به روش رویکرد تبیینی دارد.

- توصیف حالت‌های مختلف، از جامعه‌شناسی تفسیری سخن می‌گوید.

- آموزش شیوه صحیح کاری، در واقع همان تجویز کردن است که به هدف جامعه‌شناسی انتقادی اشاره دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۸۰)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۲»

(عارله علیرضایی مقدم)

عبارت اول و پنجم درست هستند.

- تا زمانی که گزاره مورد نظر به شکل تجربی بررسی و تأیید نشده باشد، یک فرضیه است، اما بعد از اینکه به صورت تجربی بررسی و تأیید شود، به یک اصل یا قانون علمی تبدیل می‌شود.

- یک پزشک در اولین مواجهه خود با بیمار از او شرح حال می‌گیرد، به این صورت که سؤال می‌پرسد و پاسخ دریافت می‌کند. او بر اساس پاسخ‌های دریافت‌کرده، پرسش بعدی خود را معلوم می‌کند. بنابراین از روش مصاحبه که برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است، استفاده می‌کند.

تصحیح عبارت‌های نادرست:

عبارت دوم نادرست است؛ زیرا فرد در تأیید نماز خواندن به پژوهش‌هایی که در زمینه تأثیرات مدیریت‌ن انجام شده اشاره می‌کند، منبع او «روش علمی» یا «تجربه» است، نه دریافت درونی.

عبارت سوم نادرست است؛ زیرا حل مسئله میمون‌ها اشاره به «شناخت» یا «فرایندهای ذهنی» دارد که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیست.

عبارت چهارم نیز نادرست است، زیرا تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که متغیر مورد نظر به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شود و همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۹، ۲۰ و ۲۸)

۶۷- گزینه «۴»

(ممد رضا توکلی)

عبارت اول: واکنش کودک به همراه رفتار والدین با او، به عامل محیطی و یادگیری در رشد کودک اشاره دارد.

عبارت دوم: کودک در هفت سال اول باید آزاد باشد که بازی کند. باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد و با رفتار خوب و گفتار پسندیده او را پرورش داد و بدون توقع اطاعت از او، سعی کرد که با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گیرد.

عبارت سوم: با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان، هیجان ساده به هیجان مرکب همچون احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می‌یابد.

عبارت چهارم: در ۸ ماهگی ترس از غریبه در کودک شکل می‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۲، ۴۴، ۴۹ و ۵۰)

۶۸- گزینه «۴»

(مهمرب میبوی)

از آنجایی که سارا دانش‌آموز کلاس دهم است، بنابراین او در دوره نوجوانی قرار دارد.

عبارت موجود در گزینه «۱» درست است؛ در دوره نوجوانی اندام‌های داخلی بدن رشد قابل توجهی دارند؛ به‌طوری‌که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه قلب دو برابر قبل می‌شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می‌کند.

عبارت موجود در گزینه «۲» درست است؛ یکی از تفاوت‌های مهم دوره نوجوانی با دوره کودکی این است که نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند. به این نوع مهارت‌آموزی «فراحافظه» می‌گویند. این تلاش در دوره کودکی وجود ندارد.

عبارت موجود در گزینه «۳» درست است؛ رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

عبارت موجود در گزینه «۴» به دو دلیل نادرست است؛ اولاً در عبارت موجود در صورت سؤال به اینکه رشته تحصیلی سارا چیست اشاره نشده است. ثانیاً رویاپردازی در دوره نوجوانی امری طبیعی است و تنها استفاده زیاد و مکرر آن است که مضر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۴، ۵۵، ۶۱ و ۶۳)

۶۹- گزینه «۴»

(عارله علیرضایی مقدم)

همه گزینه‌ها، به جز گزینه «۴» درست است.

رنگی کردن متن کتاب و خط کشیدن زیر آن‌ها، روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و از بین رفتن ثبات نسبی است؛ بنابراین اشاره به یکنواختی و ثبات نسبی دارد، نه تغییرات درونی محرک‌ها که در گزینه «۴» آمده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۰، ۷۴ و ۷۶)

۷۰- گزینه «۴»

(هانا احمدزاده)

- به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک مدت زمان طولانی گوش‌به‌زنگی می‌گویند؛ در گوش‌به‌زنگی افراد، منفعلانه انتظار می‌کشند و از زمان رخ دادن اتفاق آگاه نیستند به همین دلیل خسته می‌شوند و اهمیت مسئله برای آن‌ها کم می‌شود.

- اصل مجاورت بیان می‌کند اشیای نزدیک به هم به عنوان یک گروه ادراک می‌شوند.

- اصل شباهت بیان می‌کند که اشیای مشابه (از نظر شکل، رنگ، اندازه و ...) به عنوان یک کل ادراک می‌شود.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۷۸ و ۸۳)

۷۱- گزینه «۳»

(مفهم میبایی)

عبارت اول: در «پدیده نوک‌زبانی» فرد می‌گوید من پاسخ این سؤال را می‌دانم، اصطلاحاً در نوک زبان من است ولی نمی‌توانم بگویم. این پدیده در مرحله سوم حافظه یعنی بازیابی رخ می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

عبارت دوم: پاسخ به سؤال «نام پدر شما چیست؟» مستلزم استفاده از حافظه معنایی و بلندمدت است (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

عبارت سوم: این که منیژه نمی‌داند اتوبوسی که هر روز با آن به مدرسه می‌رود، چند صندلی دارد، به دلیل عدم رمزگردانی اطلاعات مربوط به اتوبوس است (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

عبارت چهارم: «سعی کنید در مورد متن چند سؤال کلیدی داشته باشید.» مربوط به مرحله «سؤال کردن» از «روش پس‌خبا» می‌باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵، ۹۷ و ۹۸ و ۱۰۲ و ۱۰۷)

۷۲- گزینه «۱»

(مفهم میبایی)

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول نادرست است؛ در فشار روانی مثبت (مانند مصراع مذکور)، انگیزش و تلاش فرد برای رسیدن به هدف‌ها افزایش یافته، با موقعیت به چالش برخاسته و هنگام رسیدن به هدف، فشار روانی‌اش از بین می‌رود.

عبارت دوم درست است؛ دردهای بدن از علائم جسمانی فشار روانی است.

عبارت سوم نادرست است؛ هدف اصلی فرد در مقابله، حذف عامل فشارآور است که زندگی او را از حالت عادی خارج ساخته است.

عبارت چهارم درست است؛ افرادی که از این مقابله‌های ناسازگارانه استفاده می‌کنند، خود و دیگران را به خاطر مشکل سرزنش می‌کنند، عصبانی، پرخاشگر و یا افسرده و منفعل می‌شوند و موجب بروز فشارهای روانی بیشتری می‌گردند که اثرات آن‌ها وخیم‌تر و عظیم‌تر از فشار روانی اولیه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۶ تا ۱۹۸ و ۲۰۲)

۷۳- گزینه «۳»

(مفهم میبایی)

مسئله مذکور به دلایل زیادی یک مسئله خوب تعریف شده است؛ از جمله این دلایل عبارتند از: مسئله، ابهام زیادی ندارد، علل متعددی ندارد، می‌توان رسیدن به هدف را تضمین کرد و ...

تصحیح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: طبق ویژگی چهارم مسئله (در مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد)، اگر قرار باشد به رتبه مطلوبی برسید، شناخت تراز و رتبه فعلیتان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید.

گزینه «۲»: معلمان می‌توانند برای تعمیم‌پذیر شدن یادگیری، از یادگیری‌های مبتنی بر حل مسئله استفاده کنند.

گزینه «۴»: وقتی گفته می‌شود «بیا از زاویه دیگری به این مسئله نگاه کنیم» در واقع می‌خواهیم نوع نگاه به مسئله را تغییر دهیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸ و ۱۲۲)

۷۴- گزینه «۳»

(هاثا اهمرزاده)

روش به کار رفته در این مسئله روش تحلیلی است که نیازمند محاسبات ذهنی و استدلال‌های منطقی است و به دلیل زمانبر بودن این روش و محدودیت در زمان، مردم تمایل کمتری به استفاده از این روش دارند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۷ و ۱۳۰)

۷۵- گزینه «۴»

(مفهم میبایی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف: ملاک تصمیم‌گیری تهمنه «خطر» است.

ت: ملاک تصمیم‌گیری مشخص نیست و هم‌چنین انتخاب رئیس‌جمهور، هرچند دارای دو اولویت است، اما یکی از تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده زندگی مردم است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۴۱)

۷۶- گزینه «۳»

(همیرشا توکلی)

عبارت اول: ملاک پاسخگویی به این سؤال، تصمیم ناگهانی و پشیمانی بعد از آن است که نشان می‌دهد تصمیم‌گیری این گزاره از نوع تکانشی است.

عبارت دوم: عواملی مثل ترسیدن، دست کم گرفتن خود و ... و نیز نداشتن اعتماد به نفس کافی از موانع تصمیم‌گیری هستند که به‌طور کلی تحت «عامل کوچک شمردن خود» جمع می‌شوند.

عبارت سوم: اذیت و آزار دیگران یکی از موقعیت‌های پرخطر تصمیم‌گیری است.

عبارت چهارم: وقتی هر دو تصمیم مد نظر برای ما مطلوب باشد، در تعارض گرایش گرایش گرفتار می‌شویم.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۹، ۱۵۱ و ۱۵۳)

۷۷- گزینه «۳»

(عارله علی‌رضایی مقدم)

عبارت دوم و چهارم درست است.

در عبارت دوم، رفتار مینا تحت تأثیر انگیزه بیرونی و رفتار مبینا تحت تأثیر انگیزه درونی است و رفتاری که با انگیزه درونی برانگیخته شده باشد، ماندگاری بیشتری دارد؛ بنابراین رفتار مبینا با ماندگاری بیشتری همراه است.

عبارت چهارم بیانگر این است که انسان و حیوان، در پاسخ به نیازهای زیستی، عوامل انگیزشی مشترکی دارند، اما انسان، برخلاف حیوان، تابع عامل توانمندتری است که «نگرش» نام دارد. نگرش همان مجموعه عوامل فرازیستی است که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت می‌شود.

تصحیح عبارت‌های نادرست:

در عبارت اول، عامل برانگیزاننده تدریس، کسب درآمد است که یک منبع انگیزش بیرونی است و عامل برانگیزاننده مسافرت، یک میل درونی است؛ پس منبع انگیزش آن نیز درونی می‌باشد.

عبارت سوم نیز نادرست است؛ زیرا اشاره به این دارد که در کنار خواسته‌ها آنچه رفتار انسان را کنترل می‌کند، نگرش است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۴)

۷۸- گزینه «۴»

(فسین سهرابی)

تشریح عبارت:

الف) این آیه اشاره به تفاوت باور (شناخت) با رفتاری که مردم انجام می‌دهند دارد؛ بنابراین ناهماهنگی شناختی را توضیح می‌دهد.

ب) در ترافیک ماندن در اختیار بردیا نیست بنابراین تسلطی هم در تغییر یا ایجاد آن ندارد و خارج از اختیار اوست؛ بنابراین اسناد او نوعی از اسناد بیرونی است.

ج) وقتی افراد به تکلیفی مشغول می‌شوند انتظار دارند نتایج خوبی از رفتار و کارهایشان به دست بیاورند؛ زمانی که بین آن کار و نتایج به دست آمده رابطه‌ای نمی‌بینند، دچار درماندگی آموخته شده می‌شوند.

د) نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۹، ۱۷۴، ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۷۹- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فردی که چنین وضعیتی دارد و نزدیک به مرگ است، در قسمت ناتوانی‌های عمده ناشی از بیماری یا ناتوانی کامل و شدید قرار دارد.

گزینه «۲»: یکی از هدف‌های روان‌شناسی سلامت، پیشگیری و درمان بیماری‌ها است. علاوه بر این، حفظ سلامتی و ارتقای آن هم مد نظر است؛ یعنی اینکه فرد در هر نقطه‌ای از پیوستار قرار داشته باشد، نه تنها باید بتواند جایگاه خود را حفظ کند، بلکه باید تلاش کند به نقطه بالاتر، که به سلامت کامل نزدیک‌تر است، برسد.

گزینه «۳»: فردی که در زندگی توانسته با انتخاب شیوه‌ای صحیح و سالم، از بروز بیماری‌ها در خود پیشگیری کند، در انتهای راست پیوستار (قسمت سبز شیوه زندگی بسیار سالم) یعنی سلامت کامل قرار می‌گیرد.

گزینه «۴»: در روان‌شناسی سلامت، اعتقاد بر این است که بیماری یا سلامت دو جنبه جداگانه نیستند، بلکه از سلامت کامل تا مرگ، یک پیوستار وجود دارد که هر یک از ما بر روی یکی از نقاط پیوستار جای می‌گیریم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹ و ۱۹۰)

۸۰- گزینه «۲»

(مهمرب میبوی)

عبارت اول درست است؛ از آنجایی که در عبارت به چرایی استرس و اضطراب در بزرگسالی اشاره شده است، بنابراین مربوط به تبیین است.

عبارت دوم درست است؛ طبق شکل صفحه ۳۸ کتاب درسی، بیشترین تغییرات رشدی در دوره «طفولیت» یا همان دو سال اول زندگی است.

عبارت سوم نادرست است؛ از آنجایی که در این عبارت یک ادراک بدون احساس داریم، بنابراین با «توهم» مواجه هستیم.

عبارت چهارم درست است؛ زمان ذخیره‌سازی اطلاعات در سؤال اول مربوط به چند سال پیش و در سؤال دوم مربوط به چند ساعت پیش است.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۳۸، ۸۲ و ۹۳)

زبان عربی

۸۱- گزینه «۲»

(مهیبر بیکلری)

«رَبِّ» (یا رَبِّی): ای پروردگار من، پروردگارا «اجعلنی ... و مِن ذُرِّیَّتِی»: مرا و فرزندانم را قرار ده (رد گزینه «۱») «مُقِیم الصَّلَاةِ»: برپای‌دارنده نماز (رد سایر گزینه‌ها) «رَبَّنَا»: ای پروردگار ما، پروردگارا «تَقَبَّلْ»: بپذیر، قبول کن «دُعَاءِ»: دعای مرا (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(ولی بربری - ابهر)

«علینا أن نعلم أن»: ما باید بدانیم که «الحفاظ علی»: نگهداری از «المرافق العامة»: تأسیسات عمومی «فی المدینة»: در شهر (رد گزینه «۳») «لیس واجب الدولة فقط»: فقط وظیفه دولت نیست (رد گزینه‌های «۲ و ۳») «واجبات الدولة و المواطنین المُشتركة»: وظایف مشترک دولت و شهروندان (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۴»

(همیدرضا قانرازمینی - اصفهان)

«إذا»: هرگاه، اگر «أراد ... الطَّیْران»: بخواهد پرواز کند، اراده کند بپرد «السَّمک الطَّائر»: ماهی پرند «فوق سطح الماء»: بر فراز (روی) سطح آب (رد گزینه «۱») «استعان»: یاری می‌جوید، کمک می‌خواهد (رد گزینه «۳») «زَعَانِفُ کَبِیرَة»: باله‌هایی بزرگ، باله‌های بزرگی (رد سایر گزینه‌ها) «تعمل»: عمل (کار) می‌کنند «کَجَنَاحِین»: همچون دو بال، همچون بال‌ها (رد گزینه‌های «۱ و ۲») «تَکُونُ الزَّعَانِفُ»: آن باله‌ها هستند، این باله‌ها هستند (رد گزینه‌های «۱ و ۲») «مَسَاعِدَتِه»: یاورش، کمک‌کننده‌اش «مِن أَعْدَائِه»: از دشمنانش (رد گزینه «۳»)

نکات مهم درسی:

۱) هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، معمولاً می‌توان «ال»ش را «این» یا «آن» ترجمه کرد.
۲) در ترجمه ترکیب وصفی که از دو اسم نکره تشکیل شده است، «ی» نکره را به صفت یا موصوف می‌دهیم. مثال: «زَعَانِفُ کَبِیرَة»: باله‌هایی بزرگ، باله‌های بزرگی

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروردی)

«مفردات»: واژگانی (رد گزینه «۴») «تَطَقَّهَا العرب»: عرب‌ها آن را بیان کردند (رد گزینه «۴») «وَفَقَّأ لَ»: بر اساس «أَلْسِنَتِهِم»: زبان‌های خود «قد أَحْدَثَتْ» (فعل ماضی مجهول): ایجاد شده است (رد گزینه‌های «۱ و ۲») «تَغِیْرَاتٌ»: دگرگونی‌هایی «فِی أَصْوَاتِهَا وَ أَوْزَانِهَا»: در صداها و وزن‌هایش «مِنَ الْمُؤَكَّدِ»: قطعاً، مسلماً «تَأَثَّرُوا بِهَا»: از آن تأثیر پذیرفتند، تحت تأثیر آن قرار گرفتند (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۱»

(سید مهرانعلی مرتضوی)

«کاد ... یملاً»: نزدیک بود پر کند، چیزی نمانده بود پر نماید (رد گزینه‌های «۲ و ۴») «یُطْفِئُ»: خاموش کند (رد گزینه‌های «۲ و ۴») «نورَ عینی»: نور چشمم «حَتَّى أُرَدَّتْ»: تا اینکه خواستم (رد گزینه‌های «۲ و ۴») «أُبَحِّثَ عَن زَاوِیَةٍ»: دنبال گوشه‌ای بگردم «أَخْتَفِی»: (جمله وصفیه) که پنهان شوم (رد گزینه‌های «۲ و ۳») «وَجَعِی العمیقُ»: درد عمیق، درد عمیق خود (رد گزینه «۲») «وَأَجْهَتْ»: روبه‌رو شدم (رد گزینه «۳») «بَشِجَاعَةٍ»: با شجاعت (رد گزینه «۳») «مَرَّةً أُخْرَى»: یک بار دیگر (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۳»

(روح‌الله گلشن)

«خطأ الواحد» ترکیبی اضافی به معنای «اشتباه یک فرد» است، اما در ترجمه به صورت ترکیب وصفی (خطأ واحد: یک اشتباه) آمده که نادرست است؛ ضمناً «یفشل»: شکست می‌خورد «فعل مضارع است نه آینده».

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۲»

(همیدرضا قانرازمینی - اصفهان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کار بر روی» به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن قبل از «تَطْوِیر» نیامده است. همچنین ترجمه صحیح «سَوْفَ نَعْمَلُ» علیها» به صورت «بر روی آن کار خواهیم کرد» است.
گزینه «۳»: با توجه به اینکه مستثنی‌منه در این گزینه حذف شده است و «إِلَّا» به صورت «تنها» ترجمه شده است، «لَا یَسْعَى» باید به صورت مثبت (تلاش می‌کند) ترجمه شود.

گزینه «۴»: «اللذات الدتیویة» ترکیب وصفی به معنای «لذت‌های دنیوی» است و نباید به صورت ترکیب اضافی (لذت‌های دنیا) ترجمه شود. همچنین ترجمه «لا تعمر» به صورت «ماندگار نمی‌شود» صحیح است.

نکات مهم درسی:

هنگامی که پیش از «إِلَّا» جمله منفی آمده و مستثنی‌منه ذکر نشده باشد، می‌توانیم عبارت را به صورت مثبت و مؤکد نیز ترجمه کنیم. در این حالت «إِلَّا» به معنای «فقط، تنها» می‌آید.

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «هذا» برای مفرد مذکر به کار می‌رود در حالی که «الناس» جمع است و باید «هؤلاء» برای آن به کار رود.

گزینه «۳»: «فَتَشَوْا» ماضی است و «قد» همراه ماضی، معنای «گاهی» نمی‌دهد، بلکه آن را تبدیل به ماضی نقلی می‌کند.

گزینه «۴»: فعل «يَفْتَشُ» به صورت مجهول به کار رفته و نادرست است، در این گزینه «بواسطة هذا» هم نادرست است.

(ترجمه)

۸۹- گزینه «۳»

(مفرد ضا سوری - نه‌اونر، سیر مفرد علی مرتضوی)

عبارت صورت سؤال می‌گوید پیامد صبر بر سختی‌ها، ایجاد گشایش در امور است، نزدیک‌ترین بیت به این مفهوم، بیت گزینه «۳» است.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

پدر و مادر باید در تربیت فرزندان خود بسیار بکوشند، همانطور که اسلام بر تربیت فرزندان تأکید می‌کند. چرا که تربیت درست آنان سلامت جامعه و پیشرفت آن را تضمین می‌نماید. بی‌تردید تربیت کاری دشوار و تلاشی است که به زمان نیاز دارد و این کار، از بهترین کارهایی است که پدر و مادر به آن می‌پردازند. تربیت، فرزند را برای انجام نقش خود به نفع خودش و جامعه و امتش آماده می‌کند و بی‌شک اقدام هر انسانی به (ایفای) نقش خود باعث پیشرفت او و جامعه‌اش از نظر اخلاق، ایمان و سازندگی می‌شود. و هر کس نقش خود را در خانواده و جامعه ایفا نکند، پس نتیجه، همان شکست و زیان است. قطعاً تربیت، امنیت فکری فرزند را محقق می‌سازد و او را از اشتباهات و گناهان دور می‌کند و او را در رویارویی با افکار منفی حمایت می‌کند. همینطور او را به اخلاق برتر همچون فداکاری و بردباری و بخشش و خیرخواهی برای دیگران آراسته می‌کند. تربیت منحصر و محدود به پدر و مادر نیست بلکه در کنار خانواده، مسؤولیتی برای مدرسه و مساجد و دوستان و رسانه‌ها همچون تلویزیون و روزنامه‌ها است.

۹۰- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

مطابق متن، تربیت صحیح باعث می‌شود که «فرزند به ایفای نقش خود به سود خودش و جامعه بپردازد!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: فرزند خودش را برای تربیت آماده کند!

(نادرست)

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: فرزندان فقط برای خودشان خیرخواهی داشته باشند!

(نادرست)

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: فرزندان هر کار دشواری را که به وقتی طولانی

نیاز دارد، قبول کنند! (نادرست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۲»

(ولی بربری - ابهر)

ترجمه عبارت: فرزند با دشواری‌هایی مواجه می‌شود و فقط تربیت درست،

قدرت او را برای مواجهه با آن‌ها می‌افزاید! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: برتری دادن دیگران بر خود، از اخلاق پسندیده‌ای

است که تربیت شایسته را منعکس می‌کند! (درست)

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: فرزندان همان جوانان آینده‌امّت هستند پس

برای ساخت جامعه‌ای موفق باید، به تربیتشان اهتمام بورزیم! (درست)

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: نقش خانواده در ایجاد رفتار کودکان، از زمانی که

کوچک هستند، بزرگ است! (درست)

(درک مطلب)

۹۲- گزینه «۱»

(ولی بربری - ابهر)

متن بر منحصر کردن پدر و مادر به تربیت فرزند تأکید ندارد، بلکه سایر

بخش‌ها از جمله مدارس، مساجد، دوستان و رسانه‌ها را در امر تربیت درست،

مسئول می‌داند.

(درک مطلب)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مِنَ النَّاجِحِينَ» خبر از نوع جار و مجرور است.
گزینه ۲: «صَابِرُونَ» نقش خبر را دارد و صفت ندارد. «الْحَمِيمُونَ» نقش صفت را برای مبتدا (أَحَبَّة) دارد.
گزینه ۴: «جَمِيلٌ» نقش خبر را دارد و صفت ندارد. «الْعَزِيزُ» نقش صفت را برای مضاف‌الیه (صَدِيق) دارد.

(انواع جملات)

۹۸- گزینه ۱

(مهمر کرمی نیا - رفسنجان)

«لِ» در اول جمله و بر سر یک فعل آمده است و در ترجمه، معنای «باید» می‌دهد، پس قطعاً از نوع امر است. در گزینه‌های «۲» و «۳»، «لِ» برای ایجاد ارتباط میان دو فعل آمده است (از نوع ناصبه و به معنی «تا، تا اینکه» است)، همچنین در گزینه «۴»، «لِ» بر سر یک اسم آمده و از حروف جر است.

(قواعد فعل)

۹۹- گزینه ۴

(ولی بریی - ابرو)

در گزینه «۴»، «لَا» برای نفی جنس و به معنای «هیچ... نیست» است، زیرا «تظاهر» یک اسم است (مصدر باب تفاعل می‌باشد) و علامت فتحه نیز گرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «لَا» معنای عطف دارد و شرایط لای نفی جنس را ندارد.
گزینه ۲: «لَا» نمی‌تواند نفی جنس باشد، چون اسم لای نفی جنس باید حتماً علامت فتحه بگیرد و بدون تنوین بیاید.
گزینه ۳: «لَا» برای نفی فعل مضارع است.

(انواع جملات)

۱۰۰- گزینه ۴

(مهمر رضا سوری - نهاوند)

«مَجْدًا» حال است برای مرجع حال «ذلک العالم».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مُبَشِّرِينَ» نمی‌تواند حال باشد، زیرا مرجع حال (نَبِیین) باید معرفه باشد. («نَبِیینَ مُبَشِّرِينَ» موصوف و صفت است).
گزینه ۲: «بَعِیدِینَ» خبر «کان» است و حال نیست.
گزینه ۳: «مَتَأَخَّرِینَ» خبر است و باید مرفوع بیاید (متأخرون)، دقت کنید کلّ جمله (و هم متأخرون) حال محسوب می‌شود.

(حال)

۹۳- گزینه ۲

(سیر مهمر علی مر تفتوی)

«مجهول، نائب فاعله...» نادرست است. «يُؤَكِّدُ» فعل مضارع معلوم است، «لِلإسلام» نیز فاعل آن است.

(تلیل صرخی و اعراب)

۹۴- گزینه ۴

(سیر مهمر علی مر تفتوی)

«بعلامة الكسرة» نادرست است. «الآخرین» جمع مذکر سالم است، بنابراین علامت مجرور بودنش، حرف «ياء» است، نه کسره!

(تلیل صرخی و اعراب)

۹۵- گزینه ۱

(مصطفی قریمی فرد)

تشریح موارد نادرست:

۱) «اجتماع» به صورت «اجتماع» (ت) درست است. (زیرا مصدر باب افتعال است).

۲) «يَتَجَلَّى» به صورت «يَتَجَلَّى» (ل) درست است. (زیرا فعل مضارع از باب تَفَعَّل است).

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۲

(سیر مهمر علی مر تفتوی)

در این گزینه، «لیتینی» و «یعبجینی» هر دو نون وقایه دارند.

نکات مهم درسی:

۱) نون وقایه بین «فعل و ضمیر (ی)» یا بین «حرف و ضمیر (ی)» می‌آید.
۲) دقت کنید وقتی حرف «ن» جزء ریشه فعل باشد، از نوع وقایه نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فقط «أخبرینی» نون وقایه دارد.

گزینه ۳: فقط «یعبجینی» نون وقایه دارد.

گزینه ۴: فقط «إتینی» نون وقایه دارد.

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه ۳

(همیر رضا قانرا مینی - اصفهان)

در این گزینه، «طَلَّاب» نقش خبر را دارد و «مُحِبُّوْنَ» صفت آن است. (ترجمه: همکلاسی‌هایی که به درس خواندن اهتمام می‌ورزند، دانشجویانی دوست‌داشتنی نزد استادانشان در دانشگاه هستند!)

نکات مهم درسی:

۱) خبر، کلمه یا کلماتی است که معنای مبتدا را کامل می‌کند.

۲) خبر به سه صورت در جمله اسمیه می‌آید:

«اسم»، «فعل»، «جار و مجرور»

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دارا بودن موانع طبیعی فقط مربوط به چین می‌باشد که به دلیل آن از موقعیت خاصی برخوردار است.

گزینه «۲»: دشت‌های حاصلخیز وسیع مربوط به روم می‌باشد.

گزینه «۴»: عقاید کنفوسیوس در چین رواج داشت.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۱»

(مهمرب ابوالسنی)

در جنگ‌های بین ایران و روم در زمان شاپور یکم ساسانی، گردیانوس امپراتور روم کشته شد و والریانوس امپراتور روم به اسارت درآمد.

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۹۶)

۱۰۳- گزینه «۲»

(تابان میقلی)

الف) کورش بزرگ بنیان‌گذار حکومت هخامنشی، شیوه جدیدی از فرمانروایی خردمندانه را که مبتنی بر احترام به دین و فرهنگ مردم سرزمین‌های فتح شده و مشارکت آنان در حکومت بود، ارائه کرد.

ب) داریوش بزرگ و اردشیر بابکان هر دو در سنگ‌نوشته‌های خود می‌گویند که پادشاهی را از اهوره مزدا دریافت کرده‌اند.

ج) نیروی دریایی ساسانی از ابتدای تأسیس سلسله ساسانیان به وجود آمد. اردشیر بابکان و جانشینان او از نیروی دریایی برای برقراری امنیت و تحکیم سلطه خود بر خلیج فارس و دریای عمان و سواحل جنوبی آن استفاده کردند.

د) از اقدام‌های بزرگ داریوش یکم تأسیس نیروی دریایی بود. به تدبیر این شاه، چندین پایگاه دریایی در خلیج فارس، دریای سرخ و دریای مدیترانه به وجود آمد.

تکته مهم درسی: حمورابی پادشاه بین‌النهرین نیز همچون داریوش و اردشیر بابکان مدعی بود پادشاهی او هدیه و خواست خداوند است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۰۴- گزینه «۴»

(علیرضا پدرازی)

- حکومت ساسانی، دین زرتشتی را دین رسمی ایران اعلام کرد، با این اقدام، دین و سیاست به هم گره خوردند.

- آزادی ادیان در قلمروی اشکانیان باعث شد تا آیین بودایی در آن دوره به ایران نفوذ پیدا کند.

(تاریخ (۱)، دین و اعتقادات، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۱۰۵- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی فر)

تشریح موارد نادرست:

ب) ابوبکر و عمر در زمان زمامداری خویش تا حدودی مراقب بودند که عدالت را میان افراد و گروه‌های مختلف مسلمانان رعایت کنند و از هر دو گروه مهاجر و انصار افرادی را به سمت‌های فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و نواحی مختلف قلمرو خلافت برمی‌گزیدند.

ه) خلیفه اول پیش از مرگ، عمر بن خطاب را طی وصیت‌نامه مکتوبی به جانشینی معرفی کرد. خلیفه دوم، شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند.

(تاریخ (۲)، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۳۴ تا ۴۶، ۴۹ و ۵۱)

۱۰۶- گزینه «۴»

(مهمرب معری یعقوبی)

بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

(تاریخ (۲)، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۶، ۱۱۸ و ۱۲۲)

۱۰۷- گزینه «۲»

(تابان میقلی)

تشریح موارد نادرست:

ب) در عصر رنسانس و قرون جدید (عصر مدرن)، نگرش علمی اروپاییان در نتیجه آشنایی آنان با پیشرفت‌های علمی مسلمانان و اشاعه اندیشه‌های اومانیستی تغییر کرد. به تدریج علوم طبیعی و روش‌های علمی مبتنی بر تجربه و مشاهده در کانون توجه طالبان علم و معرفت قرار گرفت و نظریات علمی جدیدی مطرح شد و اختراعات مهمی نیز صورت گرفت.

د) اختراع خیش آهنی، بهره‌گیری وسیع از اسب در امور زراعی و استفاده درست از کود حیوانی موجب بهبود کشاورزی و افزایش محصول شد. با این حال افزایش تولید محصول همچنان محدود بود؛ زیرا هر سال حدود یک سوم تا نیمی از زمین به منظور بازیابی قوت زمین زیر کشت نمی‌رفت. قحطی و گرسنگی پیوسته (نه گاهی اوقات) اتفاق می‌افتاد و وضعیت نامناسب جاده‌ها و حمل و نقل موجب تشدید آن می‌شد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر مدرن، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۷۷، ۱۷۹ و ۱۸۳)

۱۰۸- گزینه «۳»

(علیرضا پدرازی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یعقوب لیث صفاری در ابتدای فعالیت خود در سیستان با خوارج جنگید.

گزینه ۲: یعقوب بدون تأیید و اجازه خلیفه عباسی قدرت را به دست گرفت.

گزینه ۴: هم‌زمان با به قدرت رسیدن عمرو لیث، خصومت میان صفاریان و خلافت عباسی کم شد.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۱۰۹- گزینه ۴

(مریم فسروی دهنوی)

الف) از آنجا که زنان مسئولیت گردآوری دانه‌های گیاهان را بر عهده داشتند، به احتمال زیاد کشت دانه توسط آنان شروع شده است.

ب) به احتمال زیاد تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

ج) عده‌ای از مورخان احتمال می‌دهند که اقوام هند و اروپایی نخست در علفزارهای واقع در شمال شرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریاچه آرال می‌زیسته‌اند.

د) به احتمال بسیار زیاد برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان «بیژن و منیژه» اصل و ریشه اشکانی دارند.

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۳، ۵۱، ۸۰ و ۱۳۹)

۱۱۰- گزینه ۳

(مفهرم ابوالحسنی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) آقا محمد خان پس از لشکرکشی به خراسان، به منظور برقراری امنیت به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد و در آنجا به دست چند تن از همراهانش کشته شد.

د) اولین صدر اعظم ناصرالدین شاه، امیرکبیر بود؛ درحالی‌که برنامه‌های میرزا حسین خان سپهسالار در دادن امتیازات به انگلستان و روسیه به دلیل مخالفت‌های داخلی به نتیجه نرسید.

تکات مهم درسی:

در مورد «ب»، پس از قائم مقام فراهانی، حاجی میرزا آقاسی به عنوان وزارت رسید و در دوران صدارت او نفوذ و دخالت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

در مورد «ج»، اداره ایالت آذربایجان به مرکزیت شهر تبریز، همواره به عهده ولیعهد بود.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۳، ۳۵، ۳۶ و ۳۸)

۱۱۱- گزینه ۴

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

تشریح موارد نادرست:

الف) در سال ۱۳۰۴ ماده واحده‌ای به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد که در آن خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود. در این ماده واحده پیش‌بینی شده بود که پس از

خلع قاجاریه، مجلس موسسان برای تغییر چند ماده از قانون اساسی تشکیل خواهد شد و تکلیف قطعی سلطنت را تعیین خواهد کرد.

د) بی نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌توانند مانند هندوستان ایران را به خاک بریتانیا اضافه کنند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ تا ۹۶ و ۹۸)

۱۱۲- گزینه ۱

(مفهرموری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات «بیت المقدس» و با آزادی خرمشهر از اسارت دشمن بعثی رقم خورد و برگ زرینی در دفاع از ایران در تاریخ معاصر ثبت شد.

ج) شورای امنیت سازمان ملل متحد، چند روز بعد از شروع جنگ تحمیلی با صدور قطعنامه ای، بدون آنکه تجاوز نیروهای بعثی به خاک ایران را محکوم کند و از دولت متجاوز بخواهد که از مناطق اشغالی عقب‌نشینی نماید، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه جنگ و تلاش برای حل مسالمت آمیز اختلافات فراخواند.

(تاریخ (۳)، جنگ تحمیلی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۷)

۱۱۳- گزینه ۴

(هیبه ممبی)

تاریخ علمی است که به مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته می‌پردازد و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می‌کند.

تشریح عبارت‌ها:

الف) درباره تاریخچه گاه‌شماری در ایران است و ربطی به علم تاریخ ندارد.

ب) درباره شیوه تاریخ‌نگاری است.

ج) به بررسی نقش علم در تاریخ‌نگاری می‌پردازد و درباره علم تاریخ درست است.

د) جنبه فرهنگی زندگی اجتماعی انسان‌ها را در گذشته بررسی می‌کند که از اهداف علم تاریخ است.

(تاریخ (۱)، تاریخ، زمان و مکان، صفحه‌های ۲ و ۱۴)

(تاریخ (۲)، روش پژوهش در تاریخ، بررسی و سنجش اعتبار و شواهد و مدارک، صفحه‌های ۱۴ و ۱۸)

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۳)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

سؤال، صرفاً با بخش دوم گزینه‌ها که مربوط به علل پیدایش دشت‌هاست، قابل حل می‌باشد؛ پس علل پیدایش آن‌ها را مرور می‌کنیم:

علل پیدایش دشت‌ها:

(۱) برخی دشت‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها (در میان ناودیس‌ها)، ایجاد شده‌اند. (مانند دشت کاکان فارس)

(۲) برخی دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است. (مانند دشت نهاوند در همدان)

(۳) پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند. (مانند ماهی‌دشت در کرمانشاه و دشت ارژن در فارس)

(۴) برخی دشت‌ها در نتیجه گسل خوردگی و فرونشست بخشی از پوسته زمین شکل گرفته‌اند که فرسایش بادی و آبی، ناهمواری‌های جدیدی در سطح آن‌ها تشکیل داده است. (مانند دشت لوت)

نکات مهم درسی:

(۱) دو توده کوهستانی به نام‌های سه‌پند و سبلان، بر اثر فعالیت‌های آتش‌فشانی به وجود آمده‌اند؛ همچنین فعالیت‌های آتش‌فشانی در دوره کواترنر سبب شکل‌گیری قله دماوند شده است.

(۲) کوه هزار مسجد جزء کوه‌های شمال خراسان است که در شمال شرقی ایران قرار دارند.

(مغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵ و ۳۰)

۱۱۵- گزینه «۱»

(مریم فسروی رهنوی)

ابتدا رشد طبیعی جمعیت را محاسبه می‌کنیم:

$$100 \times \frac{\text{تعداد مرگ و میر} - \text{تعداد موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$= \frac{2,420,000 - 370,000}{50,000,000} \times 100 = 4.1$$

با توجه به فرمول رشد طبیعی و مطلق جمعیت می‌توان نوشت:

$$\text{رشد مطلق} = \text{رشد طبیعی} \pm \left(\frac{\text{میزان مهاجرت}}{\text{کل جمعیت}} \times 100 \right)$$

$$5 - 0.4 = 4.6$$

$$5 - 0.4 = -0.5 \Rightarrow \frac{\text{میزان مهاجرت}}{\text{کل جمعیت}} \times 100 = -0.5$$

$$\text{میزان مهاجرت} = -250,000$$

بنابراین گزینه‌ای درست خواهد بود که به‌طور خالص ۲۵۰,۰۰۰ نفر از کشور خارج شده باشد.

نکته: در گزینه «۱» به‌طور خالص ۲۵۰,۰۰۰ نفر به کشور وارد شده‌اند، یعنی میزان مهاجرت به داخل از میزان مهاجرت به خارج بیشتر بوده در حالی که آن درست است.

(مغرافیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۵)

۱۱۶- گزینه «۴»

(مهم‌ابوالحسنی)

- صنایع فلزات اساسی بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور را تشکیل می‌دهد.

- صنایع پتروشیمی بعد از نفت و گاز، بزرگترین بخش صنعتی کشور به شمار می‌رود.

- صنایع خودروسازی از جمله صنایعی است که در سند چشم‌انداز به آن توجه خاصی شده است.

(مغرافیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۱۱۷- گزینه «۱»

(علیرضا پیرا)

با توجه به مایل بودن محور زمین، پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه، مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را در بر می‌گیرند. بنابراین مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در این ناحیه تقریباً نصف منطقه استوایی است. در نتیجه با حرکت از استوا به سمت عرض‌های بالاتر، دمای هوا کاهش می‌یابد.

(مغرافیا (۲)، نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۱۱۸- گزینه «۲»

(هیبه ممب)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خطوط مرزی حد اعمال اراده سیاسی یک نظام مدیریت یا حکومت هستند.

گزینه «۳»: مرزهای غیرطبیعی یا مصنوعی (نه همه مرزها) با توافق دو کشور همجوار بر روی زمین تعیین و علامت‌گذاری می‌شود.

گزینه «۴»: مرزها از این نظر اهمیت دارند که قلمرو رسمی اعمال مدیریت سیاسی هر کشورند.

(مغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۹ و ۱۳۲)

۱۱۹- گزینه «۳»

(فرزانه ناظمی)

برای پاسخ به این سؤال، اول از همه باید مشخص کنید هر کدام از موارد «الف» تا «ج» به کدام یک از روابط انسان و محیط اشاره دارد و سپس آن‌ها را با توضیح عبارات گزینه‌ها انطباق دهید.

مورد «الف» به رابطه «نواحی به فعالیت انسان شکل می‌دهد» اشاره دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۴»؛ در این مکان انسان نمی‌تواند یک‌سری محصولات خاص را در زمین بکارد و مجبور است به فعالیت‌های دیگری مشغول شود؛ پس این ناحیه به فعالیت انسان شکل می‌دهد).

مورد «ب» به رابطه «انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند» اشاره دارد (رد گزینه «۲»؛ در واقع به مرور زمان، با فعالیت‌های انسان ناحیه رور در آلمان به یک ناحیه صنعتی تبدیل شده است).

مورد «ج» به رابطه «نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند» اشاره دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه عبارت اول، مربوط به «انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند» می‌باشد، عبارت دوم، مربوط به «نواحی به فعالیت انسان شکل می‌دهد» است و فقط عبارت سوم که مربوط به «نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند» می‌باشد، با صورت سوال مطابقت دارد.

گزینه «۲»: عبارت اول در این گزینه با «الف» مطابقت دارد. عبارت دوم مربوط به «نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند» می‌باشد، که با مورد «ب» مطابقت ندارد. در نگاه اول شاید به نظر برسد که ناحیه رور آلمان، تحت تأثیر تصمیم‌گیری حکومت، به یک ناحیه صنعتی تبدیل شده است؛ عبارت سوم نیز با مورد «ج» هماهنگ است.

گزینه «۴»: عبارت دوم مربوط به «نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند» می‌باشد. عبارت سوم نیز مربوط به «نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند» است و با مورد «ج» مطابقت ندارد.

(جغرافیا (۲)، تألیف پیست، صفحه‌های ۹، ۱۱ تا ۱۳)

۱۲۰- گزینه «۳»

(معمربهری یعقوبی)

اشکال فرسایش در بیابان‌ها، ناشی از دو فرایند کاوشی یا تراکمی است. اشکال کاوشی: این نوع فرسایش بیشتر حاصل کنده شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر است.

اشکال کاوشی شامل دشت ریگی یا رگ، ستون‌های سنگی یا هودو، چاله‌های بادی و کلوت یا یاردانگ می‌شود.

اشکال تراکمی شامل تپه‌های ماسه‌ای (تلماسه) و برخان‌ها می‌شود.

(جغرافیا (۲)، تاهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۲۱- گزینه «۳»

(معمربهری ابوالحسنی)

- کشورهای نیمه پیرامون: چین، کره جنوبی، سنگاپور

- کشورهای پیرامون: افغانستان، بنگلادش، پرو، مراکش

- کشورهای مرکز: آمریکا، روسیه، ژاپن، کانادا، استرالیا

(جغرافیا (۲)، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۷)

۱۲۲- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

الف) سکونتگاه روستایی

ب) سکونتگاه عشایری

ج) سکونتگاه روستایی

د) سکونتگاه عشایری

(جغرافیای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۱)

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۶)

۱۲۳- گزینه «۲»

(فرزانه ناظمی)

الف) این جمله مربوط به «توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق و استان‌های کشور» از ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمین است که به بررسی قابلیت مناطق مختلف برای انواع فعالیت‌ها مثل کشاورزی، صنعتی و خدماتی اشاره دارد. این موضوع در حیطه کاربری زمین است چون هدف اصلی آن چگونگی استفاده از زمین با توجه به ظرفیت‌های طبیعی و انسانی هر منطقه است.

ب) این جمله مربوط به «توجه به عدالت در توسعه»، از ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمین است و یعنی مناطق مختلف کشور به طور عادلانه از امکانات و خدمات بهره‌مند شوند. این مسئله در شهرها عمدتاً با توزیع متعادل تجهیزات و خدمات شهری (مثل مدرسه، درمانگاه، آب، برق، حمل‌ونقل و ...) معنا پیدا می‌کند. پس بیشترین انطباق را با تجهیزات و خدمات عمومی دارد.

ج) وقتی از بهره‌برداری منطقی و پایدار از منابع صحبت می‌کنیم، یعنی منابع را طوری استفاده کنیم که هم‌زمان به نیاز امروز پاسخ بدیم و به آیندگان هم آسیب نزنیم. این دقیقاً مفهوم «محیط زیست شهری» از ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمین است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اشتغال شهری برای «الف» و محیط‌زیست برای «ب» انطباق دقیق ندارد.

گزینه «۳»: برای «ب» اشتغال شهری آمده است که همراه‌کننده می‌باشد و تجهیزات و خدمات عمومی برای مورد «ج» دقیق و قابل استناد نمی‌باشد.

گزینه «۴»: مورد «ج» و «الف» اشتباه مشخص شده است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستاها، صفحه‌های ۲۱، ۲۴، ۲۸ و ۳۶)

۱۲۴- گزینه «۴»

(فرزانه ناظمی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مناسب برای مسافت‌های نسبتاً طولانی

گزینه «۲»: هزینه تجهیزات بنادر بسیار زیاد

گزینه «۳»: نیاز به سرمایه زیاد برای احداث لوله‌ها

(جغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه‌های ۳۸، ۵۲، ۵۵ و ۵۷)

۱۲۵- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

به دلیل ساعت محلی یا واقعی متفاوت، اذان صبح در شهر «الف» زودتر از شهر «ب» است؛ چون شهر «الف» در شرق شهر «ب» قرار گرفته است.

(جغرافیا (۳)، فنون و معارف‌های جغرافیایی (۲)، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۲»

(مفهر رضایی بقا)

تعریف «فعل» به «کلمه‌ای که انجام کاری را می‌رساند» نه جامع است و نه مانع؛ زیرا هر فعلی، لزوماً انجام کاری را نمی‌رساند و ممکن است روی دادن حالتی را برساند. از سوی دیگر مصدرها هم می‌توانند انجام کار یا روی دادن حالتی را برسانند؛ پس نسبت میان مفهوم و تعریف، عموم و خصوص من‌وجه است. تعریف «تصدیق» به «نوعی از آگاهی‌های انسان»، جامع است، اما مانع نیست؛ زیرا هر تصدیق، نوعی از آگاهی‌های انسان است، اما هر نوعی از آگاهی‌های انسان، لزوماً تصدیق نیست و می‌تواند تصور باشد. پس میان مفهوم و تعریف، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است و تعریف اعم از مفهوم مجهول است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۳۵)

۱۲۷- گزینه «۳»

(هواد پاکدل)

گزینه «۳» استقرای تمثیلی است. می‌دانیم که استقرای تمثیلی استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است. زیرا تنها به صرف مشابَهت ظاهری میان دو امر جزئی نمی‌توان احکام یکی را به دیگری تسری داد. درست مانند گزینه «۳» که چون می‌بیند دانش‌آموزان کلاس دوازدهم در مدرسه موفق هستند و دانش‌آموزان کلاس دهم هم در همان مدرسه هستند (وجه شباهت بین دو امر جزئی)، حکم به موفق بودن دانش‌آموزان دهم هم می‌کند.

تکته: هرچقدر شباهت میان دو چیز بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر خواهد شد، اما نتیجه آن باز هم قطعی نخواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت «چون دانش‌آموزان پایه یازدهم دیپلم نگرفته‌اند، پس دانش‌آموزان پایه دهم دیپلم ندارند.» یک استدلال قیاسی است که نتیجه قطعی دارد.

گزینه «۲»: عبارت «بی‌نظم‌ترین دانش‌آموز این مدرسه کلاس یازدهمی است، پس این دانش‌آموز دوازدهم بی‌نظم‌ترین دانش‌آموز مدرسه نیست.» یک استدلال قیاسی است که نتیجه قطعی دارد.

گزینه «۴»: در عبارت «اکثر دانش‌آموزان این دبیرستان روستایی هستند، پس پویا هم روستایی است.» در اصل نتیجه‌ای که گرفته شده است این است که «هر دانش‌آموزی که در این دبیرستان بینیم روستایی است و بنابراین پویا هم به‌عنوان یکی از دانش‌آموزان این دبیرستان روستایی است.» بنابراین از بررسی چند مورد جزئی به حکم کلی رسیده که مطابق استقرای تعمیمی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳، ۳۵ و ۴۶)

۱۲۸- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

در مربع تقابل اگر رابطه بین دو قضیه به گونه‌ای باشد که سور تغییر کند و نسبت ثابت باشد، آنگاه رابطه تداخل ایجاد می‌شود و اگر در قضیه‌ای همه مصادیق موضوع مدنظر گوینده باشد، یعنی اینکه قضیه کلی است و اگر قضیه کلی صادق باشد متداخل آن که قضیه‌ای جزئی است نیز صادق می‌باشد.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه ۶۵)

۱۲۹- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

قانون نتیجه قیاس این است که ۱- حد وسط در نتیجه حذف شود ۲- موضوع از مقدمه اول و محمول از مقدمه دوم گرفته شود و ۳- اگر یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه حتماً سالبه باشد که مورد سوم در گزینه «۳» رعایت نشده است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۴)

۱۳۰- گزینه «۴»

(عرفان دهرشیا)

فقط در قضیه منفصله مانع‌الرفع است که امکان صدق دو طرف قضیه وجود دارد. در این نوع قضیه، کذب همزمان دو طرف (ارتفاع) محال است، نه اجتماع دو طرف.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفاوت قضیه شرطی و حملی در این است که در قضیه شرطی حکم قضیه مشروط است و مطلق نیست.

گزینه «۲»: منظور از انفصال دو طرف قضیه در قضایای شرطی منفصل همین عناد و گسستگی میان دو طرف قضیه است.

گزینه «۳»: قضیه «هیچ ایده‌ای کامل نیست» قضیه‌ای «حملی» است که «ایده»، «موضوع» آن است و قضیه «صدای سوت که آمد می‌توانید بروید» قضیه‌ای «شرطی» است که در آن «صدای سوت که آمد»، «مقدم» است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۸۵ تا ۸۷)

۱۳۱- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

در این گزاره از مغالطه تل‌گذاری استفاده شده است؛ زیرا بدون ذکر دلیل منطقی هر کسی که هم‌نظر ما باشد را دارای درک عمیق (ویژگی مثبت) می‌دانیم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱» ما ویژگی مثبت نداریم؛ اندکی فهم داشتن آیا ویژگی مثبت است؟! دیگران از ترس این که در دید بقیه همان اندک فهم را هم نداشته باشند، حرف طرف مقابل را قبول می‌کنند. پس این گزینه حاوی مغالطه مسموم کردن چاه است.

بنابراین شناخت با گزاره‌های شخصی (گزاره‌هایی که موضوعشان یک مفهوم جزئی است) در مقابل قضیه محصوره (که موضوعشان مفاهیم کلی است و با سور همراه هستند) شکل می‌گیرد.

گزینه «۴»: پیروان مکتب پراگماتیسم یا همان اصالت عمل علاوه بر اینکه معتقدند از مسیر تجربه هم نمی‌توان پلی به شناخت واقعیت اشیا و پدیده‌ها زد، باور دارند بهتر است معرفت را بر محور باورها و مفاهیمی بسازیم که برای زندگی انسان‌ها تأثیرگذار و مفید هستند؛ بنابراین معیار درستی یا نادرستی گزاره‌ها را مفید یا غیرمفید بودن آن گزاره می‌دانند. اگر گزاره‌ای مفید باشد، آنگاه درست خواهد بود.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تریفه معرفت، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)

(مفهم رضایی‌ها)

۱۳۵- گزینه «۴»

پراگماتیست‌ها معتقدند که از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت را شناخت. آن‌ها می‌گویند هدف ما کشف واقعیت نیست، بلکه ما نیازمند باورهای مفیدی هستیم که در عمل به کار ما بیایند و سودمندی خود را نشان دهند. همین سودمندی و فایده، به معنی درست بودن است. بنابراین آن‌ها به نزاع بین طرفداران عقل و تجربه نپرداختند، بلکه آن نزاع را به سبب بی‌فایده بودن، کنار گذاشتند و خود فایده و کارآمدی را اصل و اساس قرار دادند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است که آن‌ها معتقدند با عقل و تجربه نمی‌توان واقعیت را شناخت، ولی امکان دست‌یابی به شناخت مشترک را انکار نمی‌کنند. چنین شناخت مشترکی حتی ممکن است اتفاقی حاصل شود و به‌هرحال واقع‌نما نیست.

گزینه «۲»: برخی از پراگماتیست‌ها، مانند ویلیام جیمز، ممکن است چنین باشند ولی این ویژگی بین همه آن‌ها عمومیت ندارد.

گزینه «۳»: پراگماتیست‌ها تنها ابزار شناخت را حس و تجربه می‌دانند، هر چند معتقدند از طریق تجربه هم نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تریفه معرفت، صفحه ۶۷)

(هسین آفونری راهنمایی)

۱۳۶- گزینه «۳»

تعیین معیار تشخیص فعل اخلاقی از فعل طبیعی در حوزه فلسفه اخلاق می‌باشد و یکی از مسائل مورد توجه فلاسفه تفاوت این دو دسته کار است. دقت کنید که دانش اخلاق به باید‌ها و نبایدهای اخلاقی می‌پردازد؛ فلسفه محض هم همان مابعدالطبیعه است که شامل هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی است و در هیچ کدام از این دو بخش، موضوع معیار تفاوت فعل اخلاقی و طبیعی مطرح نمی‌شود.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵، ۱۸ و ۱۹)

در گزینه‌های «۲ و ۴» هم صرفاً ویژگی مثبت به کسی نسبت داده شده است. هر جا ویژگی مثبت داشتیم لزوماً مغالطه نداریم! باید این ویژگی مثبت با این هدف به کسی داده شود که آن فرد بدون دلیل منطقی با نظریه‌ای موافقت کند تا مغالطه تله‌گذاری صورت گیرد.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۳۲- گزینه «۳»

(مفهم کرمی‌نیا - رفسنویان)

از دیدگاه سوفیست‌ها، علم و شناخت محصول و ساخته ذهن انسان‌هاست. به اعتقاد آن‌ها، انسان هرگز به حقیقت مطابق با واقع (واقعی) دست نمی‌یابد و هر آنچه را که ما «علم» می‌نامیم، هیچ‌گونه تطابقی با واقعیت ندارد.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۳۴، ۳۷ و ۶۰)

۱۳۳- گزینه «۳»

(علی معزی)

قدرت و توانایی عقل به انسان امکان می‌دهد تا یافته‌هایی سودمند درباره کل هستی، که امکان درک تجربی آن هیچ‌گاه وجود ندارد، به دست بیاورد. در مورد گزینه «۲»، دقت کنید که معلومات قبلی و حالات عاطفی انسان نزد او بدون هیچ واسطه‌ای حاضر هستند و آن‌ها را بی‌واسطه درک می‌کند، اما تحلیل این معلومات و رسیدن به پدیده‌ای مثل «حافظه» نیاز به کمک قوه عقل دارد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شافیت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

۱۳۴- گزینه «۲»

(بوار باکدر)

مکتب تجربی پوزیتیویسم معتقد است گزاره‌ای مانند «فلز در اثر حرارت منبسط می‌شود» چون تجربه‌پذیر است، بامعناست و می‌توان پس از تجربه‌ها و آزمایش‌های محسوس مختلف، درستی یا نادرستی آن را بررسی کرد. بنابراین چنین گزاره‌هایی ابتدا تجربی و بامعنا و سپس درست یا نادرست هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دکارت و عقل‌گرایان اعتقاد داشتند در عین پذیرش اعتبار تجربه می‌توان به ارزش بالاتر عقل در اثبات مسائلی که از دسترس تجربه به دور است توجه کرد و گزاره‌ای مانند «خدا وجود دارد» محصول انحصاری عقل است و تجربه در اثبات چنین گزاره‌هایی ناتوان است.

گزینه «۳»: شاخه نسبی‌گرایان در معرفت‌شناسی کاملاً تجربی در اروپای جدید معتقدند: معرفت نسبت به هر کس و برای افراد مختلف متفاوت است؛

۱۳۷- گزینه «۲»

(فیروز نژاد زهف - تبریز)

به اعتقاد افلاطون فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت آدمی باشد، فضیلت محسوب می‌شود. (تأیید گزینه «۲»)

از طرفی افلاطون فضیلت را مساوی با سعادت نمی‌داند و یا اینکه رابطه علی میان این دو را برعکس تصور نمی‌کند. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

ضمناً «اعتدال قوا» در نظریهٔ ارسطو به‌طور دقیق مطرح می‌شود و ارسطو هم اعتدال قوا را شرط سعادت می‌داند، نه مساوی با آن. (رد گزینه «۴»)

(فلسفهٔ یازدهم، انسان، موبهر افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۳۸- گزینه «۴»

(عرفان دهرشنیا)

اینکه رابطه‌ای تاکنون اتفاق نیفتاده است، دلیل بر عدم امکان اتفاق آن در آینده نیست. رابطهٔ بین «انسان» و «ده متر قد داشتن» نیز به همین ترتیب است. یعنی اگر علت تامه آماده باشد، شاید انسان ده‌متری زاده شود و اگر علت تامه آماده نشود، امکان آن نیست. به‌هرحال از نظر عقلی نمی‌توان حکم کرد که این رابطه امکان وقوعش نیست. پس «امکانی» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنها ماهیت و ذات است که می‌توان برایش حالت امکانی فرض نمود. زیرا ماهیت یا ذات، با وجود مغایرت دارد و یک ماهیت، می‌تواند موجود باشد یا موجود نباشد. اما وجود، نمی‌تواند حالت امکانی داشته باشد و وجود، ضرورتاً موجود است و امکان ندارد موجود نباشد.

گزینه «۲»: ماهیت ذاتاً ممکن حتی اگر موجود هم شود، باز هم از لحاظ ذات، ممکن‌الوجود است.

گزینه «۳»: به موضوعی ممتنع‌الوجود می‌گویند که محمول وجود هرگز نمی‌تواند بر آن عارض شود.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۳۹- گزینه «۳»

(علی معزی)

از نظر دکارت، قبول رابطهٔ علیّت، مقدمه و پایهٔ هر تجربه و آموزشی است؛ فلاسفهٔ مسلمان نیز اعتقاد دارند که علیّت، خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است و دانشمندان علوم طبیعی به دلیل پذیرفتن اصل علیّت، می‌توانند دست به تجربه بزنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فلاسفهٔ مسلمان معتقدند که پس از شکل‌گیری ذهن کودک و درک اصل امتناع اجتماع نقیضین است که انسان به ادراک علیّت می‌رسد.

گزینه «۲»: در نظر آنان، کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد، اما خود اصل علیّت از این طریق به دست نمی‌آید.

گزینه «۴»: فلاسفهٔ مسلمان، برخلاف تجربه‌گرایان، نقشی برای مشاهدهٔ توالی پدیده‌ها در درک علیّت قائل نیستند و علیّت را یک اصل عقلی و غیرتجربی می‌دانند.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۴۰- گزینه «۱»

(مهمد کرمی‌نیا - رفسنجان)

آن کاربردی از اصطلاح «اتفاق» از نظر فلسفی کاملاً درست است که هیچ‌یک از اصول و لوازم اصل علیّت را رد نکند. در گزینه «۱» گوینده از وقوع حادثه‌ای صحبت می‌کند که آن را پیش‌بینی نکرده بود. اما علیّت و لوازم آن را انکار نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نفی سنخیت میان علت و معلول (نظم موجود در طبیعت)

گزینه «۳»: نفی سنخیت میان علت و معلول

گزینه «۴»: نفی ضرورت میان علت و معلول

(فلسفهٔ دوازدهم، کدام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۱۴۱- گزینه «۴»

(عرفان دهرشنیا)

با توجه به توضیحات ابن‌سینا، ممکنات به‌واسطهٔ حقیقت وجودی‌شان مشتاق کمالات و خیرات هستند و آنچه باعث بقای آنها می‌شود عشق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از آنجا که ابن‌سینا در برهان خود ثابت می‌کند موجودات وجودشان ضروری شده و موجود شده‌اند و این ضرورت از ناحیهٔ ذاتشان نیست بلکه از ناحیهٔ واجب‌الوجود بالذات است، لذا این برهان بیشتر به اصل وجوب یا همان اصل ضرورت توجه دارد و به همین دلیل به آن برهان «وجوب و امکان» می‌گویند.

گزینه «۲»: بیت مورد نظر به برخورداری تمام ذرات از نور وجود اشاره دارد. در نظریهٔ امکان فقری هم به «نور وجود» موجودات و اینکه پرتو ذات الهی باعث وجود و بقای آنهاست اشاره می‌شود.

گزینه «۳»: هر دو استدلال ابن‌سینا و ملاصدرا به‌جای توجه به زنجیرهٔ علل و استناد به محال بودن تسلسل علل نامتناهی سعی می‌کنند با رجوع به باطن پدیده‌ها نیازمندی آنها به یک خالق را اثبات کنند. ابن‌سینا با توجه به حالت امکانی در ذات و ماهیت موجودات چنین می‌کند و ملاصدرا با توجه به فقر درجهٔ وجود آنها در برابر خداوند که بالاترین درجهٔ شدت وجود و غنی‌بالذات است.

(فلسفهٔ دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۸)

۱۴۲- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

مدنی بالطبع بودن به معنای گرایش و میل طبیعی و ذاتی انسان به زندگی اجتماعی و همزیستی با دیگران است. اما تحقق جوامع بشری نیازمند اراده اختیاری افراد است. مانند اینکه انسان میل به آب دارد، ولی نوشیدن آب برای برطرف کردن تشنگی، یک امر ارادی است.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۶)

۱۴۳- گزینه «۴»

(فیروز نژاد زنف - تبریز)

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جهان از خود حکیم متآله خالی نیست، نه از تدبیر او.
گزینه «۲»: مقام کسانی که فقط تصفیه نفس نموده‌اند از کسانی که در استدلال به کمال رسیده‌اند بالاتر است.
گزینه «۳»: اولین گروه کسانی هستند که شوق معرفت دارند و جویای آن هستند.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۵)

۱۴۴- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

ملاصدرا در بخش سوم کتاب «اسفار» با توجه به سفر سوم عرفا (سفر از حق به سوی خلق همراه با حق) ضمن هم‌سویی با مصراع «به صحرا بنگرم صحرا ته وینم» به مباحث مربوط به افعال، حکمت و ربوبیت پروردگار می‌پردازد.

نکته: عارف در سفر سوم در هر چیزی خداوند را مشاهده می‌کند و این مطلب با مضمون مصراع باباطاهر قرابت معنایی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سالک و عارف در سفر چهارم (سفر در خلق با حق) به هدایت مردم اشتغال دارد.

گزینه «۲»: مباحث مربوط به صفات الهی متناسب با سفر دوم (سفر با حق در حق) است.

گزینه «۴»: شیوه نگارش ملاصدرا در کتاب «اسفار» حاصل الهام گرفتن وی از سفرهای عارفانه است نه ابتکار خود وی.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۴۵- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

به تصریح کتاب درسی: «به برکت همین فعالیت‌ها (ملاقات با اساتید دانشگاه و خاورشناسان)، آثار استاد به زبان‌های اروپایی برگردانده شد و جهان غرب با تفکر شیعی آشنایی بیشتری پیدا کرد.» بنابراین گزینه «۴» جواب درست این تست خواهد بود.

نکته: این گزینه که به عنوان کلید صحیح، توسط سازمان سنجش اعلام شده است، خالی از اشکال نیست: اولاً بنابر متن کتاب درسی، نتیجه فعالیت‌های علامه طباطبایی و ملاقات ایشان با خاورشناسان و فیلسوفانی که به ایران آمده بودند، موجب شد که آثار ایشان به زبان‌های دیگری ترجمه بشود و به خاطر ترجمه کتاب‌ها بود که جهان غرب با تفکر شیعی آشنایی بیشتری پیدا کرد، نه این‌که به واسطه خود دیدارهای علامه چنین شود. ثانیاً بنابر متن کتاب درسی، ترجمه کتاب‌های ایشان موجب آشنایی بیشتر جهان غرب با تفکر شیعی شد، اما این قید «بیشتر» در گزینه ذکر نشده که موجب غلط شدن گزینه می‌شود، چون تا پیش از آن نیز اروپاییان با تشیع آشنا بودند و این‌گونه نبود که آشنایی آن‌ها ابتدائاً به واسطه ترجمه آثار علامه طباطبایی صورت پذیرد. البته این گزینه به هر حال درست‌تر از سایر گزینه‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فقط یکی از کتب علامه طباطبایی، یعنی کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» چنین ویژگی‌ای دارد؛ اما در گزینه گفته شده «کتاب‌هایشان» که غلط است.

گزینه «۲»: این‌گونه نبود که کلاس‌های ایشان از ابتدای حضورشان در قم شلوغ و پررونق باشد.

گزینه «۳»: روش تفسیری قرآن به قرآن را علامه طباطبایی از آیت‌الله قاضی آموخت، نه امام خمینی.

(فلسفه دوازدهم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۴»

(سارا شریفی)

الف) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

ب) نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است.

ج) در تعاونی‌ها، توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

د) اساسنامه شرکت باید بیان کند که: شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند و چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؛ سهام‌داران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می‌شود و

(اقتصاد، انقلاب نوع کسب‌وکار، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

۱۴۷- گزینه ۲»

(آفرین سامری)

- انتقال منابع (مانند کارگران) از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر موجب می‌شود که کالای دیگر (در اینجا ماشین‌آلات) به میزان بیشتر تولید شود اما به صورت کلی تعداد کارگران تغییری نکرده است، در نتیجه این شرایط موجب «جابه‌جایی روی منحنی مرز امکانات» می‌شود.

- بیکاری کارگران خط تولید باعث می‌شود نقطه تولید در زیر مرز امکانات قرار گیرد اما منحنی مرز امکانات تولید «بدون تغییر» باقی می‌ماند زیرا در شرایط بیکاری شرکت از همه منابع خود استفاده نکرده است.

- استخدام کارگران جدید باعث افزایش منابع می‌شود و افزایش منابع، تولید بیشتر را به همراه دارد، در نتیجه این شرایط باعث «انتقال منحنی مرز امکانات تولید» می‌گردد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)

۱۴۸- گزینه ۲»

(کنکور اردیبهشت ماه ۱۴۰۴)

محدودیت منابع، مفهوم «هزینه فرصت» را به همراه دارد.

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است.

پس از اولویت‌بندی گزینه‌ها، وقتی اولین اولویت را انتخاب کردیم، بهترین اولویت بعدی، هزینه فرصت انتخاب ما خواهد بود.

ابتدا باید میزان بازدهی (سود) ناشی از هر سرمایه‌گذاری را به دست آوریم:

(نکته: ۲ میلیارد تومان برابر با ۲۰۰۰ میلیون تومان است.)

= سود سالیانه سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار

سود معاملاتی سهام + سود سهام

$$= (2,000 \times \frac{15}{100}) + (2,000 \times \frac{10}{100}) = 300 + 200 = 500 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{میلیون تومان} = 2,000 \times \frac{20}{100} = 400 = \text{سود سالیانه بانک}$$

سود سالیانه راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی

$$= 225 \text{ میلیون تومان} = 225,000,000 = 250 \times 900,000$$

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که سرمایه‌گذاری در بانک (با سود سالیانه ۴۰۰

میلیون تومان) است ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۹- گزینه ۱»

(کنکور اردیبهشت ماه ۱۴۰۴)

نکته: هر کشوری که بتواند کالایی را با قیمت تمام‌شده کمتری در مقایسه با سایر کشورها تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق خواهد داشت.

کشور A در مقایسه با کشور B خرما و گندم را ارزان‌تر و با قیمت تمام‌شده کمتری تولید می‌کند در نتیجه در تولید هر دو کالا مزیت مطلق دارد و باید هر دو محصول را در کشور خود تولید کند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۰- گزینه ۳»

(مهری ضیائی)

اقتصاددانان به ما می‌گویند که شاخص‌های مربوط به رشد کمی اقتصاد و افزایش تولید ناخالص، به تنهایی نمی‌تواند نشان‌دهنده میزان پیشرفت یک کشور باشد. پیشرفت کشور فقط محدود به رشد کمی آن، یعنی افزایش تولید ناخالص داخلی نیست؛ بلکه ابعاد دیگری نیز دارد. فرض کنید کشوری از لحاظ میزان درآمد و تولید ناخالص داخلی، وضعیت مطلوبی دارد. این به معنای آن است که کشور در زمینه رشد ثروت، پیشرفت خوبی داشته است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۴)

۱۵۱- گزینه «۱»

(امسان عالی نژاد)

$$\text{واحد} = ۸۰۰ = \frac{۱۶۰۰}{۲} = \frac{\text{تعداد کل محصول تولید شده}}{۲} = \text{تعداد محصول فروخته شده}$$

قیمت هر واحد محصول $\times$ کل محصول فروخته شده = درآمد

$$\text{تومان} = ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۸۰۰ \times ۴۰,۰۰۰$$

هزینه تولید هر محصول $\times$ کل محصول تولید شده = هزینه‌های تولید

$$\text{تومان} = ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۶۰۰ \times ۲۰,۰۰۰$$

هزینه‌های تولید - درآمد = سود یا زیان

$$۰ = ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰$$

((اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹))

۱۵۲- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) گاهی دولت‌ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کنند.

ب) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کرد.

ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

د) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه‌اش، مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد. همچنین آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد. همین امور موجب می‌شود که دولت‌ها در طول تاریخ و در شرایط گوناگون برخوردهای گوناگون و گاه متعارضی با مسئله تجارت بین‌الملل داشته باشند.

((اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵))

۱۵۳- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

$$\text{تومان} = ۱۶۰۰ = ۱۶,۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰}$$

مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط کارگاه‌های پارچه بافی =

- مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل

$$\text{تومان} = ۳۰۰ = ۸۰۰ - ۵۰۰ = \left(۸۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰}\right) - \left(۵۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰}\right)$$

((اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۳))

۱۵۴- گزینه «۳»

(مهری کاردران)

در انحصار در فروش، یک یا تعداد کمی فروشنده در بازار وجود دارد. در این بازار فروشنده قیمت‌گذار و خریداران قیمت‌پذیر هستند.

برخی دیگر از انواع بازارها را هم می‌توان در قالب حراجی‌ها دید که به دو صورت «مزایده» و «مناقصه» مشاهده می‌شود. فروشندگان آثار هنری، نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها مزایده و خریداران عمده کالا و خدمات (مثل خریدهای دولتی) مناقصه برگزار می‌کنند.

((اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲))

۱۵۵- گزینه «۲»

(مهری کاردران)

عیسوی نویسنده کتاب تاریخ اقتصادی ایران:

۱- ضعف نیروهای نظامی ۲- ناکارآمدی تشکیلات اداری ۳- فرسودگی نظام مالی ۴- افول نهادهای تربیتی و آموزشی را از مشخصات دوره قاجار می‌داند با این حال در برخی سال‌ها و به دنبال رشد تجارت خارجی علائمی از پیشرفت و سازندگی ظاهر شد.

دوره پایانی حکومت صفویه با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.

((اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۸))

۱۵۶- گزینه «۳»

(امسان عالی نژاد)

الف) هنگامی که کشور با رکود اقتصادی مواجه باشد، بیکاری دوره‌ای رواج بیشتری دارد.

ب) جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

$$\text{میلیون نفر} = ۳۰ = ۱۲ + ۱۸$$

$$۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد} = ۴۰ = \frac{۱۲}{۳۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

ج) جمعیت زیر ۱۵ سال - کل جمعیت = جمعیت بالای ۱۵ سال

$$\text{میلیون نفر} = ۶۰ = ۸۰ - ۲۰$$

(مهری ضیائی)

۱۵۹- گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت: «مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).» به مرحله سوم از خرید هوشمندانه اشاره دارد.

گزینه «۲»: برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید.

گزینه «۴»: ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۶)

(آفرین ساجری)

۱۶۰- گزینه «۳»

الف) فرد ۱۵۰۰ برگه خریداری کرده و روی هر برگه ۵۰ هزار تومان سود کرده است، کل سود فرد برابر است با:

میزان سود هر برگه $\times$ تعداد برگه = کل سود

میلیون تومان ۷۵ = تومان $75,000,000 = 1500 \times 50,000$ = کل سود

ب) برای به‌دست آوردن قیمت بازاری، ابتدا باید قیمت اولیه هر برگه را داشته باشیم.

میزان سرمایه‌فرد = $\frac{\text{قیمت اولیه هر برگه}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}}$

تومان $17,000 = \frac{285,000,000}{1500}$ = قیمت اولیه هر برگه سهم

قیمت ثانویه یا بازاری از مجموع قیمت اولیه سهام به علاوه سود هر برگه سهم به‌دست می‌آید. در نتیجه:

سود هر برگه سهم + قیمت اولیه = قیمت بازاری (ثانویه)

تومان $67,000 = 17,000 + 50,000$ = قیمت ثانویه هر برگه سهم

هزار تومان ۶۷ =

ج) فرد به میزان سهامش در مالکیت شرکت سهیم است:

$100 \times \frac{\text{تعداد سهام فرد}}{\text{کل سهام شرکت}}$ = درصد مالکیت فرد

درصد $30 = \frac{1500}{5000} \times 100$ = درصد مالکیت فرد

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۵۶)

جمعیت فعال - جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت غیرفعال

میلیون نفر $60 - 30 = 30$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(آفرین ساجری)

۱۵۷- گزینه «۴»

اگر در جامعه‌ای میزان تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل از آن افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است. رشد به معنای افزایش تولید است، بنابراین مفهومی کمی است. گاهی افزایش شاخص رشد یک کشور را با افزایش درآمد آن معادل در نظر می‌گیرند.

پیشرفت کشور فقط محدود به رشد کمی آن، یعنی افزایش تولید ناخالص داخلی نیست، بلکه ابعاد دیگری نیز دارد.

«افزایش سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها» منجر به تولید بیشتر و رشد اقتصادی می‌شود.

«کاهش فاصله دهک‌ها» به معنای عادلانه‌تر شدن وضعیت توزیع درآمد در جامعه است که از مصادیق پیشرفت اقتصادی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیشرفت اقتصادی - رشد اقتصادی

گزینه «۲»: پیشرفت اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

گزینه «۳»: رشد اقتصادی - رشد اقتصادی

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۴ و ۱۲۸)

(مهری کلاردان)

۱۵۸- گزینه «۳»

الف) نادرست است؛ در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

ب) نادرست است؛ در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد.

ج) صحیح است.

د) صحیح است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمان‌های تمبرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir